

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Erély és türelem.

Budapest, április 10.

(A. K.) Széll Kálmán miniszterelnök kedden reggel Bécsbe utazott s onnan kétnapi időzés után Rátótra ment. Természetes, hogy a dolgok mai állásában mindenki többet szeretne tudni, mint amennyi a bécsi ut részleteiből a félhivatalos közlemények útján nyilvánosságra került. Az emberek fantáziája ugyanis féltelenül csapong bár, de mégis rendszerint bizonyos sablonokhoz van kötve. S a mai sablonba, melynek legközelebbi anteaktója a négy év előtt lefolyt obstrukció záradéka, — sehogyansem illik bele az a csend és az a nyugalom, mely a miniszterelnök nagyheti utazásait kíséri. A felhevült képzelet, főként az ellenzéki oldalon, azt remélte, hogy Széll Kálmán nagyheti útja Golgotha lesz, — feltámadás nélkül. S nem képes beleilleszteni a szituációba azt, hogy Széll Kálmán Bécsből, hol a királynak jelentést tett, re bene gesta, egyszerűen Rátótra ment pihenni. Kutatják tehát a háttért, keresik az állítólagos megállapodásokat s nem titkolják, hogy meg vannak akadva.

Pedig a helyzet egyszerű és világos; s akik a valóságos helyzetet látni tudják, azoknak az, ami a bécsi ut részleteiből nyilvánosságra került, teljesen elég. Mert amit Széll Kálmán a királynak jelenthetett, az nem lehetett más, mint az, hogy a háromhónapi obstrukció a többséget sem el nem fárasztotta, sem meg nem bomlasztotta. S akármilyen mérheterlen károkat okozott is az országnak eddig, — de két dolog nem sikerült neki. Nem sikerült elhárítani magától a felelősséget azért, amit eddig tett, s nem sikerült biztosítani magának az igazolást arra nézve, amit tenni készül, ha ugyan az obstrukciót tényleg átviszi az indemnításra is. S ez annyit tesz, hogy a harcot még mindig morális fegyverekkel lehet folytatni, — s ezek a fegyve-

rek át fogják segíteni a kormányt és a többséget a hatalmi erőszak, vagy a kapituláció Scylla és Charybde között. Vagyis: erély és türelem. Ez marad továbbra is a jelszó. Mert lehetetlen, hogy az ország komoly és számottevő közvéleménye föl ne riadjon azok láttára, amik a kisebbség részéről a képviselőházban folynak. Lehetetlen, hogy a közvélemény némán és télenül várja be azokat a következményeket, melyek, ha a kisebbség tovább úzi romboló makacságát, — elmaradhatatlanok. A nemzetre való appellálás végett tehát nem szükséges a képviselőházat feloszlatni. A közvélemény megnyilatkozásának a forradalmi törekvésekkel szemben elég módja van az alkotmányos élet normális keretei között is; főként olyan helyzetben, amikor az alkotmányos princípiumok épségét egy legitím és szilárd többség és egy törvénytszélő kormány védi és képviseli.

Ez a szituáció kulcsa s ezt akármilyen mesterkedéssel sem lehet a maga helyéből kizozdítani. Ha a kisebbség átviszi az obstrukciót az indemnításra s előidézi az ex-lexet: viselni fogja az erkölcsi felelősséget ennek következményeiért. Ami pedig a kormány és a többség eljárásának irányát megszabja, az nem az obstrukció megtörése, hanem az alkotmányos princípiumok megmentése. Meddő kísérlet tehát a kormányt vádolni makacssággal ott, ahol ennek ellenkezője árusul és megfutamodás. Még meddőbb kísérlet a többség sorainak megbontására számítani, hogy a négy év előttihez hasonló helyzet álljon elő. Az ellenzék látni és tapasztalni fogja, hogy ha kenyértörésre kerül a dolog, kik fogják magukat a többség sorából exponálni, annak bizonyítására, hogy az ex-lex előidézése a kisebbség részéről nem szabad hogy kormánybuktató expedienssé váljék.

De az ellenzék látni és tapasztalni fog egyebet is.

Látni fogja, hogy bármennyi csáb rejlik

is abban, hogy a kisebbségi erőszak megfélemlésére erős rendszabályok kontempáltassanak, — ez a csáb nem fog hatni. S tapasztalni fogja, hogy akármilyen hosszannával fogadnának is egy „kiméltelen rendszert“ mindazok, akik az ellenzéklet beletüzelik az obstrukcióba, — erre a hosszannára nem fog alkalom adódni. Pedig nehéz a csábnak, nehéz a tálcán hozott kínlatnak ellentállani! — Mert csakugyan nagy türelem kell ahhoz, hogy hónapokon keresztül nyeljen a képviselőház legitím többsége mindenféle durvaságot s a legnagyobb önfékezéssel szemlélje a kisebbség féltelenségeit. Emberfeletti türelem kell ehhez; s ezt a türelmet nem is adhatja meg semmi egyéb, mint a legtisztább alkotmányos érzék, mely még utálatos kinövésében is tiszteli azt a szabadságot, mely az alkotmányos vérkeringésnek artériája.

S akármennyire elvakítja is az ellenzéklet ma a szenvedély, lehetetlen, hogy le ne hulljon szeméről a hályog s föl ne ébredjen keblében a lelkiismeret, midőn a Rubikonhoz fog érni: s midőn még csak egy lépés lesz hátra, hogy bekövetkezzék a jóvátehetetlen precedens! Az a precedens, melyre leselkedve várakoznak mindazok, akik diadallal hirdetik, hogy Magyarországon az alkotmányos parlamentarizmust nem lehet fenntartani tiszta és morális eszközökkel; — sőt, hogy Magyarországon nem is kell visszaradni a budget nélküli kormányzástól! Mert hisz az ellenzék kényszeríti erre a kormányt és a majoritást. Éppen az ellenzék, melynek legfőbb érteke, örködni az alkotmányos princípiumoknak nemcsak lényege, hanem formája felett is.

S ha azok az emberek, akik a füvek növést is hallani vélik, kíváncsiak a „kibontakozásra“, — hát ime itt van, ebben a momentumban rejlik a kibontakozás szüksége és garanciája. — Nem szükség a Burg kulcslyukain keresztül leskelődni, sem az ajtóhoz

TÁRCA

A balatoni Boldogasszony.

— A Budapesti Napló tárcája. —
Irta: **Beksis Gusztávné.**

Ki nem ösmeri Magyarországot tengerét? Azt hiszem, kevesen vannak, kik azt felelnék: nem ismerjük. De azért mégis e kevés olvasó számára is kötelességemnek tartom leírni szépségeit, titkos bájait, mert a Balaton olyan, mint a szépséges szép asszony: hol haragos, hol búbajos színben tünteti föl magát s ha ma viharja elől menekszünk is, visszahódít bennünket magasztos új szingardagságával.

Ha reggel látod, ezüstös-kék. Ha vihar előtt, zöld; majd haragos-zöld és végre fakó-szürke. Mint a szenvedély-dulta arc ha ráncokat vet, úgy változik sima felszíne barázdákra, hullámai rétegeket alkotnak, jelezve; haragszik a kedves tavunk. Majd holdvilágnál, ha csónok a táj, innét a somogyi partról a legszebb panoráma terül el szemünk elé.

Szembem a zalai hegyek, a Kisfaludyak által megénekelte Tihanytal, visszhangjával: Tátika, Csobáncz, Badaesony az ő fehérítő pincével a hegylabdában, mely egy néz le ránsomogyiakra hívogatón, hogy borát irigyljük. Között a nagy, méltóságos nyugalma tó, mely dagadni látszik, s gömbölyű felszínén egy-egy halász-csónak siklik tova. Dal hangzik belőle, a halászok dala.

Esti imára harangoznak Tihanyban s az ezüst-csöngésű kis harang hangja áthatol a ta-

von s mi levezszük kalapunkat, hogy a zalai templom, a zalai zárda intő kongására imádkozunk. Oly szép a természet! A világgyűlöle e szép tájon kibékül istenével, ki a világgal. Itt boldognak kell mindenkinek lennie! — A parton vadkacsák sipognak a szeldek közé uszva a sásba; s a halászmadár sir a légben, mert ő jobb halász a halásznál s így tudja, hogy a csónok vízben a halak is boldogan lejjebb usznak, néma nyelvökön értekezve titkos szerelemről. — Zavarosban jó halásznál! S így nem csoda, ha a háló most üresen marad s én, ki a csónokban ülök szó ruhában, lemondok a fogás izletes husáról s bevetem magamat a vízbe, uszom, az egyetlen zajt hallva, melyet testem lubickolása csinál.

Főnséges nyugalom! A dal is elhangzik, én elfaradok, belőlük újra a csónokba és fürdőköpenyembe burkolva, elfogadom a halászmester pálinkáját.

Halászlé helyett a nagy csónak bográcsa pörköltöt tartalmaz s mi eszünk belőle s nagyokat harapunk az új kenyérbe, mely oly édes, oly barna, mint a napsütötte arc, mely learatta szemét.

Ma nagyboldogasszony napja van s a halászmester egyre sóhajtozik, iszik, majd, mintha homlokát törölne, szeméi táján babrál széles ingujjával.

— Daloljatok, fiúk! — kiáltja végre. — Erdemes vendégünk, ha már fogashalászatot nem láthat, hadd mondassa el, hogy a halászlégény a legvigibb, legszebb nótákat költi, ezer veszély között élve is.

De a fiuk hallgattak. Egyik így szól: Nem gaduram! Ma gyásznapunk van! A Boldogasszony

Szűz bocsásson meg nekünk, kit Andocsón úgy megszomorítottunk.

— Hallgass, barom! — ordítá a gazda, pörge kalapját hirtelen lekapva ősz fejéről, mert a harang újra megszólalt. Enekeljétek, hadd tudjak feledni!

De a fiuk nem fogadtak széket, hanem intettek nekem, hogy beszéljem le e szándokáról.

En tehát kértem, ne kényszerítse a fiukat dalolni, hanem helyette tegye meg azt a sziveséget és tudassa velem, mily bünt követtek el őök Nagyboldogasszony napján, amiért az andocsi szűz, a somogyi Csodatevő Szűz Mária haragját magukra vonták.

Az öreg engedett e felszólításnak és kalapját mellem szemére huzva, enaka feke a bárkában, szomorú hangon kezdé elbeszélését:

„Esztedje ma, hogy Zalából egy csónakot láttunk hajnalban közeledni, bucsusok voltak a tulpartól, kik ide igyekeztek Somogyba Andocsra, a Csodatevő Szűzhöz imádkozni. Mi egész éjjel halásztunk s éppen dus zsákmanyyunkkal igyekeztünk hajnalra a kunyhó felé, midőn legényfiam figyelmesen tett a közeledő csónakra. Szent énekre dalolva igyekeztek felénk. Fiam, szép szál, derék legény, tréfálva kiáltott át hozzájuk, hogy temetni járnak-e Somogyba, vagy a halakat csalogatják-e horgukra; s a mi bárkánkat feljűk kormányozza.

Közlelvő, láttuk, hogy a csónokban egy béna asszony fekszik, ki folyton imádkozik s ki vakbuzgón várta segédelmét a Szent Szűztől. Körülötte gyermekei és férje s több zalai polgárember állt.

Fiam a béna asszonyhoz fordult pajzánkodva s a bortól felhevült arcal kérdé, gyalogosan

szorított fülekkel hallgatódzni, hogy valaki a kibontakozásról képet nyerhessen. — Ha nem lesz meg az ex-lex, — akkor hamarabb fog megtörténni a kibontakozás; — Ha meglesz az ex-lex, akkor később lesz meg, de akkor is meglesz. Mert egy törvényisztelő, egy alkotmányos és csak morális fegyverekkel dolgozó kormány és egy szabadon választott legitim többséggel szemben nem győzhet az obstrukció! Nem győzhet, akármédig tart is.

BELFÖLD

Az országgyűlési szabadelvűpárt ezton is figyelmezteti tagjait, hogy a képviselőház legközelebbi ülésén, e hó 16-án mentül nagyobb számban jelenjenek meg.

Gróf Tisza István nyílt levele.

Budapest, április 10.

Gróf Tisza István, aki a katonai vitában már kifejtette álláspontját, most nyílt levélben fordul választóihoz. Ez a nyílt levél a kiegyezés kérdésén kezdődik s az obstrukció elítélésén végződik. Gróf Tisza István hosszan fejtegeti, minő nagy érdeke volna az országnak, hogy a kiegyezés valahára tét alá jusson, s aztán így folytatja:

Érzi is ezt a magyar képviselőház többsége, szeretné is ezt a sürgős kötelességet teljesíteni. Igen ám, de hajtóerést szenved minden igyekezete az ellenlélek magatartásán, amely az ujonclétzám felemelésére vonatkozó javaslat letárgyalását minden áron meg akarja gátolni. Hát szó, ami szó, az ujoncok számának felemelése nem tréfadolog. Ujabb teher, újabb áldozat az és nincs könnyebb dolog, nincs olcsóbb hazafiság, mint új teher ellen izgatni. Hálás feladat ez nagyon, csak lelkiismeret kell hozzá. Mert, amennyire igaz, hogy hazafiai kötelesség minden fölösleges teherből, minden szükségtelen áldozattól megkímélni ezt a nemzetet, annyira kötelesség minden másfelől az is, hogy egyenesen a hazafiság parancsára meghozzunk minden olyan pénz- és véráldozatot, amelyre valóban szükség van, ha nemzetünk biztonságát és jövő sorsát kockára tenni nem akarjuk... Én mindig azt tanultam, hogy a hazafiság nem nagy szavakból, de áldozatra kész cselekvésből áll; a törvénytelen azon nemzetek emlékeztetést örökíti meg őrötbláin, amelyek pénzt és vért tudtak áldozni, midőn a haza érdeke úgy kívánta. Apáink vérről szerették és tartották meg ezt a mi drága hazánkat a mi száunkra; lérfias cselekvéssel, áldozatokkal tehervisseléssel tarthatjuk azt meg utódaink részére mi is... Hazafiai kötelességet teljesített a kormány, midőn az ujoncok számának felemelésére szólította fel az országgyűlést, hazafiai kötelességet teljesít a képviselőház többségét alkotó szabadelvűpárt, mikor a nemzet nevében elvállalja ezt a mi biztonságunkra feltétlenül szükséges áldozatot. A nemzet

legnagyobb, legszentebb érdekei követelik, hogy mielőbb megszavaztatván az ujoncok, az országgyűlés elintézhesse a reá váró többi égetően sürgős, fontos feladatokat, és a nemzet legdrágább kincsét, vérről peesélt alkotmánya ellen intéz az ellenlék bűnös merényletet, midőn a katonai javaslatok tárgyában tanúsított magatartásával a magyar képviselőház egész működését zátonyra viszi. Disztaen és dicstelen harc folyik ismét az ország képviselőházában, elszomorító és aggasztó jelenségeket kell ottan észlelnünk... A kisebbség fellázadása ez a nemzet többségének jogai és törvényes hatalma ellen: könnyelmű vagy gonosz merénylet, mely minden téren megtermi átkos gyümölcseit. Hová süllyed a magyar képviselőház színvonal, ha nem az igazság, nem az érvek; nem az ékesszólás de a sivár időrablás fegyverével akar a kisebbség diadalt aratni! A beszéd becsett nem annak tartalma, de hosszúsága szabja meg. Üres beszédek; gyermekek csinyek, a lélekölő időfecsérlés minden neme köti le a magyar nemzet képviselőházának minden erejét. A kisebbség lejtőre jutott, amelyen megállani nem tud s mind újabb és újabb erőszakoskodásra és jogtalanságra ragadtatja magát... Ha egyszer ténny nyíltot lelkében azon jogtalan vágy-nak, hogy a maga akaratát helyezze a többség jogos uralma felé, ez feltartóztatatlannul ragadja mind újabb törvénytelenségek és botránkok terére. Megváltoztatását követeli s akarja kiérőszakolni mindennek, mi nincs az ő nyé szerint, lehurrog minden neki kellemetlen igazságot, sárba rántja a magyar törvényhozás méltóságát és durván vét azon tisztelet ellen, amelynek alkotmányos életünk szentélyét, a magyar nemzet képviselőinek házáét kéne környezetnie.

Szégyen és harag szorítja össze keblünket, ha elgondoljuk, hova jutottunk. Mennyi vért ontottak, mennyit küzdöttek és szenvedtek apáink, míg kivívhatták a nemzet számára a zavarlatlan szabad alkotmányos élet áldását. Koronás királyának atyai védszárnyai alatt vette a nemzet harmincöt évvel ezelőt sorsának intézését kezébe, szent lelkességgel, fiatalos önbizalommal és annyi szent reménnyel eltelve. Három évtizeden át folyt az építés nehez munkája. Követünk el hibákat, fordultak elő egyes sajnálatos események, volt a képnék árnyoldala is, de egészen vére derekas munkát végeztünk; fejlődött, gyarapodott a nemzet nemcsak anyagi erőben, de erkölcsi sulyban, tekintélyben is. Barát és ellenség tisztelettel szemlélte alkotmányos életünket; kivívott nemzetünk számára az általános elismerést, hogy érettek vagyunk a szabadságra, bölcsen élünk alkotmányunkkal s e világrész békéjének, szabadságának, művelődésének erőforrásai közé sorolhatunk.

Ki hitte volna, ki merete volna csak néhány év előtt állítani, hogy magyar emberek döntenek mindezt ismét veszélybe! Ki hitte volna, hogy magyar párt fog akadni, mely rendszeresen éljen vissza a kisebbség számára fenntartott jogokkal, hogy tönkretegye a nemzet önrendelkezési jogát, mely lejárassa a magyar képviselőház tekintélyét, tehetetlenségre kárhözátassa, zsákutóba vigye az egész alkotmányos életet. Saját könnyelműségünkönél, saját tehetetlenségünkönél fogva

csőd fenyeget bennünket; ellenségeink gunyakaaja mellett roskadozik önsulya alatt a magyar szabadság apáink vérvél áztatott évezredes épülete.

Óh, miért nem kelhetnek fel sirjaikból azok a nagy férfiak, kik megnyitották a teljes alkotmányos szabadság, a parlamenti kormányzás küzdelemét mielőttünk! Hogy suttanják le lángpallossal a törpe utódokat, kik léha könnyelműségből hagyják szétmállani, míg ők annyi küzdelem, annyi szenvedés árán vívtak ki számunkra. Mily nemcs baragallapoternék el azokat, kik veszélybe döntenek az ő nagy a'kotmaikat!

Hasztalan vágy, hiábavaló sóvárgás. Ezek a nagyaink örök álmukat aluszszák. Ők betöltötték már dicső hivatásukat s a mai nemzedéknek csak emlékeztetik, példájuk. életük tanúsága által nyújthatnak segítségét. Saját magunkban kell keresnünk az erőt, amely diadalt vegyen a mai kor veszélyein. Fél kell e nemzetnek a veszély tudatára ébrednie, meg kell az erőt önmagában találnia. Az nem lehet, hogy mi, e jobb, e boldogabb kor gyermekei, most, midőn jogainkat, szabadságainkat külfelenség nem fenyegeti, könnyelmű tehetetlenségből hagyjuk elkorhadni, mit apáinknak annyi vész között, annyi ellen-ségtől kellett megvédeniök; az nem lehet, hogy önhibánktól meg ne védhessük apáink vérvél áztatott szent örökségünket. Annyi küzdelemnek, annyi szenvedésnek nem lehet vége a dicstelen elrohadás.

A nemzet lelkiismeretének, a nemzet jobb belátásának kell feltámadni s megállást parancsolnia azoknak, kik elvakultan ragadják a végveszély felé. A nemzetnek kell képviselőitől megkövetelnie, hogy építésre s ne rombolásra használják tőle nyert jogait.

A rombolás az áldatlan munkája nem folyhat már sokáig tovább. Még véget vehet annak a kisebbség hazafiai jobb belátása is. Adná az Isten, hogy bekövetkezzék ez a megoldás amíg nem késő. Sokáig nem várhatunk reá s fell kell vennünk a nehéz küzdelemet; az öök képviselője ott lesz azok sorai-ban, akik a magyar alkotmány megmentésére sietnek, ott lesz abban a tudatban, hogy az öök bizalma, az öök rokonszenve, az öök helyeslése kísérí e küzdelemben is.

KÜLFÖLD

A szerb államcsiny. A szerb államcsiny következtében az összes járási, törvényszéki, íő-törvényszéki és semmitőszéki bírák elvesztették az állásukat, kivéve *Andonovic* Nasztszát, a semmitőszék legutóbb kinevezett elnökét, aki 1899-ben a Knezevics-ügyben rögtönítelő bírósági kormánybiztos volt. Az új bírakat két hét alatt ki fogja nevezni a király. Az udvar lapját kivéve, valamennyi újságot mindennap konfiskálnak. Ennek következtében már három nap óta nem jelent meg a független radikális *Odjek*, a Pasic-párti *Ustavna Srbija*, a Vuics-párti *Mali Journal* és *Stampa* s a liberális *Szrbzka Zasztava*.

Az új szenátorok névsorának összeállítására azt mutatja, hogy ezekkel a kreaturákkal a király az ő trónöröklési terveit akarja előmozdítani.

remél-e átmenni már a tavon, a Szűz Mária tiszteletére tartott mise után? De az öregasszony nem felelt. Helyette azonban ifjú lánya szólalt fel.

— Jobb lenne, kelmed is ha visszamenne a koresmába, ahol így agyonitá esztét, hitét, mintsem öreg anyámat s a Szent Szűzet csufolja!

Legényfiam erre átugrott a csónakjukba s derékon kapva a leányt, minden ellenvetése dacára átdobta hozzánk e szavakkal. „Veled viszszaemegyek oda, hógám, mert tetszel nekem, te kis nyelvos.”

S maga is átugorván a leány mellé, a zalaiait ijedsége és felugrálása dacára még az öregasszony két mankóját is áthozta magával. Tudja mit, néne, ha magi Szűz Máriát ma megkéri, majd hazajön a maga lábán, e két mankóra ni, nem lesz szükségé.

Mi mind borosak voltunk, a zalaiaik szídtak minket s így mi is fiunk pártjára állottunk s tovaevettünk a lánnyal, mankóval egyaránt.

Hangos jajveszékélés hangzott a minket lassabban követő csónakból utánunk s még tisztán kivehottuk az öregasszony sírását, aki azt kiáltá fiamnak:

— Engem a Szűz átségit enlábamon, de te, félek, nem fogod hasznát venni tiednek tovább — és sirt keservesen látta után.

A lány pedig fiam erős karjai közt vergődött, nem mint egy pihenő galamb, hanem mint egy magát védő kis karvaly, harapva, pökve, karmolva.

Elhagytuk a csónakot megettünk s beértünk a révbe. Fiam nem a hálót segített emelni, hanem a leányt vitte, bevitte kunyhónkba; s a két mankót belökte a Balatonba. No Szűz Mária, most már megtanítasz ám járni a nyanyát, mert a mankót elnyeltem! kiáltá utközben.

Míg mi halainkat kosarakba helyeztük s

bevittük a regalebérli zsidó ifurnak, ki mindig keveselte a zsákmanyt, eltelt egy jó óra.

A zalaiaik azalatt ott álltak a jegyzőlak előtt, hogy panaszt tegyenek ellenünk. Az öreg néne ura hátán gunnyasztott s minket látva, sírva kért, adjuk vissza szépszerivel a lányt s az ő mankóját! Mi röhgöttünk.

De a jegyző aludt. A bíró észleltetett a szántóföldjén s mi otthagytuk a zalaiaikat, kik megunva az álldogálást, elindultak Andocs felé, hogy a Szent Szűzet kérjük most már dupla csodára, ellenünk is a maguk gyógyulása végett.

A halászkunyhóba érve, a leányt ájulva kaptuk s fiam öszkekarmolt képpel, győzelmes arccal állt a küszöbön.

— Mi újság? — kérdém.

— Láthatja arcomon! — felelte fiam.

Kacagtunk is, nem is.

Említetttem, hogy a bíróságnál láttuk a zalaiaikat ögyelegni. De fiam mámorosan kiáltá: „Nem félek én még az Uristen anyjától sem, mivel, ha itt el akarják venni tőlem e kis legyőzött galambot, kiviszem a Balaton közepére s ott lakom véle mindig. Különben elveszem azután feleségül, ha a zalaiaik nem henegegnak.”

Eljött a délután, mi nyughelyeinkről józanon fölkelve, csak látjuk ám jónni felénk a falu bíráját a zalaiaikkal s elől énekelve jött a saját lábán, urára támaszkodva, a meggyógyult lábú öregasszony.

Álmélkodva s megdöbbenve álltunk mi ott s most már józanul beláttuk, hogy a leányt fiamtól ki kell adnunk, ha csak így is baj ne legyen belőle.

De fiam, ki egész nap ivott s eszkolta az alélt leányt, dühvel szívében, mámorral fejében kapta föl a leányt s bevette a bárkába elevezett orruk elöl.

Kiabáltunk utána Hasztalan! Biztattuk a zalaiaikat, hogy majd hazahozza, részeg most, tegyék kedvét s aztán el is veszi feleségül. De az öreg néne egyre sirt s kérte a Szűz Máriát: „Isten anyja, ki meggyógyítád lábaimat, tégy csodát, mentsd meg lányomat, inkább hajjon meg, mint ilyen istentagadó neje lehessen, ki oltár nélkül, pogányul ragadta el magának.”

Megborzadtam a vénasszony e szavain s a másik bárkát eloldva, utána evezünk a fiukkal, a bíróval s a zalaiaikkal, a fiam után. Vihar keletkezett. Szél fujt, Badaesony felől villámlott s mi annyian alig bírtuk kormányozni, evezni a nagy bárkát. Fiam egyedül evezett, inkább himbáltatott a hullámok által ide s tova. Egyszerre nagyot dördült az ég, esőtötött a láthatár s a fiam bárkája eltűnt.

Mikor a villám cikázása s a felhő hasadása után láthatóvá lett a víz tükre, a bárka ismét előttünk uszott, de benne csak egy test volt: az alélt leányé, kit fiam hozzákötött a padhoz. Közelebb húztuk a csákánnyal hozzánk a bárkát, a leányt áthoztuk s az öregasszony csókjával meloengeté halavány oróját, míg a fiuk pálinkával itatták, hogy magához jőjön. Magához jött.

De az én fiam eltűnt. Másnap reggel a somogyi füzes mellett ott feküdt holtoste fennakadva egy ágon, kezei görcsösen szorították a színtén a partra vetődött mankókat.

Azóta egy év múlt el. Ma egy éve veszett el csuful fiam. Megbűntetve nem őt, hanem engem, az ő halála által a Szent Szűz megmutatta, hogy amily csodát tesz a benne hívővel, ugy megemmisíti gunyolót. Most hallhatta, uram, miért nem dalolnak a fiuk s miért iszom én a pálinkát oly erősen.

A belgrádi véres tüntetésekről a következő részletek írják Zimonyból: Midőn a diákok és kereskedelmi alkalmazottak tömege a nemzeti bank közelébe ért, a tüntetők berohantak egy képkereskedésbe és kihuroolták onnan a dinasztialapító Obrenovics Milosnak, továbbá Sándor királynak és Draga királynénak arcképét. A képeket szétépték és gunyos kiáltások között elégették. Mikor ennek híre jutott a konakba, a tüntetők ellen kirendelték a IV. Károly román király nevét viselő hatodik gyalogezredet, amelyben egyedül van meg a hadilészség. Az ezred azonban, a kapott parancs ellenére, a kaszárnyában maradt. Az engedetlenségért aztán Lics Stefan ezredes és Radakovic Svetojarov, az első bataillon századosát megfosztották a parancsnokságtól és azt Mistic Péter alezredesre és Zeitic Gavrita századosra bízák. Sándor királynak aztán nem maradt más hátra, mint hogy két lovas eskadronból álló testőrségét küldje az utcai tüntetők ellen, amely karabélyból lőtt a tüntetők közé.

A radikális és szabadelvű pártok *proklamációt* akartak a történekekkel szemben elfoglalt álláspontjukról kibocsátani, ezt azonban a kormány megakadályozta. A mérsékelt függetlenségi párt és a radikális párt Protics Sztóján radikális vezér lakásán értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy az összes szerb néppártokat közös akcióra fogják a kormány ellen felhívni.

A Dreyfus-ügy. A reakcionárius lapok azt állítják, hogy a tegnapi előtti minisztertanács elhatározta, miszerint a Dreyfus-ügyben nem küld ki anketét. A *Radical* ellenben a következőket írja: „A kormány nem léphet a reakcionáriusok által javasolt útra, de nem is fog. A miniszterelnök az anketé kiküldésével csak a kamara óhaját felel meg. Mihelyest a bírákat megválasztják, nyomban hozzá kezdenek az akták megvizsgálásához. Nagyon jól vagyunk informálva s kijelenthetjük, hogy ezt a vizsgálatot már a napokban megkezdik.”

A balkáni zavargások. A tegnapi török minisztertanács arról tanácskozott, hogy milyen katonai intézkedéseket tegyenek nagyobb szükség esetére és megtegyék a kellő előkészületeket. Hír szerint a porta közölte az orosz nagykövetséggel Ibrahim albán merénylő elítélését, de a nagykövetség az erről szóló jegyzéket azzal küldte vissza, hogy a merénylőt a beismert merényletért halálra kell ítélni, vagy ha ártatlan, föl kell menteni. Mitrovicában letartóztattak nyolc mohamedán embert, akik állítólag tudtak a merénylőről.

Az *Agence de Constantinople* értesülése szerint Kircsovában (a monasztrai vilajetben) egy bolgár banda meggyilkolt egy *Reddsehem Khaban* nevű fiatal törököt. Az áldozatnak baltával levágták a füleit. Ezek a hivatalos vizsgálattal konstátált tények újabb adatot szolgáltatnak a macedónbizottságok tevékenysége ellen.

Az úszkub-zibevcei vonalon, Kumanova mellett rajtakaptak két bolgár embert, amint a vágánykapocsokat fel akarták oldani. Az utóbbi napokban az összes európai vonalakon úgy a vágányokat, mint a vonatforgalmat szigorú katonai őrzet alá állították.

Az albanok közt állítólag sok olasz agitátor van, akik pénzzel csábítják az albán vezéreket, hogy követeljék Albánia autonómiáját olasz fönhatóság alatt.

A megváltott monarchia. A pétérvári *Novoje Vremja* hosszú jelentést közöl a mitrovicai eseményekről, s azt írja, hogy *Úszkubban* meg vannak arról győződve, hogy az egész esetet *osztrák-magyar cselésövény és osztrák-magyar pénz idézte elő.* Az egész lakosság azt hiszi, még a törökök is, csak a katolikusok képeznek kivételt. Abból az ellenállásból, melyet az orosz konzul vezetése alatt Mitrovica tanusított, az következik, hogy Macedóniában több orosz konzulátust kell föllátni. Mult ősszel sem került volna ott vérengzésre a dolog, ha orosz konzul lett volna ott. A nevezett lap egy másik cikkében azt írja, hogy Ausztria-Magyarország *antiszláv* ligát akar alakítani Törökországból, Görögországból és Romániából.

A sztrájkok vége. Amsterdamban tegnap este attól tartottak, hogy a város este sötétségben marad, de kellemsen családok, mert az összes utcai lámpák égtek. A sötétség beállása előtt fegyveres csapatok járták sorra a lámpásokat, amelyeket a munkások az óltalmok alatt gyújtottak meg. Minden egyes csapatot óriás néptömeg követett, amely minden egyes lámpa meggyújtását zajos örömkialtással üdvözölte. A németalföldi államvasutak tudatják, hogy a dolgozni akaró munkásoknak katonaság áll rendelkezésükre, továbbá, hogy a hűsvéti ünnepeken csak mérsékelt számú vonatok fognak közlekedni.

Rómában az általános sztrájk meghusult. A munkáskamara elhatározta, hogy fölléptlenül leteszi a fegyvert. Csak a szedők sztrájkolnak még, de ezek sem fogják sokáig folytatni, mert az újságzedők kijelentették, hogy nem akarnak éhezni, s már holnap megkezdik a munkát. A munkások nagyon el vannak keseredve a munkáskamara ellen.

Amsterdam, április 10.

A nagygyűlés, melyet az összes munkásegyletek az iparparlatóban tartottak a védelmi-bizottság előnklete alatt, az utóbbinak határozatához nem járult hozzá. Az általános láрма következtében a bizottság tagjai nem jutottak szóhoz. A munkásegyletek elhatározták, hogy a sztrájkot a bizottság beleegyezése nélkül is folytatják. Ennek következtében a sztrájk tovább tart. Csak a gyémántesizsók dolgoznak.

Scserbina meghalt.

Konstantinápoly, április 10.
Scserbina, mitrovicai orosz konzul tegnap este meghalt.

Scserbina mitrovicai orosz konzul a napokban Mitrovicában lefolyt véres harc áldozata lett. Ibrahim nevű fanatikus albán katona lőtte le; napokig vívódott nehéz sebében, s ebből talán kiépült volna, ha hozzá tüdőgyulladás nem kap.

Scserbina Szeptemovics Grigorij orosz államtanácsos s mitrovicai konzul a Keleten működő fiatalabb orosz diplomaták közt a legerélyesebb, legtevékenyebb volt, s legképzettebb képviselője volt a balkáni orosz érdekeknek. Csak 33 éves volt, 1868-ban született a csernigovi kormányzó-ságban, a csernigovi gimnáziumot kitüntetéssel végezte, nemkülönben a keleti nyelvek tanfolyamát a moszkvai Lazarev-intézetben. Innen a pétérvári külügyi hivatal ázsiai osztályába került s mivel kitűnő beszélt a török, arab, örmény nyelveket és a délszláv szójárásokat, 1891-ben beosztották a konstantinápolyi nagykövetséghez. Kétévi szolgálat után az úszkubi orosz konzulátus titkárja lett, hol főképp a macedóniai és ó-szerbiai viszonyok tanulmányozásával foglalkozott s e téren annyi anyagot gyűjtött, hogy 1895-ben Konstantinápolyba hivták informálni. 1896-ban Skutraiba küldték alkonzulnak, hol az albán-kérdést és albán népéletet tanulmányozta. Innen küldött fényes jelentéseit nemcsak Pétérvárot, de Konstantinápolyban is méltatták. Ezelőtt éppen egy évvel a sok lárádsággal megteremtett mitrovicai orosz konzulátus vezetésére szemelték ki, a macedóniai zavarok folytán azonban, de főképp azért, mert az albanok retetesen gyűlölték a miatt, hogy nyelvüket és szokásaikat teljesen ismerte, csak most januárban foglalta el hivatalát, miután a török kormány kezességét vállalt az orosz kormányra, a mellett, hogy baj nélkül ér Mitrovicába. Alighogy odaért, az albanok elégedetlensége fenyegető mérvet öltött. A reformok ellen való gyűlöletüket kiterjesztették Scserbinára is, aki, mint Oroszország képviselője, minden lépésüket ellenőrizte. Március 16-án az albanok Zoicsi faluban gyűlést tartottak, melyen minden törzse fölfüggesztették a „besszát”, a verboszut, s közös egyetértéssel elhatározták, hogy a keresztény rendőrök és csendőrök elbocsátását követelik. Ha ezt nem érik el, akkor a kitagadott keresztényeket erőszakkal fogják eltávolítani. Dselad pasa muteszarif ötven embert küldött az albanokhoz tárgyalni, de sikertelenül. Dselad tudósította az csertről *Hibni* pasát, aki viszont Konstantinápolylyal lépett élenk távirati összeköttetésbe, de a porta nem akart erőyes rendelkezéseket fogantatosítani az albanok ellen. Törökország e magatartása fölbátorította az albanokat, s az alban származású *Jasar pasa Fecsonacs* honfitársait a reformok s a hatalmak ellen tüzelt. Az albán-mozgalom ennek folytán kiterjedt Dellar-Plamisára, Gosztivárra, Tetovora, Vuocsitúra s végül Mitrovicára, hol véres harcra került a dolog.

Az orosz sajtó mód nélkül föl van habordva a Scserbina ellen elkövetett merénylet fölött. Azt hangoztatja, hogy a vérig sértett Oroszországot csak a reformok szigorú keresztülvételével s az albanok megfékezésével lehet kibékíteni. A panszlavista *Szejret* azt mondja, hogy Bulgáriát, Szerbiát és Montenegrót meg kell bízni Macedónia megszállásával. A *Vjedomosztj* szerint Oroszországnak rendkívül erőlyesen kell eljárnia, hogy a Scserbina ellen elkövetett merénylet által csökkentett presztizsát emelje.

Legjellemzőbb azonban az orosz lapoknak az az eljárása, hogy a Scserbina ellen elkövetett merényletet annak a bizonyítására használja föl, miszerint Oroszországnak Ausztria-Magyarországgal való együttműködése rendkívül árt a balkáni orosz befolyásnak, s közvetlen oka a macedóniai zavargásoknak.

Az orosz sajtónak ez a teljesen megváltott magatartása fölötté aggasztó jelenség.

Bécs, április 10.

A külügyminiszterhez közel álló *Fremdenblatt* Scserbina halálával foglalkozik és azt mondja, hogy az egész civilizált világ sajnájnli fogja ezt a szomorú befejezést ennek a reményteljesen kezdett életnek, mely oly felháborító módon hirtelen véget ért. A lap azt tartja, hogy a merénylő ellen meglepő gyorsasággal kiszabott büntetés nincs arányban a tetellel. Érthető volna, ha, mint Konstantinápolyból hírlik, az orosz nagykövét *ez ellen óvat* tett volna. A sajnálatos esemény kiindulópontja az a tüntetés volt, mely nem az orosz konzul ellen, hanem a reformok ellen irányult, amelyek által az Ó-Szerbiában élő albanok jogaikban sértve érzik magukat. A lap azt mondja tovább:

A bolgár macedon-mozgalom az albanokora nemcsak közvetve hat, amennyiben felkelti bizalmatlanságukat minden iránt, ami a szláv keresztények helyzetét könnyíthetné, hanem a mozgalom vezetői közvetlenül is gondoskodtak arról, hogy az albanok igényeit fokozzák. Tény az hogy tavaly Szaráiov, a bizottság főnöke, az alban vidékeken tartózkodott és ott kiemelte azokat az előnyöket, amelyeket az albanoknak a teljes autonómia nyujtana. A szultánnak azonban megvan a hatalma, hogy autoritását érvényesítse. A kisázsiai csapatoknak odarendelésével már rá is lépett erre néve a helyes utra. A rend gyors helyreállítás annál kívánatosabb, mert az albanok nyílt ellentállása a macedon igazgatásnak is hasznára válik. A lap így végzi: A macedon igazgatók különben ugylátszik, számítottak arra, hogy azáltal, hogy Albániában konfliktusokat keltenek, egyenetlenkedést idéznek elő Ausztria-Magyarország és Oroszország közt. Ez a számítás ugyan tévesnek bizonyult. Az a kísérlet, hogy az alban ügyeket szétválasztó ékként verjék a két barátságos hatalom közé, eredménytelen fog maradni. Egyetértésük, lojalis együttműködésük fennmarad és ezzel adva van a legényegesebb feltétele annak reformáció végleges sikerének, melyet megindítottak és amely előbb vagy utóbb meg fogja hozni gyűzőlcseit.

Berlin és Hannover.

Berlin, április 9.

A német császár már hazatért Kopenhágából, de a politikai közvélemény még nem tért napirendre e látogatás jelentőségének mérlegelése fölött. A látogatás egymánban aligha érdemel komolyabb figyelmet. A dán trónörökös tavaly ellátogatott a német birodalom fővárosába és itt oly szívességgel fogadták, amely érthető teszi, ha Vilmos császár a szomszéd ország ősz uralkodójának meghívását elfogadta. A kopenhágai utazásnak különös politikai jelentőséget az ad, hogy ugyanebben az időben újra felmerült a hír arról, hogy a cumberlandi herceg kibékül a berlini udvarral.

Nincs azon semmi eszálkózni való, hogy ily hírek ilyen alkalmakkor fél szokat merülni. A német császárt trónralétől fogva áthatotta az a komoly törekvés, hogy megszüntesse vagy legalább enyhítse azokat a nehezteleket, amelyek a német birodalom egységével összefüggő események folytán keletkeztek. Már előbb új és váratlan fényt adott az Augustenburger-családnak, nőül vévén e reményekben csalódott hercegi nemetség leányát. Uralkodásának első éveiben kibékült a nassau herceggel, biztosítván azt, hogy Németország el fogja ismerni a luxemburgi nagyhercegségre támasztott igényeit. De az egykori hannoveri udvart kibékítenie nem sikerült és minden kísérlet, amely ez irányban az udvar barátaí részéről történt, eredménytelenül megtört azon a bűszke ellentálláson, amely a kiegyeseltetés első feltételül Hannoverre támasztott elévülhetlen igényeit állította föl. Ebben a szellemben mindmáig megmarad a Welfek feje, bár elé alkalmat kínáltak neki, hogy tekintélyének erősbitása nélkül enyhébb hurokat pendítsen meg. *Bismarck* herceg természetesen e dacnak és bizalmatlanságnak mindenkor hasonló érzelmeket állított szembe, természetesen nem érzelmi hagulatok után indulva, hanem azért, mert a történelemből azt a tanuságot vélte meríteni, hogy a Welfek szerencsétlenségét jelentenek a birodalomra, hogy az az ellenségekedés, amely a Welfek és Ghibellinek közt fennállott, megvan most is engesztelhetlen gyűlöletül a birodalom ereje és egysége ellen.

A birodalmi kancellárnál ismételtelen közbenjárta- tak fejedelmek is a kibékülés, vagy legalább valamely modulus vivendi érdekében, de minden ily törekvés merev visszaszatisásra talált. De alig hogy Bismarck visszalépett hivatalától, ezek a törekvések újult erővel léptek föl. Először az ugynevezett Welfe-lap visszaadására irányultak. A hannoveri Hammerstein porosz volt földmivélsügyi miniszter, akkor még csak egy alárendeltbb vidéki állásban, volt az, akinek sikerült a császárt rábírnai arra kinos visszaadására. Az a körülmény, hogy röviddel azelőtt

közudomásu lett, hogy amas alapot oly ósokra fordítják, amelyek tulajdonképpeni rendeltetésével semmiéle összefüggésben nincsenek, azt eredményezte, hogy akkor a milliók visszaadása a közvéleményben csekély ellentmondással találkozott. De azokban a körökben, amelyek a viszonyokat alaposan ismerték, már akkor élesen bírálhatták az új császár eljárását, amiért a Welfek javára tett nagy engedmény fejében semmiéle feltételt nem kötött ki.

A porosz kormány tényleg feltétlenül kiszolgáltatta a kincset, és hogy semmi kétség se támadjon, nemsokára megjelent a gmundeni udvar nyilatkozata, amely e rendkívüli előzékenységgel fölött egyszerűen napirendre tért. A gmundeni és berlini udvar viszonya tovább is feszült maradt. Néhány évvel később a német császár Bécsben találkozott a cumberlandi herceggel, azon az estélyen volt az, amelyet a bécsi udvar a császár tiszteletére adott. A nagy udvaroknál szokásos viszonyok természetében rejlik, hogy az ily találkozás nem volt a véletlen műve. Természetesen jól elő volt készítve és mind a két fél előzetes beleegyezésével történt. Akkor keveset beszéltek róla az újságok, de intim körökből hamar kiszivárgott, hogy Vilmos császár nagyon előzékeny volt a cumberlandi herceg irányában. A herceg azonban tartozkodik és hűvös volt mint előbb. Hogy azóta történt-e közeledés, nem tudják, de kétségtelen, hogy még áthidalatlan ellentétek irognak fenn, erre vall legalább az is, hogy a cumberlandi herceg közvetlenül a császár látogatása előtt tért vissza Kopenhágából Gmundenbe.

HIREK

Excelsior.

Miénk a tenger, miénk a föld, de nem a miénk a levegő. Törékeny hajók vakmerő biztossággal hasítják át óceánok viharzó hullámain, gyöngö bányászok száz méteres mélységbe viszik gyöngyöfényű lámpájukat, de akik a levegőbe emelkednek a szelek szárnyain, nem tudnak betartani se irányt, se célt s játéka a gyenge szellőnek s az ordító viharnek.

És mégis él bennünk az örök sovárgás, hogy bevegjük a magosságnak várát, melynek pedig nincsenek falai, nincsenek sáncjai és erődítései.

Excelsior! El a jelszó öröktől s élni fog mindaddig, míg egy napon nem surran a levegőbe az első repülőgép, hogy transzformálja a föld politikai beosztását, megsemmisítse a határokat és ledöntse a vámsorompokat. Mi lesz akkor? Gyenge a fantázia, erőtlén a toll, hogy megjósolja azokat a bizonyosságokat. Az egész csak álomkép ma, de az álomképpé folyik a harc és harcoknak, küzdelmeknek mindenkor vannak áldozatai és vértanúi.

Nem beszélünk arról a szomorú tragédiáról, amely csak nemrégiben Budapesten játszódott le... A léghajózás utolsó vértanúja, kinek nevét legendákba foglalta a világ: André volt. Elröpült, a fellegekbe szállott s halandó azóta nem látta.

És hazájában mozgalom indult meg, hogy szobrot állítsanak neki. A késő utókor pedig kérdezi fogja, hogy ki volt ez az André.

Hős, rajongó, álmódzó, aki erősebbnek hitte magát és eszközeit a természetnél, költő, aki halálával fizette meg élete nagy poémáját. Szimbólum, jelképe, egy örök őszlőnek: — Excelsior!

És szobrot emelnek a franciák is a léghajónak s a levegő hősöszainak. A hetven-hetvennegyedik német-francia háború alkalmával, amikor Párisot az ellenséges csapatok teljesen körülzárták, nem egy léggömb repült a szorongatt Babelből a német csapatoktól el nem fogtalt vidékekre, hogy a főváros számára segítséget kérjen. Ezek közül három, a Volta, Ville d'Orleans s a Lavoisier ma is megvan még.

De az anyag gyöngö és pusztuló, foszlánynya mállik, míg az eszmének örökké élnie kell s *Fárisban Bartholdi* szobrász megörökíti a léghajó hőskorát. Akármilyen kiváló is a szobrász, a szobor nem lehet tökéletes. Fogva

tartja és eltörpíti az ideája. Magunk előtt fogjuk látni a léggömböt s önkéntlenül elfog a vágódás, valami ösmeretlen lesztön, mely arra késztet, hogy így kiáltunk fel:

— Szakadjatok el ti kötelek, melyek a gömböt ideláncoljátok a földhöz! Repülj, repülj, levegő könnyű vándora, a magasba, ahová való vagy, mert itt a föld közelében gyenge és száralomra méltó vagy, mint egy albatrosz a parti fűvenyen.

A te hazád a végtelen, a szabad levegő tenger, a te hőseid azok a bátrak, kik a végtelenség álmait hordják szívükben. Téged nem lehet köben, bronzban megrögzíteni.

Excelsior!

P.

„Ha elveszítjük Horvátországot!”

Sohse jó az, ha diákok ártják magukat a politikába. Mire való az nekik? Annyi a jó könyv és annyi a szép lány: — husz esztendőn alul az ember igazán ne kívánczozzék Politika asszonyág termeibe, mert ugy se veszik komolyan. A politika körül husz éven alul ne legyeskedjék senki s azontul se muszáj.

Mikor a magyar diákok kezdtek politizálni: baj lett belőle. Mikor a horvát diákok étvágyt kaptak hasonlóra: az is csak rosszra vitt. De ha aztán a diákok egymással kezdnek nagy politikát csinálni s mindegyik az érett mestert akarja játszani: abból lesz csak a legnagyobb baj.

Ime a magyar diákok nem akarták nyugodtan bevárni, hogy Zágrábban az államhatalom koppintson a horvát diákok ujjára, hanem komoly okulárét tettek az orrukra, kemény határozatot szövegeztek, amelyben páleát törtek a horvát diákok hazafiataln és tapintatlan tüntetése fölött. Szép-szép, de mi lett belőle? Most a zágrábi diákok vették elő az okulárét s ök fogalmaztak kemény határozatot, amelyet válaszképpen meg fognak küldeni a magyar főiskolák ifjúságának. A zágrábi újságok ezt a határozatot már ma leközlötték s hogy milyen a határozat, kiteszik abból, hogy a horvát cenzura az újságokat elköbzöztá.

Nagyon helyes. A cenzura okosabb, mint a diákok voltak. S az volna a legjobb, ha az a határozat egyáltalán nem érkezne meg a magyar ifjúsághoz. Vagy mi értelme volna, hogy idáig továbbítsák az olyan értelenséget, aminővel a zágrábi diákok könnyítették a lelkükön, mondván: „*Örizzékjék Magyarország, hogy Horvátországot elveszítse*, mert Magyarország Horvátország nélkül el van zárva a világtól, míg Horvátországnak Magyarország nélkül is megmarad a tengerpartja”. Hát kell az ilyen zöldséget továbbítani? Hát mondtuk mi valaha, hogy el akarjuk veszíteni Horvátországot? Es a zágrábi diákok figyelmeztetésére van nekünk szükségünk, hogy örizzékjünk? Adta kis diákjai! Ugyis örizzékjünk s lám, a cenzura már befogja az önk száját, mikor még csak figyelmeztetésre nyitották. Hát még ha többet is mernének? Akkor tudnák meg csak, hogy diákokat is el lehet zárni a világtól, sőt tenger nélkül is.

No de a horvát cenzura egyelőre megtette kötelességét s a horvát diákok érjék be ennyivel. Tanuljanak és udvaroljanak — az is elég szép foglalkozás nekik, mikor még olyan fiatalok és zöldek... E.

Budapest. április 10.

— BUDAPESTI NAPLO. Március 31-ikén új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a usztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hír. *Kornel* Zsigmond főrendiházi tag a Magyar Általános Hitelbank elnökgazgatója hosszabb időre Abbáziába utazott.

— A király Budapesten. Részből jelentik: A király az eddigi dispoziciók szerint május 2-ikán vagy 3-ikán jön Budapestre és körülbelül két hétig fog itt időzni.

— Az új bencés pápák. A bencések már megválasztották apátjaikat. Zalavári apát lett dr. *Füsz* Tamás zalavári perjel; bakonybéli apátá *Oltinger* Otbán jószágkormányzó volt választották, aki nemrég lett a Ferenc József-rend lovagja.

— Április tiszegyeidke. A budavári koronázó Mátyás-templomban az 1848-iki törvények szentesítésének évfordulója alkalmából holnap, szombaton délután tíz órakor hivatalos istentisztelet lesz, amelyen meg fognak jelenni az állami és katonai hatóságok fejei. Az istentisztelet alatt, melyen a hercegprímás képviselőtében dr. *Kohl* Medárd püspök pontifikál, a Glorától kezdve a tempomi ének- és zenekar is közreműködik és *Beliczy* Gyula nagy F-dur miséjét adja elő.

— A nagypénteki ájtatosság. Nagypéntek ünnepe a főváros minden templomában csonka nagymisét mondták és délután egyházi énekelődással rendezték be az ünnepet. Késő délutánig zárandókat a főváros közönsége a templomokba az Üdvözítő sirjhoz. Az idén csak a budai helyorségi templomban volt katonai parádé. A koronázó Mátyás-templomban kilenc órakor kezdődött a gyászszertartás, amelyet dr. *Kohl* Medárd püspök vezetett. Szeriatás alatt magyar husvét énekeket énekeltek. A szentesbédét *Tomcsányi* László jezsuita mondta, aki az anyaszent-egyház életének örökkévalóságát fejtegette. Délután zenekari kísérettel az énekkar több egyházi éneket adott elő. Az egyházi szeriatásnál ott volt *József Ferenc* főherceg is. Az egyetemi templomban *Kriszán* Mihály pápai kamarás mondta a csonkamisét, amely után szentesbéd volt.

Bécsben a Burg plébánia-templomban ma délután a király, a főhercegek, az udvari és állami méltóságok és a tábornoki kar jelenlétében tartották meg a passió és a sirbétel szeriatását.

— Az engesztelhetetlen cár. *Pétervártól* jelentik: *Alexandrovics* Pál nagyherceg, aki *Pistelkov* mérnök elvált feleségét nélkül vette és e miatt legyeszített lett, odaérkezett, hogy a cártól bocsánatot kérjen, de a cár nem bocsátotta maga elé.

— A hadsereg köréből. A király elrendelte *Schmidt* Mária tábornagynak, a Landwehr főparancsnok-helyettesének, saját kérelmére a nyugdíj-mányba átvételét; ns. *Zawodsky* Otmár altábornagynak a szolgálat alól való felmentését; *Huget* Ernő vezérőrnagynak, a 7-ik tüzérezred parancsnokának, hasonló minőségben a 49-ik gyalogdandárhoz való áthelyezését; *Keppeimüller* József vezérőrnagynak, a 9-ik tüzérezred parancsnokának, saját kérelmére a nyugdíj-mányba való átvételét. neki ez alkalomból a Lipót-rend lovagkeresztjét a díj elengedésével adományozva; *lovag Pannell* Izidor ezredesnek a nyugdíj-mányba való átvételét; zeldgegi *Zednik* Viktor ezredesnek, a 20. sz. hadosztály-tüzérezred parancsnokának, hasonló minőségben a Lipót bajor herceg 7. sz. hadtest tüzérezredhez való áthelyezését; *Melzer* Oszkár ezredesnek, a 9. sz. hadosztály-tüzérezred parancsnokának hasonló minőségben a 8. sz. hadtest-tüzérezredhez való áthelyezését; *Schmidt* Ferenc ezredesnek, a 12. sz. hadosztály-tüzérezred parancsnokának tüzérségi felügyelővé való beosztását; továbbá báró *Mertens* Károly altábornagyt, kassai parancsnokló tábornokot a 64. sz. gyalogezred tulajnosává; *Wais* József ezredet a 9. tüzérezred parancsnokává; de *Verette* Hermann ezredet a 3. tüzérezred parancsnokává, neki a katonai érdemkeresztet adományozva; báró *Rüling* Hermann ezredet a 7. tüzérezred parancsnokává; *Lenz* János vezérkari alezredet a 20. sz. hadosztály-tüzérezred parancsnokává; *Schramek* Antal 11. sz. hadosztály-tüzérezredbeli alezredet a 12. sz. hadosztály-tüzérezred parancsnokává; *Mikolasek* Jenő 9. sz. hadosztály-tüzérezredbeli alezredet ugyanezen ezred parancsnokává; sterneki és ehrensteini báró *Daubelsky* Hermann testőr-helyettesörmeztet és örngyot a királyi első acióre-testőrsége testőr-örmeztetvé nevezte ki.

— A katonaság és az egyházi ünnepek. Az ideai husvéti ünnepek alkalmával először történik, hogy a katonaság nem vesz részt az egyházi ünnepek fényének emelésében. Az egyházi hatóság, mint minden évben, most is megkereste ezíránt a budapesti térparancsnokságot. A térparancsnokság, mint a *Hircarnok* jelenti, a diszorséget, kivonulást és zenét meglagadta. A térparancsnokság a budapesti 4. hadtestparancsnokság rendeletere hivatkozik, melynek szövegét azonban nem közli az egyházi hatósággal. Egyházi körökben sajnálkoznak a katonaság távollmaradása fölött, részben meg örülnek, mert a katonaság nem engedvén el a Gotterhaltét, könnyen megeshetett volna, hogy tüntetések fordulnak elő és egyesek megzavarták volna a vallásos szeriatást. A fővárosi plébánosok különben gondoskodtak zenekarokról, melyek a feltámadási körmenet alkalmával egyházi énekeket fognak előadni.

— Egy olasz tudós ajándéka. Dr. *Vinassa* de Regny Pál, a bolgarnai egyetem magántanára, kedves ajándékkal lepte meg a budapesti Földtani Intézetet, amelynek *Papp* Károly utján közet-gyűjteményt küldött Montenegroból és Albániából. *Vinassa* egyike Olaszország legjelesebb geológusainak, aki az utóbbi években íleg a Balkán-félsziget ismeretlen hegységneinek kikutatásánál szerzett hírnevet magának. *Papp* ma adta át *Vinassa* nevében a közet-gyűjteményt, *Böckh* János miniszteri tanácsosnak, a m. kir. Földtani Intézet igazgatójának.

— **Nous nous verrons à Paris.** Ez a francia mondat azt jelenti, hogy látjuk egymást Párisban. — Páris idegenforgalma csodálatos és ha akad ember, aki azzal bucsuzik a másiktól, hogy: viszontlátásra Párisban, abban igazán nincs semmi csodálni való. Az az ember azonban, akitől itt szó van: Vilmos császár. Egy végtelenül nagy ur, akinek azonban ez ideig még mindig van egy kielégíthetetlen kívánsága: Párisba menni. Amit akármicsoda turista vagy szegény vándorlegény megtehet, attól neki húzódozni, tartózkodni kell. Nála nagyobb ur is van e világon. A politika. Sőt egy még ennél is nagyobb: az utca. A diplomácia a legkörülményesebb utánajárással se képes megmondani azt, hogy hogyan fogadná Páris I. Vilmosnak az unokáját, II. Vilmost. Hogy elfelejtették-e már a párisiak a gyilkos Sedant s nem származnak-e abból kellemetlenség, ha Elzsa szíma mai ura megjelennek e darab föld régi urai között... Ezek mind olyan kérdések, amelyekkel le kell számolni, mielőtt Európának ezidő szerint legegységibb és legszűkebb uralkodója rászánná magát erre az annyira kockázatos utazásra, amiből esetleg durva konfliktusok támadhatnak két, ezidőszent békésleg élő állam között. A tény azonban az, hogy a császár vágyik Párisba. A *Daily Mail* nem pletyka-újság s az meséli, hogy Kopenhágában Vilmos császár, mielőtt elutazott a városból, arra kéri Valdemar herceg feleségét, hogy kiscirje el legközelebb az urát Berlinbe. A hercegné azonban azt mondta, hogy legközelebb az lehetetlen, mert Párisban lesz az apjánál, Chartres hercegnél. Erre a császár azzal felelt:

— **Nous nous verrons à Paris.**

Nincs kizárva tehát az, hogy hirtelenében csak hirt hallunk arról, hogy Vilmos császár Párisba utazott. S hogy aztán mi lesz, azt nem lehet tudni. Mert Vilmos császár is kiszámíthatatlan kisére, no meg Páris is. — Ugyancsak a kopenhágai látogatás alkalmából nagy hódítónak bizonyult a császár. Egy másik jól értesült angol újság, a *Daily Telegraph* írja, hogy sikerült neki meghódítani az özevgy cárnét, ami pedig nem jelent keveset, mert ez a felségesség asszony nagy politikai és politikai tevékenységében nagy szerepet juttat annak a szubjektív érzésének, hogy gyűlöli a németeket. A németek pedig jelentős szerepet játszanak Oroszországban. Jelentősen képviselve vannak a hadseregben és a hivatalnok karban is. Az angol újság azt írja, hogy amikor a császár elutazott az özevgy cárnét azt mondta a kopenhágai német követnek:

— A német volna a legkedvesebb nácó a világon, ha minden német olyan volna, mint amilyen a császáruk.

Ilyenformán a német császár minden egyebek mellett kitűnő külügyi képviselő is a hazája számára. Gazdag ország Németország.

— **A Duna-ünnepe.** A Duna-ünnepe napját már megállapította a rendező-bizottság. Az időjárás és egyéb körülményeket figyelembe véve, legalkalmasabbnak mutatkozott május 13-ika. A külföldi valamennyi utazási irodája megkapta *Márk Lajos* festőművész gyönyörű plakátját, mely az ünnepélyt hirdeti. Párisban az operaház kupolája fölött minden este piros-lehár-zöldszínű fényben hirdetik a budapesti Duna-ünnepeket. A külföldi sajtóban nagy cikkek hívták föl a közönség figyelmét, hogy a csodás szépségű magyar székesfővárost ez alkalommal tekintse meg. Gróf *Sápay* Pál farsághatástanul járja be az európai metropolisokat, hogy az előkelő társaságokban kirándulócsoportot toborozzon. Most érkezett haza Párisból, ahol felhívására hetven arisztokrata család jelentkezett az utra, és vasárnap már ismét Berlinbe indul, hogy a propagandát ott folytassa. A rendező-bizottság is mindent elkövet, hogy a játékosünnepi ünnep igazán páratlan legyen. Tomérdek munkája van a művészeti bizottságnak, mely a kivilágítás és a Margit-szigeti ünnep művészi színvonalának emelésére törekszik. A közlekedési bizottság a tömeges utazások tervén dolgozik, a hajózási bizottságnak a dunai hajófelvonulás rendje és biztonsága ad gondot. Külön bizottság intézi a belépő-ügyek és tribünök dolgát. A lakás-iroda pedig már pár nap mulva megkezdte működését. Minthogy a szállodákban aligha lesz hely az óriási közönség számára, a magán-lakásokra sok ezer idegen fog jutni. Az ünnep a májusban amugy is nagy idegenforgalmat meg fogja tiszerezni.

— **Földváry Mihály** né a ravatalon. *Földváry* Mihály ravatalát szebbnél-szebb koszorúk borítják. Koszorukat küldték: *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszter s *Konkoly-Thege* Miklós miniszteri tanácsos, országgyűlési képviselő — mindkettő kedves jó nevének — *Záchár* Emil és *Janicsák* József kuriai bírók, *Horváth* Gyula és mások. *Benczky* Lajos alispán is letette közvetlen elődje özevgyének s egyik nagynevű régi alispán leányának ravatalára Pestvármegye és a tisztikar díszes koszorúját s ő maga is személyesen kifejezte részvétét. Kondoleáltak még: Gróf *Csáky* Lajos, *Schneller* Alajos banigazgató, *Almásy* Géza kamarás, *Wekerle* Sándor, báró *Born* Frigyes, *Hets* hadbíró, *Concha* György egyetemi tanár, *Végh*

József táblabíró, *Bajza* Kálmán és Pestmegye tisztikara. Az alispán a megyei hajdukat díszörségnek a gyászházhoz rendelte.

— **Lueger megerősítése.** Bécsből jelentik: A király megerősítette Luegernek Bécs polgármesterévé történt megválasztását.

— **A holdnapi holdfogyatkozás.** Érdekes égi látványosság kínálkozik holnap, 11-ikéről 12-ikére virradó hajnalon, akkor megy végbe ugyanis a hold fogyatkozás. Feltéve, hogy az idő kedvező lesz, az idén még külön a tökéletes holdfogyatkozást is meg lehet látni, tisztán, szabad szemmel. A holdfogyatkozás idején tudvalevőleg olyan mélyen merül bele a földgömb árnyékába, hogy látszólagos átmérőjének 973 ezredrésze elcsúsztatódik és csak 27 ezredrészt látszik ki a földgömb árnyékából. Az egészet a fölkelő nap világítja meg. Gyöngébb szemtek előtt az egész hold nem sáró, hanem valami elsőrendű csillag alakjában fog feltűnni. A föld árnyéka kezdetben szürke színt ölt, amely a hold fölött, a világosakat és sötéteket elnyeli. A szürke színben később róttas árnyalatok mutatkoznak, támadnak s minél nagyobb tért hódít az árnyék a holdon, annál erősebben megy át az árnyék szürkesége a sötétvörösbé. A holdfogyatkozást egész Európában és Afrikában, azonkívül Ázsia legnagyobb részén körülbelül Sára-szigetétől, az indiai és Atlanti Óceánon és Amerikában lehet látni, abban az esetben, ha az ég nem lesz felhős.

— **Félszázévek az iskolapolitikában.** Tudniillik valóságos politika az, amit a főváros az iskolával elkövet. Keresni kell azt a várost, amely jobban van ellátva iskola dolgában, mint Budapest. A főváros csakugyan fontos szükségnek tartja azt, hogy minden gyermek iskolához jusson, s rémséges pénzt áldoz az oktatás ügyére. Ezzel szemben azonban éltelhetlenül garaszkodik, amikor arról van szó, hogy ennek a pénznek egy részét visszakapja. Hogy kisebb vagy nagyobb részét-e, erről van szó. Tisztára százalékokról van szó s ezek miatt a százalékok miatt kiesszelnek egész csomó falusias intézkedést, a helyett, hogy — mint ahogy ezt a főváros megengedhetné magának — kimondanák elvül, hogy az iskola nem üzlet, abban nincs helye a kraj-cároskodásnak. Az ország első városa költ az iskoláira annyit, amennyi éppen szükséges, s visszakap a pénzéből annyit, amennyit egy követelhet be, hogy baleség volna, ha olyan emberek zsebében hagyná, akik megbírják a gyermekeik iskolázatásának a költségeit. Azonkívül azonban nem zaklat senkit, mert hiszen a legfontosabb közérdekek közé tartozik az, hogy tanult nemzedéket neveljünk a jövő számára. A főváros azonban nem ezt cselekszi, hanem folyton új és új operatívul próbálgatja jövedelmezőbbé tenni az iskoláit. Nem annyira jövedelmezőbbé, hogy behozzák a rájuk fordított költséget, mert hiszen az lehetetlenség, hanem hogy minél többet adjanak vissza a befektetésből.

Alig egy esztendeje annak, hogy megcsinálták a leckeépítésszabályzatot, s máris beállták, hogy azt módosítani kell. Az eredeti szabályzatban tudniillik kimondták, hogy az a gyerek nem kaphat tandíjmentességet, akinek az apja nem fizet községi adót. Csodálatos, hogy hogyan tudták kapcsolatba hozni ezt a két egészen külön dolgot. Ha a gyerek részölget arra, hogy elengedtesse neki a leckeépítéssz, hát mi köze ennek a kérdésnek ahhoz, hogy micsoda adót fizet az apja? Egy hónapra rá már észrevették a városháza iskolaiügyi osztályában azt, hogy bolond dolgát. Kizárni a leckeépítésszabályzatból például az összes állambizalmnokok gyermekeit, pedig hát az állam nem fizet olyan fényesen, hogy hivatalnokainak nagyrésze rá ne szorulna a kedvezményre. Most újra módosítani kell a szabályzatot. Eredetileg ugyanis főleg a pénzügyi érdekeket tartották szem előtt s kimondták, hogy az óvóiskolákban is kell hónaponta egy korona leckeépítéssz fizetnie. A bölgyminiszter nagyon helyesen jegyezte meg erre az intézkedésre, hogy az homlokegyenest ellenkezik az óvóiskola céljával és rendeltetésével. Az óvóiskola célja, hogy azok a gyermekek kapjanak ott felügyeletet, akiknek otthon nincsen gondoskodásuk, tehát a legszegényebb gyerekek. A leckeépítéssz azonban kizsorítja ezeket s az óvóiskola fizetéskepes gyermekekkel telik meg. A jobbmódu szülők kényelmi okokból küldik gyermeküket az óvóiskolába. Az ügyosztály is kénytelen volt belátni ennek az érvelésnek az igazságát s most javaslatot tett a közgyűlésnek, hogy az óvóiskolában a leckeépítéssz törölje el. A szabályzat az elemi iskolában a magánvizsga díját 30 koronáról 50 koronára emelte fel. A díj fölelemelésének az lett az eredménye, hogy a szülők magániskolákban vizsgáztatják a gyermekeiket. Az ügyosztály ezt mindenáron meg akarja akadályozni. Javasolja, hogy a közgyűlés a díjat szállítsa le 30 koronára, amiből a főváros 16 koronát, az igazgató 6 koronát, a tanító és a hitoktató 4—4 koronát. Ezzel azonban nem elégszik meg az ügyosztály. Ki akarja mondani, hogy aki

nem a főváros iskolájában tett magánvizsgát, a város középiskoláiba csak a beiratás utolsó napján jelentkezhetik s csak akkor veszik föl, ha van hely. Ez egy kissé radikális intézkedés s a gyakorlatban sok visszasságra és igazságtalanságra adhat okot. A középiskolába való beiratásnál igazán nem lehet az a kvalifikáció, hogy valaki a városnak fizesse azt a 30 koronát. Annál súlyosabb ez az intézkedés, mert például minden polgári iskola a város s így aki nem a városnak fizette a magánvizsga díját, a polgári iskolából ki van zárva.

A szocialisták programjában van egy végtelenül rokonszenves pont, az tudniillik, hogy ingyen iskoláztatást követelnek minden emberfia számára. Úgy indokolják ezt meg, hogy az egyének is érdeke ugyan a tudás, de sokkal inkább a köznek. Hogy volna elképzelhető potens társadalom tudás nélkül? Tehát segítse hozzá a tudáshoz az egyént ingyen, vagy akár prémiumokkal is a társadalom — a maga javára. — Ez olyan józan okoskodás, hogy nem lehet letagadni az igazságát. Fejlődés, haladás e nélkül el nem képzelhető, pedig hát ez a cél, nem pedig annak a husz-harmincezer forintnak a bekaszálása, ami a különbség, ha rideg szigorral kezeljük az iskolapénzeket vagy pedig nem tekintjük fontosnak azt, hogy a jövendőre való ígértet ma megfizetik-e, vagy nem. A főváros volna hivatal arra, hogy megcsinálja az iskolapolitikában azt a teljes politika-néklüliséget, a főváros, amelynek példáját követi az egész vidék. S nemcsak, hogy meg kellene ezt csinálnia, hanem propagandát kellene hogy indíton a metódusa mellett. Nekünk nem forintoskákat kell kiboznunk az iskolából, hanem olyan új nemzedéket, amelyben megbizhatunk ennek a hazának a javára. Ha pedig a főváros a rideg tőkés álláspontjára helyezkedik, rettetenes kárt csinálhat. Nemcsak itt, hanem mindenfelé körül az országban. Végre is az fontos, hogy: mit csinál Budapest.

— **Ötvenmillió csalás.** Párisból jelentik: A Humbert-féle csalásnak már párja akadt azzal a különbséggel, hogy ennek a kiindulópontja nem a francia főváros, hanem *Pétváros* és *London*. 1898-ban *Ermack* *Ipari Részvénytársaság* név alatt *Pétváros* egy részvénytársaság alakult, amelynek alapszabályait a cár is jóváhagyta. Céja az lett volna, hogy a permi kormányzóságokban lévő érc- és szénbányákat kiaknázza és ott vasutat építsen. A társaság alapítója *De Thal* nevű ember volt, akinek több magasállású személyiségkezelt és ötvenmillió frank értékű részvényeket bocsájtott ki. A részvények ára 250 rubel volt, most azonban egy fabaták sem érnek. Kitért ugyanis, hogy a részvénytársaság nem *Pétváros*, hanem *Londonban* székel, ahol névleg egy szállodában egy szobát bérelt, működni azonban csak annyiban működött, hogy az egész részvénytőkét eltüntette. Az egész csalás az orosz pénzügyminisztérium hanyagsága következtében történt. Az orosz kereskedelmi törvények értelmében ugyanis csak akkor szabad részvényeket kibocsájtani, ha már az egész részvénytőke be van fizetve. Ha erről a minisztérium meggyőződött, akkor a részvényeket a minisztérium ellenőrzése mellett nyomatták és bocsájtják ki. Az *Ermack-társaság* egy *Walton* nevű, tényleg azonban nem létező bankgöz átiratával igazolta a részvénytőke befizetését. Az orosz pénzügyminisztérium ezt vaktában elfogadta és megengedte a részvények kibocsájtását. Mikor megvolt az orosz kormány szankciója, akkor kezdtek párisi tőzsdén 600—700 frankjával eladogatni a kormány által ellenőrzött részvényeket, amelyek, mint már említettük, abszolút semmit sem érnek, mert a társaság vállalatai csak a holdban vannak. *De-Thal*, aki cinkostársáival együtt 50 millió frankot esalt ki ilyenformán, nyomtalanul eltűnt és a becsapott emberek most 60 millió frank erejéig kártérítési pört akarnak indítani az orosz kormány ellen.

— **Szüneti tanfolyamok.** A kultuszminiszter arról értesítette a tanfelügyelőket, hogy a tanítóké továbbképzése érdekében az idén is lesznek szüneti tanfolyamok. A kurzusok a tanítóké részére a budapesti, mármoroszigeti és eszaktornyai állami tanítóképzőintézetekben tartanak meg. Mindegyik kurzusra 50 tanító vételik föl, akik közül 30-an az intézetek internátusában teljes ellátást s 16 korona utazási költséget kapnak.

— **A szocialisták ünnepe.** Berlinből táviratozták: Poroszországban az idén sem fogják megengedni, hogy a szocialisták megünnepeljék május elsejét.

— **Munkásszűnet a postánál.** *Láng* Lajos kereskedelmi miniszter a holnapi *nemzeti ünnepre* való tekintettel elrendelte az ország összes postahivatalainak, hogy április 11-én, holnap, úgy mint vasár- és ünnepnapokon korlátozott ünnepi szolgálat tartandó. A budapesti főpostán azonban az ajánlottlevél-feladás nem szünetel, azaz esti 9 óráig rendes szolgálat tartatik.

— Husvét-i tojások. Ilyenkor, a husvét-i ünnepek idején nálunk is megtelnek az üzletek kirakatai szép színes tojásokkal, a feltámadás ünnepeinek kedves szimbóluma gyanánt. Manapság azonban maga a tojás már csak a jó falusi népnél őrizte meg népies jelentőségét, a város elkényeztetett közönségénél a külső háttérbe szorult a tartalom előtt, mely az iparcikarok sok ágát foglalja magában. Kezdődött a marcipán- és csokoládé-tojással és ma már a legraffináltabb iparművészet is a maga szolgálatába terelte a husvét-i tojásokat. Ma már a tojás nem öncél, hanem csak lehámozható burka az ajándéknak, amelynek a husvét-i ünnepekhez többé semmi köze. Kétségtelenül a legdrágább tojásgyűjteménye van az orosz cárnéknak. Az orosz udvarnál ugyanis az a szokás, hogy a cár husvétkor egy tojásalaku ajándékot szokott adni nejének, tele oly értékes tárgyakkal, amelyeknek alakja a fejedelmi pár életében előfordult utolsó fontos eseménytől kezdve. A koronázás évében a cár egy aranytojást ajándékozott nejének, belül rózsaszínű emaille-al, benne annak a diszhintónak modellje, amelyen a császári pár a moszkvai székesegyházba ment. A kis hím teljesen hű utánzata az eredetinek, az ablakok aig két centiméter hosszú selyemfüggönyei is félruházhatók. Egy drágakövek kirakott császári korona díszíti a kis hintót. Négy év előtt a cár olyan husvét-i tojásalaku ajándékozta meg nejét, amelyen briliánsokból kirakva az a felirat áll: szíven a császárnétól, belül pedig egy sokszínű drágakövekből kirakott szív van. Az orosz cárné e szép gyűjteménye látható volt az utolsó párisi kiállítás orosz osztályában. XIII. Leó pápának is értékes gyűjteménye van husvét-i tojásokból. Egyszer egy angol hölgytől kapott egyet ajándékba, amely ötvenzor koronába került. Tiszta elefántesontból készült. A burk felső fele fehér selyemmel van kibélelve, míg az alsó egy aranytök, benne egy csodaszép rubin, briliánsok közt.

— Délsarki kutatások. A legújabb délsarki expedícióra néhány hónappal ezelőtt indult az Angliából a *Discovery* nevű hajó. Az eredmények, amelyekkel ez az expedíció elért, az angol lapok közlései szerint rendkívül fontosak. Egy *littleni* távirat szerint, amely a *Scott* kapitány, dr. *Wilson* és *Shackleton* hadnagy által tett számtal részleteit adja elő, az expedíció 14 napig tartott. A szánkázás eleinte elég könnyű volt, de később a hó annyira engedett, hogy a szánkázás teljesen lehetetlenné vált. A szánkákat úgy kellett vonszolni, ami óriási fáradságba került. Ez a nehéz utazás huszonkilenc napig tartott. Az így elért legnagyobb szélességi fok 82° és 17' volt, amely már eléggé megközelíti a *Nansen* által elért rekordot, mely fudvalevőleg 86° 18' volt. 82° 17'-en túl haladni örült merészség lett volna, mert az összes kutyák elpusztultak, a kapitány és a legénység pedig a nélkülüléseket következtében teljesen kimerült. A napi ételadagokat is csökkenteni kellett. A visszatérés rendkívül nehéz volt. Sűrű köd szállt alá, úgy hogy az expedíció három napig teljes sötéttségben haladt előre. *Shackleton* hadnagynak egy véredénye megpedvén, súlyosan beteg lett, úgy hogy csak erős szervezete mentette meg a haláltól. Az expedíció tagjai által a délsarki szárazföldre tett kirándulások szintén igen érdekesek. A *Cap Crozier*ről való visszatérés alkalmából egy alosztályt nagy hóvihar lepett meg és egy matróz nyontalannul elült, míg egy másik matróz csodálatos módon menekült meg. Ugyanis miután az utat eltévesztette és harminchat órán át ájultan fektült a hó alatt, életre kelve, megtalálta a hajóhoz vezető utat. A legjelentősebb szánkautat *Amitage* hadnagy tette meg, aki ötvenkét napon át volt távol az expedíció többi tagjaitól. Egyszer kilencezer láb magasságra ért fel, ahol már csak a legnagyobb nehézséggel tudott lélegzeni. A *Discovery* hajón skorbutin senki sem szenvedett, de a szánkázások alatt mindenki megkapta. Hogy a hajón a skorbutin nem pusztított, az a megfagyott ürühúsának köszönhető.

— A menetgyűjtő rovájkája. A m. kir. államvasutak igazgatóságának értesítése szerint az idegenforgalmi- és utazási vállalatok kezelésében álló központi menetgyűjtő rovájként a Royal-szállóban új menetgyűjtő rovájt nyit meg, mely működését 1908. évi április 2-án megkezdte. E főknemetgyűjtő rovájként a főirodában a bel- és külüldözi szülő összes menetjegyek és csoportosítható körutazási jegyfüzetek kiadatnak és a podgyász bárholva feladhatók ugyanitt az utazásra vonatkozó mindennemű felvilágosítást, úgy szóban, mint írásban díjmentesen megadatnak.

— Gyilkosság jogakadémiai tanár. *Sarudy* Vilmos eperjesi jogakadémiai tanár körülbelül 3 héttel ezelőtt elült *Eperjes*ről. A rendőrség kuletott utána, de eredménytelenül. Ma délelőtti *Soroksár* tájékán egy férfi holttestét fogták ki a Dunából. A zsebében talált iratokból kiderült, hogy a holttest az elült *Sarudy* Vilmos eperjesi jogakadémiai tanár. A hullártól megállapították, hogy két hétig lehetett víz alatt. Az ügylikos professzor idegbajos volt és valószínűleg ezért követte el vézates tettet. Az esetről táviratilag értesítették az eperjesi jogakadémia igazgatóságát.

— Mit tenne Szilágyi Dezső? A Jövendő megkérdezte legelőkelőbb publicistáinkat és politikusainkat, hogy a jelen politikai helyzetben mit tenne Szilágyi Dezső, ha a könyörtelen véget le nem tőri vala a magyar szellem ez igazi nagyságát. Az érdekes kérdésre *Mikszáth* Kálmán, *Rákosi* Jenő, *Vései* József, *báró Kaas Ivor*, *Ábrányi* Kornél, *Kóbor* Tamás, dr. *Kenedi* Géza, *Rákosi* Viktor, dr. *Nagy Dezső*, dr. *Blaskovics* Sándor és *Szevidt* Imre adott választ. *Mikszáth* Kálmán ezt mondta:

— Ha Szilágyi Dezső ma élne, akkor mindenképp előttem lenne meg a mai helyzet. Mert Szilágyi hatalmas egyénisége maga egy adott politikai helyzet volt. Neki nem is kellett cselekednie. Sok olyan történt azóta, amit az ő jelenlétében meg nem mertek volna cselekedni, és viszont sok nem történt, amit kedvéért megcselekedtek volna. De ha mégis fölteszük, hogy éppen ez lenne a helyzet Szi ágyi életbenléte dacára is — nos, akkor őt (mindenesetre megfordítva, mint Bánffy alatt), éppen ez a helyzet szorosabban odakövösölné Széll Kálmánhoz és mindenestre elítélné az indennyt megtagadásának tervét, illetve az ex-lexbe való bekergetését, mert ő a ki oly főségeken nézte a parlamentarizmus formáit is, főháborúval és rettenettel riadna vissza annak a precedensnek a megteremtésétől, hogy Magyarország egy, a törvényeket a meghatározottság tisztelő kormány is éppen olyan halálul mülkét ki, mint a gonosz kormányok. Sokkal jobban volt moralista, mint politikus — és sokkal inkább volt magyar ember, mint semhogy ne érezte volna, micsoda következményei lehetne ebből levonni ideleint is, odaát is.

A válaszok sorában ezt írja a *Jövendő Vései* József nyilatkozatáról: „Ragyogás, dialektikai bravur és hevülő vérmérséklet nyilatkozik meg a *Budapesti Napló* főszerkesztőjének, *Vései* József országgyűlési képviselőnek véleményében.” A nyilatkozata így hangzik:

— Tévedés az binni, hogy ma a helyzet ugyanaz, mint 1898-ban. Látszólag talán azonos a kelet, de a látszat optikai jelenség is épp ezért csalárd. Most egy tiszta választásból kialakult többség s egy törvényes szellemben működő kormány áll szemben az obstruáló ellenzékkel, míg az akkori többségről és kormányról mindezeket nem lehet így nyugodtan állítani. Epp ezért sok sem lehet arról, hogy Szilágyi egykori kormánybuktató lépését; a képviselőháza: elnökségről való lemondását, valami más formában ismételné. En a disszidálást megelőző időben, szót Vései, rendkívül meghitt viszonyban voltam vele másfél évig majdnem minden este nék együtt töltöttük. Pedig a különben is zárkózott államférfi ekkor különösen nehezen volt megközelíthető. Egy vukán volt ő, mely olykor földrengéssel és lávaakadással működött, jó hosszú időig azonban pihen. En akkor, mikor őt a tömeg csak távolról szemlélte, miként a turisták a Vezuvót vészjósló üstöcsé idejében csak látszóron át nézgetik, a kráter szélein sétáltak. Láttam azt a vulkán munkát, mely benne lőt, s elmondhatom, hogy ennek a háborgásnak főoka nem az volt, mintba az obstruációban a kormány létének veszélyét látta volna, hanem mivel az alkotmány felborulásától félt. S éppen ennek érdekében nem tartotta jótéltlenül jogtalannak a klotört se, ha az ellenzék erőszakoskodása ezt kikényszeríti, amiként is ezt a pozsonyi beszédben ki is mondta. Azt vallotta továbbá, hogy az ex-lexszel együtt se kell hogy föltétlenül megkondíjon a kormány lélekharangja, ellenkezőleg, oly idők elkövetkezése is kész kell ennek lennie, mikor a kötelesege az parancsolja, hogy a törvényen kívüli helyzetben tovább viselje a kormányzás tisztjét. Mindezekből le lehet vonni azt a lélektani következtetést, hogy Szilágyi Dezső a mostani helyzetben Széll Kálmánnal szemben nem játszaná azt a szerepet, melyben négy évvel ezelőtt Bánffy ellen állott. Nyilvánvaló lesz ez, ha meggondoljuk, hogy azok a fő erkölcsi törekvések, melyek Szilágyit utolsó éveiben hevítették, a mostani kormányzásban valóságos és ható erőkké váltak. Ő ugyanis azt tartotta, hogy a mult kormány alatt az volt az első főbaj, hogy az a csatorna, melyen át a nemzeti közvélemény a törvényhozásba vezetődik, elzárkosodott. Ezt a választási visszaélések megszüntetésével és a kuriai bíraskodással tartotta megszüntethetőnek. A második mérleg-forrás az volt, hogy a képviselők magánál-lásuk révén annyira lekötelezték magukat, hogy törvényhozói működésükben nem lehettek pártatlanok. A közérdeket így esorbító magánérdekeket az összeférhetelenségi törvényvel akarta a parlamentből kikérgetni. Harmadoszorban pedig szükségesnek tartotta, hogy a közgazgatás szelleme megváltozzék. Nevezetesen pedig oly irányban, hogy az ellenzék választókötlet kormánybí-tisztviselőket ne igyekezzenek folytonos sanyargatással, lenyegteléssel vagy más presszióval megfélemlíteni, esetleg a kormánypart számára megnyerni. Ezt pedig a közigazgatási tisztuk megúszásával való előrhetőnek. Ezek voltak Szilágyi álmái; ime, minde most valóság. Valószínű-e hát, hogy Szilágyi most, ha élne, megint Brutus szerepére vállalkoznék? Azt hiszem, nem.

A *Jövendő* vasárnap száma egyebekben is gazdag és érdekes. Csupa eőkelő szellemi táplálék, amit az olvasó ünnepi asztalára viz *Bródy* Sándor heti revüje. A valóságos költésrámba jóvő füzet ezeket a cikket tartalmazza:

B. S.: Koldusok. *Gárdonyi*: Az utolsó fejezet. Beszélgetés magyar írópapakkal. A szociáldemokratapárt új programja. A Z.: Nagyszombat. Jövendőmondás. Mit tenne Szilágyi Dezső most, ha élne? *Vámbery* Armin: Az albán torradalom és a balkáni kérdés. *Febel*: Az új társadalom. Látogatás de Caux

Mimind. Uj költők. *Barcsay* Domokos: Szilágyi Dezsőről. *Enrico Ferri*: A szocializmus jövője. *Heltai* Jendő. *Tabarin* mókából. *Szigeti* József: A balaton tündér. *Gárdonyi* Géza: Gyermekkori emlékeim. *Dankó* Fista önéletrajza. *Rudyard*—*Jászai* Mari: A elefántfők. *Erdős* Renée: Egy leány élete. *Tolsztoj*: Háboru és béke. Természettudomány. A torradalom. Szépművészetek. A szerkesztő közlései.

— Gyilkosság Ujpesten. Ujpesten ma reggel gyilkosság történt, egy szegény varrólányt gyilkolt meg a kedvese, egy eddig még ismeretlen fiatalember. *Kubányi* Mariska nagyváradi születésű 36 éves varróról a gyilkosság áldozata. Egyedül álló, szegény leány volt s Ujpesten a Templom-utca 9. száma ház földszintjén lakott egy kis lakásban. Szerény viszonyok között élt s a két keze munkájával tartotta fenn magát. Odahaza dolgozott a lakásán. Zárkózott természetű leány volt, nem beszélt senkivel, nem járt hozzá senki és viszonyáról egyáltalán nem tudtak semmit. Tegnap este egy fiatal, szőke férfi beeste a leányt, aki még akkor nem volt otthon. Az ismeretlen megvárta s mlkor *Kubányi* Mariska hazarélt, barátságosan üdvözölték egymást. A leány bevezette a fiatalembert a szobájába s azóta a házbeliek nem látták az ismeretlen elmenni. A leány — mint többben állítják — reggel félnyolcokor az udvarról vizet vitt még a lakásába. Délelőtt tíz órakor egy ujpesti kereskedő tízeves kis leánya, *Badits* Ida egyik kis barátjánál, *Hercs* Lillával felkereste a varrónőt. Az ajtó nyitva volt s így akadály nélkül jutottak a szobába, ahonnan rémes sikoltozással futogtak vissza az udvarra. *Holt* János tetemkezési szolgafelesége volt ott s a leányok ijedve mondták neki:

— Néni, a varrókissasszonynak valami baja van! Erre a házbeliek közül többen bementek a lakásba s *Kubányi* Mariskát az ágyán találták, két párnával betakarva, amely alól csak a két lába látszott ki. Levették róla a párnákat s ekkor látták, hogy a szerencsétlen leány halott. Arca el volt torzulva, a nyakára selyemkendő volt csavarva. A kis szoba butorai rendezetlenül hevertek szanaszét, amiből azt lehetett következtetni, hogy dulakodás volt a szobában. A rendőrséget értesítették az esetről s *Kolozsváry* rendőrtanácos és *Kovács* Imre rendőrorvos mentek ki, akik konstátálták, hogy a leány gyilkosság áldozata. Az arcán és a kezén karmolások vannak, nyakán pedig hurekra volt szorítva a fehér selyemkendő, amelyre a gyilkos megölte áldozatát. A merénylet civakodás előzhet meg, mert az asztalról le volt verve a lámpa, amely darabokra tört a földön. A holttest még meleg volt, úgy hogy a gyilkosság csak egy órával felfedezése előtt történhetett. A nyomozást a főkapitányság részéről *Krecsányi* Kálmán detektívönök vezeti két detektívvél. A kis szobában nagy üres sűrűsüveget találtak, ami arra mutat, hogy a leány sűrűzött azzal a fiatalemberrel, aki megöltötte. A gyilkos nem lehetett más, mint az a fiatalember. A nyomozás megállapította, hogy ez a fiatalember az egész éjszakát a leánynál töltötte és csak ma délelőtt osont ki a lakásból. Bűnjelét nem hagyott maga után. Megtalálták a leány pénztárcáját is, amelyben 12 korona volt. Ellenben hiányzottak az ékszerék, egy fekete női óra, egy fekete nagy karperec, egy piros köves gyűrű, egy karikagyűrű piros köve, egy emailrozott karperec, egy női arany karkötő, egy vastag arany lánc. Ezeket elvitte a gyilkos. A nyomozás során kiderült, hogy a leánynak kedvese volt egy fiatal fiatal, szőke rokona, akire teljesen ráillik a személyleírása annak a fiatalembernek, aki tegnap kereste a leányt. Ez a fiatalember tegnap este őta elült. A rendőrség most öt keresi és valószínű, hogy hamarosan elfogja. A meggyilkolt leány 1902. november 1. óta lakott a házban s a lakásért évi 72 forint bért fizetett.

A rendőrségnek az esti órákban sikerült megállapítania a gyilkos kilétét. A nyomozás adatai szerint *Nepomucsky* Lipót bécsi születésű 22 éves faóer asztaloslegény a gyilkos, akinek a szülei komasági viszonyban állanak a meggyilkolt leánynyal. A gyilkos fiatalember a Hungária-utí mérleggyárban dolgozott régebben, de onnan elbocsátották. A szüleinél lakott a Hungária-kört 51/b. számú házban. Tegnap reggel elment hazuról s azt mondta, hogy munkát keres a munkázvetítő-intézetben. Ma reggel félhétkor ment haza. Azt mondta a szüleinek, hogy tegnap Alagon volt a löversenyen s ott nyert egy csomó pénzt, amelynek egy részét egyik barátjával elmulatta. Ami pénze megmaradt, azon testvéreinek vevs ruhát. Csakugyan ki is ment a Lehel-térre s az ígért ruhákat megvette. Azután ismét elment hazuról és anyjának azt mondta, hogy a nyugati pályaudvarra megy, ahonnan elutazik. De nem utazott el, mert többen látták még ma délután az Angyalöldön, a tébolyda környékén kóborolni. A rendőrség most mindenféle keresi a fiatalembert. Megállapította a rendőrség az is, hogy a gyilkosság reggel 6 és 1/7 között történt, mert félhét után már felfedezték a gyilkosságot.

— **Letartóztatott ügyvéd.** Pozsonyból jelentik, hogy a törvényszék vizsgálóbírója letartóztatta *Türkel* Kristóf ottani ügyvédet. Türkel több részei parasztagda feljelentése sikkasztás miatt. A gazdák egyik pozsonyi pénztévezetől jelzőlogközlösöt vettek föl Türkel közbenjárására. A közönségszemet Türkel kapta a kezéhez s nem adta át megbízónak, hanem a saját céljaira fordította. De egyéb bűn is terheli Türkelt. A múlt évben *Kunstädter* pozsonyi kereskedő ellen csődöt nyitottak, csődötmegegdonoknak kineveztek Türkelt. A csödvagyon értékesítése után 3000 korona maradt volna a csődötmegegnek, de Türkel az egész 3000 koronát elcsikkasztotta s emiatt is feljelentették. A letartóztatott ügyvéd öt év óta lakik Pozsonyban, nagyszámú családával szerény viszonyok között élt s most, hogy bűne kitűdött, családja iránt nagy a részvét. A letartóztatás nagy felhájtást keltett.

— **A tiara.** Szaitafornesz tirájáról a krónika újabb a következőkben számol be: *Lihcsenko*, odeszszai orosz tudós, aki jelenleg a nemzetközi történelmi kongresszuson Rómában időzik, azt mondja, hogy jól ismeri a Szaitafornesz hamis tirájának készítőjét. Ezt az ötöst felkereste egyszer három régiségügynök és ismervén rendkívüli ügyességét, rábírták, hogy csinálja meg a hamis tirát. Az egyik ügynök aránytalanul nagy hasznot vágott zsebre a többi rovására, mire a megcsalt cimborák feljelentették az egész esetet. Lihcsenko szerint Kievből és Karkovból gyárilag úzik a régiségek hamisítását. *Rachumovszki* odeszszai ötös, akit azt állítja, hogy a tirát ő készítette, már Párisba érkezett, ahol négy barátja várta. Minden feltűnés nélkül olyan helyen velt lakást, ahol a hírlapírók és egyéb érdeklődők hiába keresik. A riporterek különben nem akadtak Clermont-Ganneau miniszteri szakértőnek sem a nyomára. Valószínűleg a tiara vizsgálatával foglalkozik titokban. *Odesszából* azt jelentik: *Rachumovszki* Izrael aranyműves, a Louvre-beli hamisított tiara készítője, szegényes lakásban él, amelyet csak két zsemlés fiának és leányának rajjai és gipszművei széplenek meg. Legjobb műve egy ezüst szárfogat, amelyen egy allegorikus dombormű-csoportozat, a halál meneté: ábrázolja. *Rachumovszki* kilenc esztendőig dolgozott ezen a szárfogaton, melyet élete főművének tart. Leginkább büszke két fiára, akik valószínűleg még nagy hírnev fognak szerezni a szobrászat terén. A hamisított tirát egy Hochmann nevű otszakovi műkereskedő rendezte meg 1895-ben. Azonnal hozzálatott a munkához, amikül, hogy tudta volna, mit akar vele a műkereskedő. A tirán levő feliratokat egy nagytehetségű, de elzűllött tudós készítette. *Rachumovszki* 1500 rubelt kapott a tiráért, amelyen Hochmann körülbelül 50.000 frankot nyert. Több százezer frank azoknak a műkereskedőknek kezén sikkadt el, akik Hochmann és a Louvre igazgatósága között a tiara eladását közvetítették. Egy orosz régész és egy német tudós állapították meg legelőbb bizonyos stílusjelenségekkel és írásihibákkal, hogy a tiara hamisítás. Szaitafornesz tirájának különben már örüti is van. A minap Páris egyik piacán egy fehér lebernyegbe öltözött s virágokkal díszített fiatalember sétált. A közönség természetesen köréje sereglett, de ő nyugodtan sétált tovább s egyre azt hangoztatta, hogy ő Szaitafornesz s megvárja mindenkitől, hogy respektálja. Bevették a rendőrségre, de kiliét megállapítani még mindig nem sikerült.

— **Halálhír.** Id. *Váló Béla* földbirtokos, hítes ügyvéd tegnap Szabadkán 77 éves korában meghalt. A megboldogult 1848-ban főhadnagy volt s több ütközetben vett részt. Özvegyén kívül négy fia két leánya s kilenc unokája gyászolja. Temetése szombaton, a 10-11-iken lesz.

— **Kolozsvárról táviratozzák:** *Felzeghy* Sámuel 82 éves korában itt elhunyt. Az elhunyt a szabadságharcban mint nemzetőr-főhadnagy vett részt, Szolnok-Dobokavarny megye főbírája, a hispanja, köve, törvényeszkői elnök és országgyűlési képviselő is volt. Az elhunyt özvegye, szüzelet *Fosztó* Cecília és gyermekei, *Felzeghy* Dezső, Ferenc és Sándor, valamint nagyszámú rokonság gyászolja. Temetése folyó hó 7-ikén volt Kolozsváron, ahonnan az elhunyt földi maradványait Székely-Kocsárdra szállították és a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

— **Családi drámák.** Párisból táviratozzák: *Fontainebleau*ban tegnap rémis családi tragédia történt. *Remoussin* örmester szolgálati revolverével agyonlőtte feleségét, 10 éves fiát és önmagát is. Amikor szolgálja reggel bekopogtatott az örmester lakásán, senkisen nyitott ajtót. A mérgező gáz feltörtette a lakást, mire ráakadt a vérben feltrögő három holttestre. *Remoussin* aszült Algírban szolgált és ott rászokott az erős szesz italok, különösen pedig az abszint élvezetére. Amikor visszatért Franciaországba, még inkább ráadta magát az ivásra, amiktől delirium tremens esett. Gyilkos tettét ebben az állapotban követte el.

Egy másik mérgező családi tragédia híre *Laons*-ból jelentik. Egy fiatal asszony, *Bonnaux* Leona nyolc-

hónapos fiával a vízbe ölte magát. Akarata ellenére kényszerítették férjhez és boldogtalan házasságot vitte a halálba. Amikor hazahozták holttestét, férje és anyósa, kiket a nép vádakkal illetett az öngyilkosság miatt, belengrottak az udvaron levő kutba.

— **Főlvétel a tengerészeti internátusba.** A fumei magyar királyi tengerészeti akadémiával kapcsolatosan állami internátus áll fenn, amelynek lakói ingyenes oktatást kapnak az akadémián, azonkívül rubáiban és teljes ellátásban is részesülnek. A jövő iskolai évre öt ingyenes két félényvesen (400 korona) és két fizetéses helyet (800 K.) töltenek be. Az internátusba csak az akadémia első osztályába, vagy az előkészítőosztályba lépő növendékeket veszik föl. A főlvételi feltételeket, a folyamodvány felszerelésének leírását és a főlvételi vizsgálatra vonatkozó tudnivalókat a *Budapesti Közlöny* április 9-iki és következő két száma közli.

— **A közútiak sztrájkja.** A közúti villamos alkalmazottjainak sztrájkja még egyre tart és a kibontakozás módja még mindig nem látható. A sztrájkolók erősen tartják magukat és úgy látszik, hogy még napokig elhúzzák a sztrájkot, bár tudják, hogy az igazgatóság nagyrészt pótolta már őket új emberekkel. A forgalom ma már a sztrájk dacára is rendes volt s a kocsik a leg több vonalon a törvényes menetrend szerint közlekedtek; baleset pedig a mai napon egyáltalában nem fordult elő. A sztrájkintán csendesen viselkednek a sztrájkolók. Papp István kaluz ma délelőtt beszédet intézett hozzájuk, amelyben elismerését fejezte ki a rendőrségnek azért, hogy a sztrájkolók fogja pártját. *Gersich* felügyelő ezt a leg határozottabban visszautasította és kijelentette, hogy ők mindkét fél érdekeit megvédelmezik a törvények korlátai között. A sztrájk intenzitása különben ma már teljesen a szociáldemokrata-párt embereiből áll. Ők vezetik a bérmozgalmat és anyagi támogatásban is részesítik a sztrájkolókat, akik még mindig biznak abban, hogy ügyüket diadalra juttatják. Ma este tíz órára — mint már megírtuk — gyűlést jelentettek be a sztrájkolók a rendőrségnél, amely *Nasády* fogalmazót küldte ki a gyűlésre. A sztrájkanya érdekes képet nyújtott a gyűlés alatt. A hatalmas teremben asztalokból, székekből összerakott ágyakon aludt a sztrájkolók egy része a gyűlés alatt, a másik rész pedig érdeklődéssel hallgatta a gyűlés szónokát, *Pap* János szociáldemokratát, akinek meghallgatására nagy számban sereglettek ki a szakadó eső dacára a szociálisták a *Triest* nézők címzett vendéglőbe. A fiatal szónok egy zűd asztal tetejéről kezdte el beszédét este tíz órák s fél után fél kettőkor még mindig győzi hanggal is, mondanivalóval is. Különböző minijárt beszéde kezdetén kijelentette, hogy a hajnal pirkadni fog már, amikor ő még mindig beszélni fog és amikor majd fel fogja szólítani a sztrájkolókat, hogy megadják-e magukat, vagy pedig kitartanak. Beszédre rendkívül éles támadás nemcsak a közúti vssutársaság igazgatósága, hanem a hatóságok ellen is. Rendkívül éles hangon kelt ki *Halmos* János polgármester s a tanács tagjai ellen, akik árulók. Kitélte — ugymond — *Halmos* János a sztrájkmozgalmat, pedig ehhez semmi joga sincs. Ugyanígy tett a főkapitányhelyettes is. Pedig a hatóságok csak az egyik felet, *Tellinek* Henriket hallgatták meg s ennek az információi után ítélték. Minden összeesküdt most — ugymond — önkön ellen s mozgalmunknak talán nem is lesz sikere, de egy tanúságot mégis visznek ki e tereméből az életbe, azt, hogy a szervezkedés nagyobb hatalom minden földi hatalomnál. A *vis-majort* fejtegette aztán s kijelentte, hogy *rágalmasz* akarja a hatóságokat. Vigyék őt esküdtsek elé s meg fogja kérdezni az esküdtöket, hogy ebben a perben kinek van igazsága. Ilyen hangnemben beszél a fiatal szónok s beszédét a sztrájkolók érdeklődéssel hallgatták.

— **Házasság.** Dr. *Wetner* Sándor orvos eljegyezte *Lóvy* Margitot, *Lóvy* Adolf kincésári szállító leányát Pápan.

Dr. *Szentgyörgyi* Zoltán eljegyezte *Demiány* Evike kisasszonyt Kismárkon.

— **Egy kisci tolvaj.** Az angol Metropolitan bankban különös lopás történt. Többeszer font értékű csekk, jelzőloglevél és postautalvány tűnt el. A bankban már régóta keresték a tolvajt s végre rájöttek, hogy egy nyolcéves bájos leányka. A kis leányka, aki a pénztévezet egy alkalmazottjának gyermeke s csak nagyrájkán járt a hivatalban, senki sem goncolt. Csinos babaarcával, szép szöke fűrtjeivel mindenkinek szívét meghódította s oly illedelmesen viselkedett, hogy valamennyi hivatalnok kedvence volt. A kis tolvajt a londoni postán lopták el, ahol a saját aláírásával ellátott utalványokat akarta beváltani. A törvényszéki tárgyaláson a bírónak nagyon nehéz feladata volt. A nyolcstendős leánykát nem lehetett ellétni, viszont azt a rejtélyt, hogy ki fejlesztette a gyermekben a korai romlottság esiráját, nem sikerült megérteni. A leány anyja ellen nem volt bizonyíték, cinkostársát pedig hasztalan kereste a rendőrség. Érdekes hogy a nyolcéves leány iskolába is járt s

tanítónői példás magaviselete, szépsége s szorgalma miatt odavoltak érte.

— **Egy nagykereskedő hirtelen halála.** *Temesvárról* jelentik: *Deutch* Armin, a bécsi *Deutch* Testvérek cég főnöke, amelynek *Temesváro*t és a Délvidéken számos főkelepe van, tegnap *Bukarest*be utaztában *Temesvárra* érkezett és egy fogadóba szállt, ahol éjjel hirtelen szívizületést kapott és reggelre, 57 éves korában meghalt.

— **Merénylet egy huszárkapitány ellen.** Ma Sopronból táviratozzák nekünk, hogy *Maldaner* Rudolf, a Násády-huszárezred kapitánya ellen legénye, egy *Denhart* nevű közhuszár revolvermerényletet követett el. A kapitány idejékorán kiütötte támadója kezéből a revolvert, mire a legény a szabóból kiuntott, rázárta gazdájára, az ajtót és késél a magába nyakát emeltetette. A sebe nem életveszélyes. *Denhart* azért akarta megölni gazdáját, mert lopás miatt följelentette.

— **Gyors- és teherárú szállítása.** A magyar királyi államasutak a vasúti üzletszabályzat 68. §-a alapján már évekket ezelőtt rendszeresítették azt az intézményt, hogy a budapest-józsefvárosi, budapest-nyugoti és budapest-dunaparti teherpályaudvarokra érkező gyors- és teherárut a címzetteknek saját szerződött fuvarosával házhoz szállíttatja, ha a címzett a Duna balpartján a IV–IX. kerületeiben vagy a tisztviselőtelepen lakik. Ugyancsak ezen szerződött fuvarosánnal változtatja el a *Budapest*en átmenő és azon *Budapestre* helyben rendelt vámárut is, melyeknek elvámolása a vasútra bízott; egyúttal a külföldről érkező — házhoz szállított — szállítmányok után kiállítandó árnyalatozatokat is ezen megbízottja által állíttatja ki. Utánvételeit terhelte, *Budapest*en a Duna jobbpartján lakó felek részére szóló, továbbá terjedelmes, tűzveszélyes és oly árú, melyeknek össz-súlya az egy tonnát meghaladja, csakis a vállalkozóval kötendő előzetes egyesség alapján szállíttatnak házhoz. Jogában áll ezenkívül mindenkinek, hogy a magyar királyi államasutak igazgatósága által e célból szerződötlet fuvarozóknak közbenjárását kizáró utasítást adhasson. Ezen utasítás az illető állomásnál még az árú megérkezése előtt írásban nyújtandó be. A házhoz való elszállítási díjak a következők: a gyorsárúkért: 10 kg. súlyig 30 fillér, 10 kg. — 25 kg.-ig 40 fillér, 25 kg.-on felül 50 kg.-ig 60 fillér, 50 kg.-on felül minden megkezdett további 50 kg. 40 fillér, b) teherárúkért: 60 kg. súlyig 40 fillér, 50 kg. on felül minden megkezdett további 50 kg. 30 fillér. A statisztikai árnyalatozatok kiállításáért a vállalkozó nyilatkozatonként 10 fillér számítanak. Az árú házhoz szállítása esetén, ha az árú fogyasztási vagy vámilletékek alátelve nincs s ha a címzett a fuvarlevélben kijelölt helyen feltehető az árú ott át is veszi, csak a fuvarlevélben felszámított összeg szedetik be. Ha az árú vámilletékek vagy fogyasztási adónak van alátelve, még a címzettel kézbesítendő vámnnyugta, illetve adóárca szerint fizetett vámilleték, fogyasztási adó és vámkövetési illetékek is megfizendők. A szállítványozó az árú a lakás vagy üzlethelyiség azon részébe tartozik állítani, mely e célra neki kijelölött. Ha címzett az árú befuvarozása idején lakásán nincs, a másodsor, esetleg többször is megkísérelt kézbesítésért külön illeték nem számítható fel. Ha címzett az árú átvételét megtagadja, vagy azt a városnak más, nem a fuvarlevélben megjelölt helyére küldi, a visszavétel, újra való elhozatás, vagy más helyre való szállításért a díjszámbeszérlő illeték től felszámítható. Esetleges panaszok a budapest-jobbparti üzlethevezető-székhez juttatandók.

— **Életuntak** *Kohut* József 64 éves újpesti asztalos a minap a rákospalotai erdőben felakasztotta magát egy fára. Azonban néhány járőrköl észrevette és meg él, amikor levágták a kötélről. Azért akart meghalni, mert hosszabb idő óta nem volt munkája és nagy nyomorral küzdött. — Tegnap délután a *Podmaniczky*-utcában egy uriasan öltözött ember a villamos elé ugrott. Mielőtt azonban a villamos elérhette volna, a járőrköl elhúzták a vágányokról. A rendőrségen elmondotta, hogy *Schwarz* Géza a neve és fűszerkereskedő *Felső-Dabason*. Rosszul ment a sorsa, az üzletével bukófélben volt, ami elvette a kedvét az élettől. Egyenesen azért jött *Budapestre*, hogy a *Dunába* ölje magát. Zűlött lelkiállapotával azonban nem volt ereje a *Dunáig* menni és azért ugrott a villamos elé, hogy minél előbb meghaljon. — *Kelemen* Dénes 32 éves postastiszt belső betegsége miatt a *Szent István*-kórházban gyógyították. Tegnap este egy őrizetlen pillanatban a kórház E. pavillonjának az első emeletéről leugrott. Összeszólt testtel, viték vissza a betegágyába.

— **Gyors- és teherárú-felvétel hely Budapest Lipótvárosban.** A székes fővárosi közönség nagy része nem bir tudomással arról, hogy a magyar kir. államasutak igazgatósága már évekket ezelőtt *Budapest lipótvárosi városi-iroda* címen írott rendzeit be a *Lipótvárosban* — Arany János-utca 21. szám alatt, — ahol a vasuton állíttandó gyors- és teherárú 1000 kgm. súlyig feladhatók, melyekről végleges átvételt elismervények (feladási venyek) szolgáltatnak ki. Terjedelmes, tűzveszélyes és oly árú, amelyeknek vasuton való szállítása különös feltételekhez van kötve, a felvétel alul ki vannak zárva. Hivatalos órák hétköznapokon reggel 8 órától 12 óráig és d. u. 2 órától 7 óráig vannak megállapítva, — a törvényes munkaszüneti napokon azonban az iroda nincs nyitva. Az ezen városi irodában feladott árúknak az illető pályaudvarokra való ki-fuvarozásáért következő illetékek számítanak fel: a) gyorsárúkért: 10 kgm. súlyig 20 fillér, 10–50 kmgig 40 fillér, minden további 50 kilogrammért 30 fillér, b) teherárúkért: 50 kilogrammért 40 fillér, minden további megkezdett 50 kilogrammért 20 fillér. Minthogy a szállítmányok csekély díjazásért a fő- és

székváros IV-IX. kerületéből a lakásról ezen városi tevélteli irodába is elszállítottak. — a szállító közönség azon előnyös helyzetben van, hogy szállítmányait nem kénytelen a távoleső pályaudvarokra tetemes költséggel személyesen kiszállítani és ott a feladó-vevény átvételéig órákat eltölteni, — hanem módjában áll ezen teendőit egy levelezőlap útján a vasúttisztviselővel elvégeztetni, — miért is a magyar kir. államasutak igazgatóságának ezen intézkedése a szállító közönség érdekét nagy mértékben elmozdítja.

— **Rendőri hírek.** *Sachsinger* Nándor 26 éves csavargó nagy botrányt csapott tegnap a keleti pályaudvar előtt. Egy rendőr ezért be akarta kísérni, de a részeg csavargó rátámadt és összevisszaverte. A garázda csavargót csak több rendőr tudta megfékezni. — *Balogh* Teréz ápolónő. akit a *Spielmann* Károly pékségét tegnapelőtt összeszurkált, ma a Szent János kórházban meghalt.

(x) **Egger-féle mellpasztillák** gyorsan és biztosan hatnak köhögésnél, rekedtségnél, elnyakodásnál. Kapható minden gyógyszerboltban és drogeriában. Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér. Fő- és szétküldési raktár: Nádor-gyógytár, Budapest, Váci-körút 17.

(x) **Husvétli tojások, locsolók Kertész Tódornál.**

Bekics Gusztávné.

(1852—1903.)

Budapest, április 10.

Nagy gyászba van a magyar irodalomnak és társaságnak: *Bekics Gusztávné*, a kiváló író és a fővárosi előkelő, ur társaságnak egyik vezéralakja ma délután fél négy órakor hosszas szenvedés után elhunyt. Irodalmi munkásságának emléke nevét meg fogja örökíteni a magyar irodalomtörténet maradvány helyén, társadalmi működése pedig, amely elsősorban a szegények, árva és nyomorultak felszólására irányult, fenn fogja tartani emlékét a halás szívekben.

A főváros előkelő, ur társaságában az igaz magyaros lelkű, rendkívüli képzettségű, finom érzésű urinő kiváló pozíciót foglalt el, — az irodalmi világ pedig, amelyhez az írói tevékenységnek számtalan szálat fűzték, mindig a legnagyobb elismeréssel vallotta díszének. Irodalmi központot is teremtett a törekvő, fejlődő írók számára és e vonzó, nemes célokra törekvő körbe bele tudta vonni a művelt ur társaság színe-javát.

Ő mint író és a társaság vezéralakja a maga személyiségében mintegy megvalósulását jelentette irodalmi és társadalmi törekvéseinek. Mert nála az embert nem lehetett elválasztani a poétától. Amiért szíve buzgott lelkes ihlettséggel, azért küzdött tollával az irodalom mezején.

Életének javarészt az irodalmi, művészi és humánus törekvéseknek szolgálatába állította, állandó harmóniával szolgálván mindenha lelke eszményeinek.

Bekics Gusztávné, a kiváló politikus és publicista, eszményeinek költői lelkű társát siratja az elhunytban. Az egész magyar társadalom mélyszégyenrel fordul a gyász keserves óráiban *Bekics Gusztávné* felé, akinek politikai működése fenkölt lelkű neje irodalmi és társadalmi munkásságában kongeniális értékű fegyverrel lett. A magyar nemzet, amely *Bekics Gusztávné* közéletének egyik legkiválóbb harcosát szereti és tiszteli, meleg részvétellel áll melléje a ravatal mellett, amelynek komor pompájában indul örök útjára *Bogdanovics György*.

Ez alatt az írói álnév alatt volt az elhunyt szép-irodalmunk egyik legjelesebb munkása. Tolla nem volt asszonyosan lágy, hanem férfias erővel fogott a papíron. Mind magasabbra emelkedő írói pályája kezdetén vonzó utirajzokat, megkapó novellákat és gyöngéd verseket írt a legelőkelőbb hetilapokba, melyeknek mindenkor szívesen látott vendége volt. Később kötetekbe gyűjtötte össze elbeszéléseit. Az én kis várom; A diva; A bolondot, gazt nem vetik, mégis terem; Egy humánus háziorvos élményei címmel jelentek meg könyvei, melyek messze kiemelkedtek a napisíkságtól szolgáló novellák áradatából. *Bogdanovics György* keblében melegen érző szív dobogott, mely a rokonérzés megértésével, a szeretet vonzódásával fordult a szegények, az elnyomottak, az alacsony sorsban tengődők felé.

Bogdanovics György érdeme, hogy néhány új alakot vitt bele elbeszélőirodalmunkba. Meleg szíve fedeztette föl vele a nagyvárosi munkások egyik legérdekesebb típusát, a háziaslelkűt, kiknek ügyes-bajos dolgai mesterien tókröszödnék vissza több novellájában.

Elbeszélői munkájában nem igen jut kifejezésre *Bogdanovics György* asszonyi volta. Távoll áll tőle a nőirok egészségtelen szentimentalizmusa, logikátlan mesészetése, naivsága. Férfias sajátosságok ékesítik

munkáit: erős megfigyelés, a jellemzés meggyőző ereje és a női nőben a legtrikább: a humor.

Verseiben, amelyeket néhány évvel ezelőtt gyűjtött kötetbe, már az asszonyi lélek hangjai kristályosodnak művészi formákba. A minden nagyréti és széptel való lelkesedés, az örök eszmények imádása megkapó hangokat talál ezekben a poemáiban.

Szere mi verseiben szívünkhez szól az érzés bensősége, a lélek gyöngédsége, mely távollattja a modern erotika tulzáseitól.

Az utóbbi években, miközben az *Auróra* és a *Képes Családi Lapok* buzgó és izléses főszerkesztője is volt, leginkább a *Magyar Nemzet* hasábjain jelentek meg novellái, de lelkes munkatársa volt más napilapoknak is, — többek között a *Budapesti Napló* olvasóinak is nagy gyönyörűségei szerettek az ő szelletes, ragyogó stílusban írott tároacikkjei.

Az elhunytak páratlan jó szíve nem érte be azzal, hogy tollal keljen védelmére a szegényeknek és könyvekben fogja pártját az elhagyottaknak. Tevékeny részt vett a fővárosi társadalmi és humanitárius mozgalomban is, nem kért részt az elismerésből, de mindonütt derekasan kivéte részét az önzetlen munkából. Egyik alapítója volt az *Auróra*-egyesületnek, mely az irodalom pártolásán akart lendíteni és alelnöke volt a Fővárosi Szegénygyermekkerl-Egyesületnek. Azonkívül általában más jótékony célu egyesület siratja benne nemeslelkű, táradhatatlan buzgóságu tagját.

Hosszas és kinos szenvedéstől váltotta meg a halál. Hat hét előtt influenzából betegedett meg, az orvosok azonban, tekintettel erős szervezetére, nem tulajdonítottak túlságos jelentőséget a bajnak. Pár nap múlva azonban az influenzához súlyos bélglyuladás járult, mely nagyon megtámadta a beteg erejét.

A hosszú betegség alatt a látogatók és jóbarátok sűrűn keresték fel s mindegyiket azzal vigasztalta, hogy muló baj az egész, melyből a betegség tényleg alábbhagyott s már az orvosok is biztosra vették a teljes felépülést, mikor a mult hét végén orbánec lépett fel, melyet nyomon jobboldali lüdegygyulladás követett. Ezek a súlyos betegségek teljesen aláásták különben rendkívül szívós szervezetét. Tegnap szívgyöngésség mutatkozott, mely ellen, sajnos, hiába küzdött az orvosi tudomány.

Bekics Gusztávné nemes szíve kihült, de emléke fennmarad.

FŐVÁROS

(*) **Adókvetés.** A főváros VI. kerületében a III. osztály kereseti adójavaslatok e hó 15-től 22-ig bezárólag lesznek közszemlére téve az Eötvös-utca 44. sz. II. em. helyiségben, naponta reggel 9-től délutáni 2 óráig. A javaslatok tárgyalása e hó 23-án kezdődik. — A VIII. kerületben holnap e hó 11-én az 5855—5887. hrsz. házak lakóinak III. osztály kereseti adójavaslatait fogják tárgyalni.

SZÍNHÁZ, ZENE

— **Ünnepi előadások a Nemzeti Színházban.** Holnapután, husvétvasárnap két előadás lesz a Nemzeti Színházban. Délután *Martos Ferenc* történeti vigjátékát a *Simonyi öbért* adják, este *Gárdonyi Géza* vigjátékát az *Annuska*, az idei szezon egyik legnagyobb sikerű udonsága, tizenhatodszor kerül színpadra. Husvét bűtőjén szintén két előadást rendez az igazgatóság és pedig délutánra *Jókai Mór* színműve az *Aranymeny*, estére pedig a *Monna Vanna* van kitűzve. Az *Aranymeny*nek ez lesz a 102-ik előadása; *Jászai Mari*, *Vizváryné*, *Szigeti Juliska*, *Pályi*, *Náday*, *Gabányi* és *Egressy* játszanak benne. A *Monna Vanna* hétlőn a harmadikát előadást éri meg ebben a szezonban. A címszerepet most is *P. Márkus E.*, *Prinzival*et *Beregi*, *Marcot Gál*, *Guidot Mihályfi*, *Trivalziot* *Gyenes* fogja játszani.

— **A Népszínház Kúry-hete.** Husvétvasárnapján kezdődik a Népszínház Kúry-hete, ekkor lép fel ugyanis először *Kúry Klára*, kit huzamosabb idő óta nélkülözni volt kénytelen a Népszínház közönsége. A művésznő ünneplése vasárnap kezdődik a *Lili*-ben, hétlőn folytatódik a *Casanovában* s kedden a *Kínai meszehetek* premiéréjén, amely darabban a hét rákövetkező összes napjain szintén fel fog lépni. A *Kínai meszehetek* további előadásaira s *Kúry Klára* minden fellépésére már kaphatók a jegyek a Népszínház elővételi pénztáránál és a jegyirodáknak.

— **Egy operavállalat bukása.** A németalföldi opera *Amsterdam*ban beszüntette működését, minthogy igazgatója beszüntette fizetését. A karszemélyzet már netek óta nem kapott fizetést úgy, hogy vonakodtak az előadásokban résztvenni. A bukott vállalat teljesen igazolta, hogy *Amsterdam* nem bír el egy operát. A személyzet kártérítési pört indít az igazgató ellen

— **As idel Lába Mór.** A Városligeti Nyári Színház igen érdekes és változatos szezonnak néz elébe. *Feld Zsigmond* igazgató gondoskodott róla, hogy külföldről a legkitűnőbb operettek, bohózatok és színművek kerüljenek színházába, a hazai udonságok közül pedig bizonyára nagy népszerűsége fog szert tenni a nyári kasszadaráb: *Bob herceg* és *Mici hercegnő*, melynek szerzője... és ki lehetne más?... *Feld Mátyás*, Budapest nyári mulattatója, kinek nevéhez a *Trybik* óta minden esztendőben egy pompás nyári udonság fűződik. Az új műből csak annyit árulhatunk el, hogy *Bob hercegen* és *Mici hercegnőn* kívül *Monna Vanna* is jelentős szerepet játszik benne. S mivel az idei színházi év minden szenzációja benne lesz az udonságban, bizonyos, hogy az udonság is benne lesz a színházi év szenzációjában. A darab zenéjét *Barna Izsó*, a *Casanova* jeles szerzője írta.

— **A Filharmóniai Társaság jubileuma.** 1853-ban alapította meg *Erkel Ferenc*, a nagy magyar zeneszerző Budapestben a Filharmóniai Társaságot. Ez a társaság tehát, amely a főváros, az ország zenei életének fejlesztésében oly nagy érdemeket szerzett, immár 50 év óta folytatja működését. Az alapítás ötvenedik évfordulóját méltóan akarják megünnepelelni a filharmónikusok s május hó 3-6. napjaira nagyszabású ünnepek megtartását vették tervbe. Az ünnepek rendezését 300-tagu bizottság végzi, amelynek elnöke gróf *Apponyi Albert*, tiszteletbeli elnöke pedig *Széll Kálmán* miniszterelnök lesz. A rendezésnek egyik albizottsága már egybe is állította a részletes programot. Ezerint jubiliárius ünnep vasárnap, május 3-án kezdődik egy díszléssel, amelyet a Nemzeti Színházban tartanak meg, ugyanazok közt a falak között, ahol egy lélszázzaddal ezelőtt az alapítás ténye is végbement. Budapest összes dalárdái szívesen ajánlkoztak arra, hogy az ünnep díszét emeljék s az ülésen *Kölcsey* Himnuszát fogják előadni. A Himnusz elneklése után *Abányi Emil* prólógját fogja szavalni *Márkus Emília*, majd az ünnepi beszéd következik, amelyet gróf *Apponyi Albert*, a képviselőház elnöke mond. A társaság alapítójának, *Erkel Ferencnek* és fiának, *Erkel Sándornak* arcképeit leplezik le ezután, mire a dalárdák éneke, később pedig *Mészáros Imre* beszéde lesz soron. A dalárdákat *Erkel Ferenc* még elő fia, *Erkel Ferenc* fogja dirigálni. A második napon, május 4-ikén nagy ünnepi hangverseny lesz az Operaházban *Kerner Ferenc* vezetés alatt. Ennek a hangversenynek a keretében kerül először előadásra *Goldmark* Károly nagy hazánkfiának erre az alkalomra írt szimfónikus zeneműve, a „Zrinyi”, melyet maga a szerző fog vezényelni. *Hubay Jenő*, a kiváló hegedűművész is rendelkezésre bocsátotta művészetét erre az ünnepi koncertre, amelyen egyébként kizárólag magyar szerzők művei lesznek programon. A következő napon, 5-én az Operaház rendez egy ünnepi estét, amelynek részleteit még nincsenek megállapítva. Hatodikán a Vigadóban terveznek záróhangversenyt a filharmónikusok, amelynek műsorát a *Leonóra-nyitány* és a *Kilencdek* szimfónia tölti ki. A hangverseny után banket következik, amely foglalna helyét, mint a kegyelet aktusa, *Erkel Ferenc* és *Sándor* sirainak megkoszoruzása. Emlékalbum kiadása is tervben van. A társaság az ünnepre meghívókat küldött az összes bel- és külföldi hasonlócu egyesületeknek, továbbá meghívta mindazokat, akik valamikor a társaság hangversenyét Budapestben vezették, így *Mahler Gusztávné*, *Richter Jánost* és *Nikisch Arthurt* is.

— **A székesfehérvári színház.** *Székesfehérvár*ról jelentik *Kunhogyi Miklós* a székesfehérvári színház helyi színikerületéről már korábban lemondván, a kerületre többen pályáztak. Miután *Csiky László* kérvényét táviratilag visszavonta, a színházat illetve a kerületet *Miscey György* kapta meg.

— **Uj obermarguani passiójáték.** Az oberammergaui községban elhatározták, hogy 1905-ben új passiójátékot fog előadni. Az új játék címe: *A kereszt iskolája*. Az előadásban oszmeni valamenyi szereplő részveszt, aki az 1900-iki passiójátékban közreműködött.

— **Miss Duncan Párisban.** *Miss Duncan*, az ismert kaliforniai táncosnő legközelebb Párisban is bemutatkozik. A klasszikus táncművésznő *Sarah Bernhardt* színházában fog fellépni.

— **A müncheni Wagner-előadások.** A müncheni udvari színházban 1903-ban rendezendő *Wagner*-díszelőadások augusztus 8-án kezdődnek és szeptember 14-ikéig tartanak. Az előadásokon a *Nibelungok gyűrűje* cím alá foglalt *Wagner*-dalművek kerülnek előadásra.

SPORT

— **Football.** Április 12-én, vasárnap délután 4 órakor mérkőznek a Budapesti Torna Club és a Richmond Association F. C. a következő összeállításal: *Richmond (Lila)*, *Harold*, *Milestone*, *G. S. F.*, *Griffin*, *H. Smith*, *F. L. Tilford*, *D. U. Milestone*, *W. Patrolge*, *C. T. Welch*, *G. L. Hedden*, *T. H. Gettins*, *T. G. Marshall*, *W. H. K. Seritson*. *Budapesti T. C. (Piros-fehér)*, *Hajós*, *Román*, *Róka*, *Buda*, *Balás*, *Kuruc*, *Skrabák*, *Lucius*, *Balcsu*, *Ráday*, *Sellő*. Mind a három napon a mérkőzések délután 4 órakor kezdődnek a csömör-úti millenáris versenypályán s minthogy a napokon (11., 12., 13.) semmiféle mérkőzés Budapestben nem tartatik, a footballsportért rajongó publikumnak csakis az angolok játékaiban lesz alkalma gyönyörködtetni.

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ Szocializmus — Védővám? Ilyen címen röpiratot irt *Szabados Sándor*. Bizonyos tekintetben polemikus tartalmu ez az érdekes füzet, amely minden sorában szerzőjének erős judiciumára és szakavatottságára vall. A szabadkereskedelmi rendszernek a szocializmus álláspontjával való vonatkozásait igen érdekesen, nagy tudással tárgyalja ez a munka. Ismeretességét rábízhatjuk a szerzőre, ha idézzük röpiratának ezt a részét:

A vámpolitikának s egyáltalán a politikai tevékenység bármely körének egységes szempontból való tárgyalása egyáltalán nem tartozik a lehetetlenségek körébe; hiszen a fejlettebb ország, a fejlődés kezdetlegesebb fokán lévő országnak mintegy keserű tapasztalatokból, megmutatja, kijelöli az utat, amely a magasba vezet. Ami egyik helyt még eszmény, az másik helyt már realitás. De az eszmény kétségtelenül nem mindenütt realitás s nem rázunk le magunkról az utópisztikus realitást, hogyha azt, ami egyelőre a jövőben való megvalósulásra vár, nyakába varrjuk a jelennek.

Ahol a nemzeti érdek nem a kiváltságosok vadászterülete, hanem a nép kollektív akaratával való hozzájárulással megmunkált virágzó kert, ahol az állam a kapitalizmus hatalmi és elnyomó szervéből a termelő osztály demokratikus organumává válik, ahol a kormánybatalom a nép önkormányzatának csak felsőbb formája, mint a svájci köztársaságban példának okáért, ahol következtetésekkel ennek a hatalomnak reakcionárius vagy az összességre veszedelmes megvilátkozása lehetetlen, ott a nemzeti érdek eszményi ésszhangjába jut az osztályérdekkel, ott a nemzeti érdek nem szovinizmus és az érte vitott harc nem sérti a nemzetköziséget és a proletariátus osztálypolitikáját. Amely mértékben foglal helyet a jog asztalánál a munkásosztály, amely mértékben leli honját a hazában a munkásság, ugyanolyan mértékben csökken a nemzetközi álláspont merevsége. A munkásságnak lesz hazája és világpolgár maradáhat, mert nagy a szíve és szeretele hátfartalán voltában helyet ad ott az egész emberiségnek.

○ A vadász mesterség könyve. Magyarországon jóformán minden ember szereti a vadászpórt. Mezőgazdasági országban ez természetes, mert erdőmezőn érez alkalom nyílik e nemes sport üzére és mert a kárteknő, ragadozó vadakat is kívánatlan a gazda pusztítani. Talán éppen azért nincs eredeti magyar irodalma a vadász mesterségnek, hiszen mi, ha lehetne, a saját anyanyelvünk is a külföldi irodalmi termékeiből tanulnánk meg. Van nekünk vadász könyvtárunk bőven, de ezekben oly aránytalanul csekély az eredeti magyaros írójegyzék, — hogy a legnagyobb elismeréssel kell fogadnunk *Lakatos Károlynak* előtünk lekvő hatalmas kötetét, mely a vadász mesterségről 544 oldalra terjedő tanulmányt nyújt, olyan tanulmányt, mely elejétől végig a magyar vadászati sportélet tapasztalataiból van merítve. Ha csak ez volna is *Lakatos Károly* könyvének egyetlen érdeme, az is olyan érdem volna már, melyért szerzőt a feltétlen elismerés méltán megilleti. Becsesség teszi az előtünk lekvő könyv tartalmát, az, hogy a vadászat kezelésé, a hasznos vad óvása, tenyésztése és a ragadozó vadak pusztítása körüli teendőknél és ismereteknek olyan gazdag tárházat viszi a közönség elé, amilyent eddig még magyar nyelven megjelent könyv fel nem ölelt. A díszes kiállítású kötet Szegeden, *Endréné Imre* könyvnyomtató műintézetének válik becsületére. Ára füze 12 korona, kötve 16 korona.

○ Homiletika. A zsidó templomok magyar prédikációinak legjavát közli az ünnepekhez igazodó aktualitással a *Lebovits József* baranya-mágócsi 16-rabbi szerkesztésében megjelenő *Magyar Zsinagóga*. Az áprilisi számban találjuk dr. Kiss Arnold budai íróbbi mély fi özóniai alapú, költői szárnyalású beszédét, amely mintája a modern írásművészetnek. Retorikai szépségben és formában kiváló dr. Klein Mór nagybecsereki íróbbi esketési beszéde. Ezenkívül dr. Welles Gyula és *Eücher Zsigmond* szép beszédeit tartalmazza a *Magyar Zsinagóga* legutóbbi füzeté. A jeles szaklap szerkesztősége és kiadóhivatala Baranya-Mágócoson van.

EGYESÜLETEK

(A Nagypénteki Református Társaság) nagypénteken, *Hegedüs Sándorné* és *Festetics Pejacseovich Lenke* grónó vezetése mellett, az elhagyott gyermekek gyámolítására gyűjtést rendezett a református templomokban, amelynek eredménye még nagyobb volt, mint az előző években. A gyűjtésben a következő öblgyek vettek részt: *Hegedüs Sándorné*, *Hegedüs Rózsika*, báró *Kemény Kálmán*, báró *Bánffy Ilona*, *Wlassics Gyuláné*, *Wlassics Margit*, báró *Bánffy Dezsóné*, *Pálffy Daun Lipót* grónó, *özv. Pulszky Ferenoné*, *Csiky Kálmán*, *Csiky Anna*, *Heinrich Gusztáv*, dr. *Semsey Aladárné*, *Hegedüs Istvánné*, *Hegedüs Bláné*, *Dessowffy Emma*, *Bálint Sándorné*, *Rickl Gyuláné*, *Lánczy Gyuláné*, *Parall Ferenoné*, *Parall Olga*, gróf *Keglevich Arthurné*, *Hajdu Imréné*, *Varga Gyuláné*, *Vajda Ilonka*, *Haipal Bonóné*, *Csányi Dezsóné*, *Bernáth Gézáné*, *Jalsavszky Sándorné*, *Orth Ábrám*, *Szegedi Masszák Vilma*, *Ilyés Károlyné*, *Joanovits Uray Irén*, báró *Pongrácz Jenóné*, *Návay Józsefné*, *Sassy Frigyesné*, *Mándi Vilma*.

(A Budapesti Artista-Egyesület) a Fővárosi Orfeum télikerijében ma délután közgyűlést tartott. Az elnöki széket *Waldmann Imre*, a Fővárosi Orfeum

igazgatója, mint az egyesület elnöke foglalta el. *Gerő József* titkár terjesztette elő a multévi közgyűlés jegyzőkönyvét, amelyet a közgyűlés tudomásul vett. *Roland Róbert* helyettes titkár az egyesület multévi működéséről szóló terjedelmes jelentését olvasta fel. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg a jelentés *Somossy Károly* elhunytáról; felemlíti a jelentés, hogy mikor az artisták testületileg diszshíreket kértek a jóvárostól *Somossy részére*, aki Budapestnek 2 multát alapított, *Halmos polgármester* azzal utasította el őket, hogy *Somossy érdemét* nem ismeri el, így aztán az egyesület gondoskodott az elhunyt eltemetéséről, amely 180 koronába került. Ez összeg azonban javarészből megterült, mert *Carola Cecilia* külföldről 100 koronát, a berlini internationalis loge pedig 32 koronát küldött az egyesületnek a temetés költségeinek fedezésére. Attér ezután a jelentés a jóvárosban lezajlott németellenes tüntetéseknek kiüldöndön előidézett hatására. Legfontosabb része az évi jelentésnek, hogy erő mozgalom indult meg az orfeum-egyesület megszorítása érdekében. Az artisták sérelmüket memorandum alakjába fogják foglalni, kéri, hogy az orfeum-egyesületet ne a főkapitány, hanem a belügyminisztérium adja meg, még pedig az arra érdemes szakképzett embereknek. Azt óhajtják, hogy a belügyminisztérium csakis az egyesület kebeléből alakít szindikátus meghallgatása után adjon ki orfeum-egyesületet a kérvényezőknél. A titkár jelentést a közgyűlés záros ójénzessel fogadta. Ezután a választásokat ejtették meg. *Waldmann Imre* elnök helyébe, aki nagy elfoglaltsága miatt lemondott ezen tisztéről a közgyűlés öimökül *Steiner Nándort*, aelnökül *Herczmann Károlyt*, második aelnökül *Köszegi Ödönt*, titkárul *Roland Róbertet*, pénztárosul *Kubner Miksát* választotta meg.

(A Magyarországi könyvnyomdászok egyesülete) a napokban küldte szét 42. évi jelentését. A vastos füzet statisztikai táblázatokban mutatja be az egyesületi beteg-, rokkant-, öszvegy-, árva- és munkanélkülieket segélyező pénztárak működését. Az egyesületnek 3559 tagja, 226.930 korona 17 fillér bevétele és 209.558 korona 72 fillér kiadása volt a lefolyt évben; vagyona 334.632 K. 72 l. A segélyezettek száma 2186; ezek között volt 91 beteg. 1063 foglalkozás nélküli, 65 rokkant, 19 öszvegy és 118 árva. Egy segélyezettre átlag 85 korona segély esik. Az elhalt tagok száma 33, átlagos életkoruk 33 év. A túléltésben elhaltak száma 25, tehát a halálesetek 65-70%-a. A 921 beteg közül 248 = 20-41% túlélt beteg volt. A magyar nyomdaipar stagnálását jelenti a foglalkozás nélküliek nagy száma; a 3559 tag közül átlag 400 állandóan munka nélkül volt. A jelentés statisztikai kimutatásai közzéadását szemponthól igen beos adatokat tartalmaznak. Az egyesület jelenleg egy túléltetett számára való szanatórium létesítésén fáradozik, mely célra ez ideig 10.000 korona gyűlt be.

Nyiltér.

Főlége és előkéli nyaralóhely. Déli vasútiállomás Pöstebehen, 2 órányira Bécseblől. Ujón május-özeptember.

Rohitsch-Sauerbrunn

"A zsidó Stájor-ország gyöngye!"

1902:

Látogatottság 8100 személy (legnagyobb szám fennállása óin).

A „Tempel-forrás” és „Styria-forrás” a karlsbadi és merianbadihoz legközelebb állnak Gyöngyhely: gyomor-, bél-, máj- és vesehajkara, a légzőszervek katarisainak, cukorbetegségek, epeké, helygyabajok. Kiterjedt parkok, nagy árnyas- és tölvelvölgy-erdők sétélgyöngyhely. — 3 nagy fürdőintézet meleg, hideg és ásványfürdőkkel. — Tej-, savó- és kádkúra. — Külföldi fürdők. — Sportjáskok. — Választott társasági élet. — Leírásokat és prospektusokat küld.

az igazgatóság.

Kereskedők!

Vasárnapi Ujság

50-ik évfolyam.

A „Vasárnapi Ujság”, a legregibb magyar szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap díszes kiállítással, éventén több mint 130 íven, s több mint ezer képpel, a „Regénytár” című állandó melléklettel jelenik meg. Szekeszi Nagy Miklós.

Legújabbban *Mikszáth Kálmán* kitünő írónk rendezet fömunkatárs lett a „Vasárnapi Ujság”-nak s kizárólag e lapba fogja írni nagybecsű szépirodalmi műveit: regényeit, elbeszéléseit, tárcacikkeit.

A „Vasárnapi Ujság” a jelen évben szines képeket is közöl.

A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára: negyedévre 4 korona, félévre 8 korona. Mutatványszámokkal szívesen szolgál a kiadóhivatal.

Az előfizetések a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalába, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. alá küldendők.

Több száz kiváló orvos ajánlja:

Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás.
Mibe kerül a vidékre szállítva?
Kérjünk franci árjegyzést a Szt. Lukácsfürdői kútvalalattól Budapesten.

Az Ált. Takaréék és Hitelszövetkezet

(V. Sas-utca 24.)

1903. évi első negyedének kimutatása:

Tagok száma: 2524. Felírtakozók és részlegyek száma: 11921. Beírtott tőke: 1.661.381/8. Eddig kiadott kölcsönök: 2.705.506/— Előnyös kölcsönök: 4001. bett. havi és negyhavi 10-10000 törlesztés mellett. Várto- és nyitlakásaink lassamintai. Jelzálogkötelesek. Előleg ártokapitálusra. Beszélő költségmentes. Előnyös gyors. Biztosítékai vagy tartalékaira való levonás vagy utánfizetés nálunk nincs!

Az igazgatók: *Silberberg Károly* elnök, *Wertheimer Albert* aelnök, *Engl Hugó*, dr. *Ehrenfeld Adolf*, *Oesterreicher Márton*, *Guttman Zsigmond*.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító-társaság.

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága. Tisztán a kölcsönösség elvén alapszik. Utánfizetési kötelezettség nélkül. Részvényesei nincsenek.

Összes vagyon 1902. december 31-én

1,981,516,483-42 frank.

Biztosítási állomány 1902. december 31-én

6,958,093,587-09 frank.

Magyarországi vezérigazgatóság:

Budapest, IV., Károly-kört 26.

(Az e rovat alatt közöltettek sem tartalmát, sem alakját nem felelő a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK

§§ A bíróságok köréből. A király dr. *Obeth* Dező pécsi járásbírósi albirót a szabadkai törvényszékhez bíróné, dr. *Fukker Károly* békesi járásbírósi albirót az aradi ügyészhez alügyészé és *Damianovics Gyula* nagyigmándi járásbírósi albirót a nagyigmándi járásbírósihoz albiróné nevezte ki.

§§ Nyári álom. A budai korzó egyik padján a mult nyáron reggel elszundikált *Nárosi Antal* budai kereskedő. Almból bírten egy öblös hang ríztotta fel, mely ígygen döngött:

— Hallja az ur!

Nárosi ijedten dörszögekbe a szeméit. Egy rendőr állott előtte, aki gyöngéden megrázta és szeliden a karja alá nyújt.

— Itt nem lehet szundikálni! Ha aludni akar, majd szerzek magának egy pircsot.

— De kérem — szabadkozott *Nárosi* — én adófizelő polgár vagyok.

— Azt mindenki mondhatja. Előre!

— Igazolom magamat.

— Ma d a kapitányságnál!

Ezzel *Hermann László* rendőr az örszobára tessékelle a kereskedőt, aki ura előszedte az okmányait, hogy kilét igazolja. De mindhiába! A rendőr egész délelőt ottfogta *Nárosit*, délben pedig átkísérte a IL kerületi kapitányságra. Itt aztán a zaklatott embert mihamar szabadon bocsátották. A kaland azonban itt nem ért véget, mert *Nárosi* személyes szabadság megsértése miatt büntető feljelentést tett a rendőr ellen. A törvényszék az erőszakoskodó rendőrt el is ítélte 10 napi foghátra átváltoztatható 100 korona pénzbüntetésre. A kir. ítélőtábla az ítélet helybenhagyta, a Kuria pedig a semmisségi panaszt elutasította.

TÁVIRATOK

Berlin, április 10. *Munckel* birodalomgyűlési képviselő ma délben meghalt.

Jenő főherceg Meránban.

Eős, április 10. *Jenő* főherceg ma délután Meránba utazott, hogy ő felsége képviselőiben jelen legyen husvét vasárnapján *Erzsébet* királyné emléksobrának ünnepies leleplezésénél.

Lángban álló palota.

Lemberg, április 10. *Dobrzehofban*, Stryzov mellett gróf *Michalousszki* Román gyönyörű palotája lángokban áll.

Lázadás a Fülöp-szigeteken.

New-York, április 10. Manilai jelentés szerint az amerikaiak kedden elfoglalták Bacolod községet Mindanao szigetén. 100 bennszülöttet megöltek és sokakat megsebesítettek. Az amerikaiak közül csak hárman sebesültek meg.

Közgazdasági táviratok.

Eős, április 10. Az osztrák és a magyar gummigyárak képviselői egyhangulag elhatározták, hogy a tolytonos hausse miatt a gumi-árakat e hó 20-ától fogva 10%-kal felemlélik.

Prága, április 10. A mérsárosok az egész városban és a környéken egyértelműleg kilogrammonként 28 fillérel megrágrították a borju-, bika- és disznóhús árát. A marhabús árát egyelőre nem emelték.

Grác, április 10. A frauenthali rézgyárat egy gyárosokból alakult ring megvásárolta, hogy a versenyitől megszabaduljon. A ring, mely főképpen magyar gyárosokból áll, beszűnteti a frauenthali gyárat üzemét.

Páris, április 10. *(Zárlat.)* Osztrák-magyar államvasut — Uj török konzol 29.50. Egyiptomi járadék 109.75. Osztrák Länderbank — Párisi bankcsekvény 1091. 39/100. Francia járadék 98.55. 4% spanyol járadék 87.36. 3% uj törlesztésű járadék 98.47. Credit foncier de France — Amcsi bányarészvény — 4% 1890. román kölcsön — Görög kölcsön 218.50. Váltó Oroszországra 1/16 1.18. Váltó Amsterdamra 205.50. Váltó Brüsszelre % 3.16. De Beers 549.50 Chartered 84. — 5% bolgár kölcselvény — Magyar aranyjárdék 103.55. Déli vasut — Váltó Londonra 251.85. Osztrák aranyjárdék 103. — Török sorsjegy 127.75. Meridional vasut 708. — 4% oasz járadék 102.60. Ottománbank 600. — 3 1/2% osztracia járadék — Osztrák földhitelinteztet 1324. Déli vasut elsőbbségi kötvény 328. — 4% os 1896. román kölcsön 88.50. Donányrésvény 368. — Váltó Bécsre 103.81. Váltó német piacokra 121.47. Rio 12.56. East Rand 20.50. Handfontein 81. — Magyar Jelzálogbank 655. — Az irányzat szilárd.

New-York, április 10. *(Törvénytelenség.)* *(Zárlat.)* Gyapot: New-Yorkban helyben 10.50 (10.45), áprilisra 10.31 (10.22). Juniusra 9.96 (9.87). New-Orleansban helyben 10 1/16 (10 1/16). — *Petroleum*: Stand white New-Yorkban 8.35 (8.35). Stand white Philadelphianban 8.30 (8.30). Refined in Cases 10.50 (10.50). Credit Balances at Oil City 1.50 (1.50). — *Zsír*: Western steam 10.25 (10.30). Rohe és Brothers 10.55 (10.45). — *Tengeri irányzata* engedő. — Áprilisra 52 1/2 (52 1/2). — Májusra 50 3/4 (51 3/4). — Juliusra 49 1/4 (49 3/4). — *Buza* irányzata szilárd. — Piros ószi helyben 81. — (80 3/4). — Ápr.-ra —. — Májusra 70 3/4 (70 1/2). — Juliusra 77 1/2 (76 3/4). — Szept.-re 74 3/4 (74 1/2). — Gabona szállítási díja Liverpoolba 1 1/2 (1 1/2). — *Kávé*: Iair Rio 7. ez. 5 1/4 (5 1/4). — Áprilisra 3.90 (3.90). Juliusra 4.10 (4.10). — *Liszt*: Spring Wheat clears 3 05—3.10 (3.—3.10). *Cukor*: 3 1/16 (3 1/16). *On*: 28.70—29.— (28.25—29.75). — *Réz*: 14.50— (14.50—) (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, április 10. *(Törvénytelenség.)* *(Zárlat.)* Buza irányzata szilárd. — Máj.-ra 76 1/4 (75 1/4). — Juliusra 71 3/4 (71 1/4). — *Tengeri irányzata* engedő. — Máj.-ra 42 1/2 (42 1/2). — *Zsír*: Máj.-ra 9.85 (9.85). Jul.-ra 9.77 (9.77). — *Szalonna* short clear 10.12 (10.12). — *Sertésbús*: Juliusra 17.25 (17.17). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 56—12
Kiadóhivatal 54—39

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

G. L. *Becskeháza*. A magyarországi bortermelők és borkereskedők országos szövetségének a Magyar Borkereskedőm a hivatalos lapja. Szerkesztője: Molnár Lipót (VI. Kmetty-utca 19.). Szívesen ad felvilágosítást a mozgalom minden mozzanatáról. — *Északi barátok*. A nevezett nyelvtant megkaphatja Singer és Wolfner könyvkereskedésében, Andrassy-ut 10. — *Érteklődő*. Az Országos Iparegyesület (Uj-utca 4.) hiteles adatokkal szolgál, ha megkeresi. — *M. Losonc*. A tenger tündéréből hiányzik a mese

nélkülszethetlen, képzeletre ható ereje. Kissé rideg, kevés a szín benne. K. J. (A revolver.) Kezdetleges; nem közölhetjük. — *B. J. Szótok*. I. S. A lakása: IV. kerület, Váci-utca 9. szám. 2. Huszonnyeg korona körül hullámzik az árfoalyama. — *K. J. (A vadivirágok)*. Nem ütök meg a mértéket. — *S. Zs. Körtvelés*. Nem egyenrangú az értséggel és így az egyetemre, valamint azokra a tanfolyamokra, amelyekben értségi bizonyítványt követelnek, nem iratkozhatik be. — *Sz. J. (Régi emlékek)*. Egy-egy tősgyökere magyarors kilejezés után út-bat súlyos germanizmus követezik minden oldalán. Nem közölhetők. — *E. A. Veszprém*. Kráznahorán lakik. — *R. D. Zlatná*. Irjon a címére. Szívesen küldenek mutatót ingyen. — *Régi előfizető* Mi nem ajánlhatunk efajta szereket. Dr. Weyner Emil fővárosi orvos (V. Fűrdő-utca 8) foglalkozik kozmetikával; írja meg neki a diagnózist. — *G. L.* Az építővállalat íródája, ha délelőtli oda járad, megadja a kívánt felvilágosítást. — *Anya*. Az aszódli javító-intézetbe csak az igazságügyi miniszter engedelmé alapján veszik föl a fut. A fölvetelt kéré engedelmét az illetékes királyi ügyészség, számbatóság vagy közigazgatásági hatóság, esetleg a szülő tartozik kérni. A folyomást erekek az irásokkal kell fölserelni: a) keresztlevél, b) hatóságilag hitelesített pontos személyleírás; c) hatósági orvosi bizonyítvány; d) külön jegyzékbe foglalt rövid ismeretése azoknak az adatoknak, amelyek a fiu előéletére, családj és vagyoni viszonyaira, erkölcsi, társadalmi helyzetére és foglalkozására vonatkoznak; e) kötelező nyilatkozat, melyben a beöngadást kéré személy határozottan kijelenti, hogy a fölvetésre ajánlott fiut legalább is két évig az intézetben hagyja, az elbocsátás időponjára a meg-határozásait pedig általában és föltiltenül az intézeti igazgatóhoz beöngadása bizza. — *F. M. Szarvas*. Tudakozdunk s azt az értesítést kaptuk, hogy expedíciós tévedés volt az oka. Egyébként megfigyeljük a dolgot és eseteg visszatérünk reá. — *Füszkereskedők*. A kérézett lap: a Füszkereskedők Lapja, kiadóhivatal: VI. Andrassy-ut 28. — *E. S. Kaposujtak*. A válasz megjelent. — *H. M. Nagy-Olyved*. I. Singer és Wolfner könyvkereskedésében (Andrassy-ut 10) megszerezheti. 2. Elhalasztotlak ismét. — *V. V.* A pójai eszárú és királyi matróziskola alizsiti rangfokozatra alkalmas tengerész-katonát nevel, akiből sohasem lehet tengerésziszt. Éppen azért vagonos vagy művelt fiatalembertöl sem vesznek az intézetbe. A K. u. k. Haden-Admiralnt in Póla címezéséssel ellátott, bélyegmentes fölveteli folyomádshoz a következő mellékletek szükségesek: a) honossági bizonyítvány; b) keresztlevél, a pályázónak 15—17 évesnek kell lennie; c) katonarvosi bizonyítványa testi alkalmasságról; d) erkölcsi bizonyítvány; e) a szülő kötelező beöngadást nyilatkozata s kötelező arról, hogy a pályázó annyiszor négy évig szolgál, ahány évet az iskolában eltölt; f) iskolai bizonyítvány az elemi iskola nyegedik, vagy harmadik osztályáról. A tanfolyam két éves. Ez föl alatt a növendék teljes ellátást és husz fillér napizsoldot kap; két év múlva mint másodikosztályú matróz lép katonai szolgálatba és csakhamar altisz letsz. — *Kíváncsi*. I. Két évig kell gyakornokoskodnia, aztán beiratkozhatik a tanfolyamra. 2. Fölözölés. — *W. J.* Ilyen gép létezik, a klinikákon használják is. — *E. A.* A pénzügyigazgatóságánál fogalmazni, segédtitkári, titkári, tanácsosi és igazgatói állást csak az kaphat, aki jogot végzett s legalább államtudományi államvizsgálatot tett s ezenkívül a pénzügyi fogalmazói szakvizsgálatot is letesz. A kinevezett pénzügyi fogalmazó-gyakornok hatónapi szolgálat után letelheli a szakvizsgálatot. A fizetésrendezés után a fogalmazó 2000, a segédtitkár 2000, a titkár 3800, a tanácsos 4800, az igazgató pedig 6400 K. fizetéssel kezdi meg szolgálatát. — *Fiatal leány*. Valameyik jöbarátja révén kérdezz meg, miért tette. Szívesen sítés ez, amiért felolnie kell. — *K. B.* 1. Sorsjegyeröl legközelebb. 2. A sönvártok még nem kaptak e tekintetben értesítést. — *L. E.* A belügyminiszter 1902/66.619 számú rendelete szerint a hegyközségeknek, mint csakis gazdasági kérdésekben határozó autonóm testületnek nincs joga egyeseket a hegyközség területén való lakhatástól eltiltani. — *Stella*. 1. Legközelebb folytatja működését. Harmónfőse. 2. A kiadóhivatal intézkedik. — *Daróczi*. 1. Képviseelőházi beszédben történt a sítés. 2. Négy gimnázium elvégzése után veszik föl. 3. Helyt adnak a kérelmeknek, amennyiben a létszám nem tel be. — *Iróki* A közoktatási törvény értelmében magyar iskolában kell vizsgáznia, ha külföldön is jár iskolába. — *Pontos előfizető*. Sok minden imponderabile van ilyen dolgokban. Messziről ugy látjuk, hogy a leveleket vissza kell adni. — *G. E. Kukmár*. 1. Még nem jelent meg. 2. Debreczeni, jelenleg a fővárosban tartózkodik. — *L. M.* A járási főszolgabírónál kell bejelenteni, aki a földmívelésügyi miniszteriumhoz felterjeszti a munkaadó kérését. — *Wygoda*. Ugy a képviselőháznak, mint a főrendiháznak tagja, de nem okvetlenül képviselő vagy főrend. — *B. N. Torontál-Ozora*. A kereskedelmi és iparkamara hatáskörébe tartozik. A panaszt adja be s okvetlenül elvi döntést horkak a dologban. — *E. M.* Az Osztrák-Magyar bank budapesti vagy bécsi jegypénztáránál. esetleg a fiókinézeteinél válthatók be. — 236958. Mind a két-féle cimhasználat tilos mindaddig, amíg a belügyminiszterium révén nem kapott rá engedélyt. — *Előfizető leánya*. A cím tárban nincs benne a neve. Irja a levélre a neve mellé: Váci-kört. — *Sz. A. Kereszt-lyel*. 1. Négy tanu jelenléte szükséges a magánvögrendeletnél; a közeggyezölél köztötnél két tanu jelenléte elég. 2. VIII. Sándor-ter 3. — *S. B. Losonc*. A fővárosban vannak erre a célra gőzzel dolgozó vállalatok. Egyéb szereket házilag szoktak előállítani, különösen a kolaját használják. — *S. A. Márciusban* kell beadni a folyomádást. — *Z. V.* Hogy puha porhanyos legyen a főt hus, ugy kell eljárni, hogy ahhoz a vízhez, amelyben a hus föl, kevés higitott borszeszt öntenek bozza. Egy kis darab hushoz rendszeren egy kis likőrös pohárral tele spirítust vesznek, ehhez hozzáöntenek ugyanannyi vizet

s ezt a fülhigitott borszeszt föllik bele a fazékba, amelyben a hus föl. Ez a kis szesz puhává, porhanyóssá teszi még a legvénebb marhától való legkeményebb hus is. — 9238090. W. Gy. a magyar-jeni, N. P. a tabi kerület képviselője. Lehet a képviselőházba címezni. — *G. I.* A pesti zsidó hitközség titkársága (Sip-utca 12.) rendeltetési helyére küldi a folyomádást. — *G. M. Vágsejle*. 1. Vannak internátussal egybekötött intézetek. 2. A máramaros-szigeti állami főgimnázium igazgatóságának tavalyi értesítőjében minden adatot megtalál. Az igazgatóság megkötödi, ha levélben elkéri. — *G. G.* A nagy melegben is frissen lehet eltartani két-három napig a külvönlven igen könnyen és gyorsan romló halat, ha söló vizzel a következő módon preparálják: A halat, ugy ahogy van, teljes egészében és nem darabokra szel-delve, sölóval rendszeren behintik, beleteszik egy arra való edénybe s annyi vizet öntenek rá, hogy a víz fölfele-tenesen elborítsa. Az edényt azután a tűzre teszik s addig hagyják ott, míg a víz bugyborékolni kezd. Ekkor mindjárt levetik a tűzről s ugy, ahogy van, hűvös helyre állítják. Ily módon előtve a hal két-három napig teljesen frissen marad s meg nem romlik, akármilyen nagy a hőség. — 28 079. Az egyetlen helyes dolog: a teljes nyíltság e tekintetben. Meg kell tehát ószintén mondani. — *F. S.* 1. Tizenegy éve. 2. Fogadott leány. A másik kijelzés is helyes. — *T. J. Budapest*. Leány. — *K. J. Budapest*. Az özlöt-vezetőségekhez kell folyomádni vizsgára. Rendes körülmények között több vizsga van évenként, a szerint, hogy mennyi a jelentkező. — *F. M. B. J. IV.* Múzeum-kört 33., M. L. Vörösmarty-utca 31/a. — *Mocca*. Erzsébet királyné szanatórium (L. Budakeszi-ut.); igazgató főorvos: dr. Kuthy Dezso egyetemen magántanár. — *Ervinus*. Nem közölhetők. — *M. L. (Fiatal szerencse)* Szőszaporítás. amellét végtelenül naiv. — *Füszkereskedők*. (58.) A Füszkereskedők Lapjának Hoffmann Mihály a szerkesztője. Kiadóhivatala: VI. Andrassy-ut 33. A másik szakknak nincs külön lapja. — *W. J. Husz*. Az unjoncjáték megszavazása után tartják meg. — *S. E. Vágjehely*. A szerző bizonyára beöngadást adja. — *N. Gy. Kalocsa*. A javaslat intenciója szerint a korpótlókbán részesedik. — *Előfizető fia*. A realis szempontok a valóság értékelését je tenik. Ami a változást illeti, annak az okát csak föl kettlen tudhatják. — *Iren*. Győr-Semere. A mese bevált, szines és szép. Utólagos beöngadés reményében Szeremeri névvel mutattuk be az olvasóközönségnek. Elajta tündérmeséket ha a mese hangját is elalálja, tovább is közölünk. Szives ödvözlét. — *Zs. Z.* Kiválik a kísérletezők közül és biztató próba, de még nem közölhetők. — *Szeged*. Piumei magyar királyi tengerészeti akadémia. 2. Budapestben olyan intézet nincs. — *K. L. Komárom*. Magyar királyi állami felsőipariskola Budapest. — *F. 100*. 1. Mehet a kérdezett államokba. 2. A cím ez: 15. Bolten Gardens West Southkensington. 3. Báró Rothschild Alfred a londoni ötkonzulunk. — *Posszonyi kérés*. Mind a két munka megrendelhető Singer és Wolfner (Andrassy-ut 10.) könyvkereskedése révén. — *Domon*. Lokális vonatkozású szólam lehet, mert általánosságban nem használhatók. A jelentését csak a közönségek tudhatják. — *L. E.* Az állami számvitel-tant a budapesti és kolozsvári egyetemen, valamint a jogakadémiaikon heti két órában adják elő, két fél-ében át. A tanfolyam hallgatása ugy a feli, mint a nyári félévben is megkezdhető. A tanfolyamot az hall-gathatja, akinek éreltségi, vagy középipariskolai vég-bizonyítványa van. Beiratkozhatik továbbá a kurzusra az is, aki már legalább egy év óta olyan szolgálat-ban van, hogy ettöl a vizsgálatól függ a jövője. Különös méltánylást érdemel esetben olyan egyének, akinek nincs meg a kellő minősítés, vagy aki már előrehaladottabb koru; a pénzügyminiszter a tan-folyam hallgatását öndegedheti s az ilyen magánuton készíthet a vizsgálatra. Éreltségi bizonyítvány nélkül azonban állami és törvényhatósági számvetői állásra nem pályázhatik.

Budapesti Napló
részere

Apró hirdetések
és
Előfizetéseket

elfogadnak a következő lapelárusító helyeken:

Breuer Nővérek, Teréz-kört és Podmaniczky-utca sarok.
Adler Leóna, Lipót-kört.
Posch József, Váci-kört 80.
Ozv. Véber Vimosné, Váci-kört 15.
Feldmann Mórné, Marokkó-utca 1.
Mosch utóda, Dorottya-n. 2. Magy. király-szálló,
Kürthy Kálmánné, Harmónad-utca 1.
Welfenfeld Jakob, Király-utca 1.
Redlich Szidónia, Király-utca 59.
Benda Józsefné, Andrassy-ut 50. Oktogon.
Deutsch Miksáné, Andrassy-n. 38.
Schneller Mórné, Dob-utca és Károly-kört sarok.
Sopronyi V., dohány-nagyfőzséde, Kerepesi-ut 1.
Ozv. Hallada Anna, Múzeum-kört 10.
Szántó Mór, Kesseli-utca és Kálvin-ter sarok.
Deutsch Julia, József-kört 50. Baross-utca sarok.

KÜLÖNFÉLÉK

A munkás.

Most senki . . .
Gyűjtökamrája egy tömeg izomnak,
Melyet nehéz, kinos igára fognak.
Némán mozog, hideg, holt gépezet,
Mit más keze irányít és vezet —
Hogy ember is, csak sóhája
Jelenti.

A gyárban,
Vagy pinceműhely szennyes éjjelőben,
Haldoklik vizen és száraz kenyéren;
A két kezéből fínecsek omlanak
S maga értéktelen lim-lom, anyag —
Részére szánya rothadás,
Halál van.

A réten
Fényes sugárban megcsillan kaszája,
Tömött feju kalász bukik le rája;
S mindenkinek terem bőven kenyér,
Belőle csak maga hiába kér —
A jóllakásról — álmodik
A télen.

A bánya . . .
Élő hősök közös temetkezése,
S önként szállnak le bús, sötét ölébe,
Nincs ott tavasz, hímcs virágú nyár,
A füstölő mécs ott a napsugár —
A börtön az, a szolgaság
Tanyája.

Az élet
Bonne fogamzik meg, belőle árad,
A gyönyörnek forrása nála támad;
Baldogságát, javát mindenkinek;
Szorgalmával lám ő teremti meg,
S neki a nyomor esküszik
Hűségét.

De majd ha,
Ki tudja honnan, egy-egy szikra pattan,
S feigyl a rét, a gyár, a bányakatlan . . .
A földeték bevilágítva ég,
Leolvad a bilincs, lehull a fém,
S a fénytől elszökik az éj
Hatalma . . .

Caismedia Sándor.

† A nők Amerikában. Egy német író *As amerikai jellem* című művében az amerikai nők helyzetéről a következőket írja: Az amerikaiak lovagiasága legjobban a nőkkel szemben tűnik ki. Ez a lovagiaság nem azonos a nőknek föllengzős istenítésével, amelyben a régi szerelmi dalnokok és jelenlegi dekadens irodalmi ujonckok találkoznak, mert az ilyen

bolondságtól megvédi az amerikai az angol-szász faj férfias önérzete. Az amerikai azon a téren hagyja a nőt uralkodni, amely azt megilleti: az erkölcs terén; nem kezeli őt sem anygként, sem háziállatként, hanem mint egy testileg gyöngébb, szellemileg azonban tisztább és finomabb, de mindenesetre egyenrangú lényt, akinek védelme a férfi első kötelessége. Ez nemcsak az amerikai törvényekben nyilatkozik meg, hanem a legegyszerűbb férfi magatartásában is. Több amerikai állam törvényei súlyosan büntetik a nőekkel szemben tanúsított illetlenséget s a nép is valóságosan megítéli azt az egyént, aki — amint ez nálunk megtörtént — az utcán a nőt tolokodásával sérti.

† A leggazdagabb mészáros. A világ leggazdagabb mészárosa, Gustave Franklin Swift, a Swift Co. cég főnöke, Chicagóban meghalt. A milliomos mészáros huszonöt évvel ezelőtt ügyes hűtökészüléket talált fel, amelynek segítségével néhány napi járóföldre is szállítható friss húst. Akkor szegény mészároslegény volt Chicagóban s társai sokáig gúnyolták találmányát, míg a vasutársaságok igazgatóságai is alkalmazták az új készüléket. Most Swift Co. cég 97.067 vasuti kocsi szállítja hűsküldeményeit s a múlt évben 10.839.732 marhát vágatott le. A nagy mészárszék forgalma kétszázmillió dollár, alkalmazottainak száma huszonnézezer.

† Az érzékeny elefánt. Mr. Carnish a *The Sphere* című folyóiratban érdekes cikkeket ír az állatok pszichológiájáról és sok érdekes dolgot mond el megfigyeléseiről. Az elefánt annyira érzékeny, — úgy mondja — hogy megreped a szíve fájdalomában. Az indiai közmondás azt tartja, hogy az elefántnak kettős szíve van. Ezzel persze csak a nagy állat érzékenységet akarják jellemezni. Az elefánt szellemi tehetsége is feltűnő és hasonló az emberekéhez. Csakhogy korábban fejlődik. Az elefánt testileg huszonhat év alatt lesz egészen fejlett, de szellemileg már két éves korában annyira okos, akárcsak egy jószű hét-nyolc éves gyermek. Sir Harry Johnston többször kapott apró, lélekes elefántkölykeket, melyeket megszelídített. Az egyik kis elefántja még alig volt négy láb magas s már két nap múlva olyan szelíd lett, mint egy bárány. Megengedte, hogy a hátán lovagoljanak, sőt ezt jó tréfának vette. Orrmányaival a teljesüveget fölémelte és abból ivott és mikor eltörölaszolták előtte az uraló szobáját, a különféle butorkat orrmányaival óvatosan lérlerakta, úgy hogy semmi bajuk sem történt.

† Drága szódásüveg. Londonban hatszázhetven koronáért kelt el valamelyik árverésen egy szódásüveg. Ennek az üvegpalacnak azért olyan nagy az értéke, mert az 1782. augusztus huszadikán elüllyedt Royal George nevű hajóról való. A hajón aznap nagy bált rendeztek s hogy annál több hely jusson a

fedélzeten a táncra, elgurították helyükről az ágyukat! Váratlanul nagy vihar támadt azonban, a hullámok dobálni kezdték a hajót, mire az ágyuk a hajó egyik oldalára gurultak és óriási súlyuknál fogva víz alá nyomták a hajót. A hajó mindenesüvel elpusztult, csak ezt a szódásüveget vetette partra a víz.

† Az alkohol hatása. Egy német tudós érdekes megfigyeléseket tett az alkoholnak az állatokra és a virágokra gyakorolt hatásáról. Tapasztalatai szerint az állatoknak a kis, vagy nagyon hígított adagokban is megvolt a hatása. A növényeknél akként kísérlelezt, hogy azokat alkoholgőzbe tette, vagy földüket alkoholos vízzel öntözte. A növény csakhamar fonnynadni kezdett, levelei elszárgultak, összezugorodtak és néhány nap múlva teljesen elpusztult. A hagymás növényeknél a fejlődés megakadt. Az állatoknál, különösen az alsóbbrendűeknél, szintén rögtön mutakó: ott a hatás. Ha hernyókat, gilisztákat, vagy pócákat négy százalékos alkoholba tette, ezek hevesen mozogni, forgolódni kezdtek, aztán mintegy megmeredve, mozdulatlanul heverték. Halak, ha alkoholos vízbe jutnak, eleinte gyors mozdulatokat tesznek, végül azonban elakadnak és a hátukra fordulnak. A rákok a legérzékenyebbek; a négyszázalékos alkoholban a legrövidebb idő alatt elpusztulnak.

† A goromba amerikai. Az olasz királyllyal történt meg a múlt nyáron nápolyi időzése alkalmával a következő mulatott eset. A király Nápoly közelében automobilon tett sétakocsizást s véletlenül összeakadt egy szintén arra járó amerikai automobiljával. Mindkét kocsi megállott. Az amerikai hatalmas káromkodásban tört ki.

— Hitemre — egymond — nem engedném meg, hogy az országuton automobil kormányozzanak olyan szerencsétlenek, kik a kocsi hajtásához nem értenek. Akasztanak fel őket inkább!

— Palotám kapujára természetesen — felelt a király kedélyesen.

— Nekem mindegy, csak megtörténjék, ön nyilvános veszedelem! — fejezte be a szóváltást az amerikai és továbbjött.

Néhány nap múlva bemutatták a királynak egy urat, a kiből felismerte a goromba automobilos amerikai. A király azonban nem foglalkozott tovább a dologgal, csak mosolyogva jegyezte meg:

— Minden amerikai olyan haragos, mint ön?

† A vallások statisztikája. A stuttgarti statisztikai hivatal igazgatója újabb számadást állított össze a földön létező vallásokról. Az ő számítása szerint 1. 544.510.000 ember lakik a földön. Ezek közül 534.940.000 a keresztény, 10.860.000 a zsidó, 175.260.000 a mohamedánus. A többi 823.420.000 ember közül 300 millió követője van Konucius tanának és 214

REGÉNY

AZ ÚJ MAGDOLNA

— REGÉNY —

Írta: WILKIE COLLINS

(66)

Az a nő, aki tántoríthatlan nyugalommal legyőzte Grace Roseberry legvakmerőbb szemtelenségét diadalának órájában, — az a nő, aki egy pillanatra sem habozva, mindenáron a titok fátólyával akarta betakarni Mercy igazi kilétét, — az a nő, most először, elvesztette bátorságát, amikor szemtől-szembe került azzal a lényvel, akinek kedvéért annyit szenvedett, annyit feláldozott. Ő épp úgy megrémült a Mercyvel való találkozástól, mint Mercy maga. Ruhájának pompája csak arra való volt, hogy a sokáig tartó öltözködésben menetséget találjon, miután e találkozást már tovább nem halogathatta. Még a szolgát is csak azért utasította rendre. A szobába történt hirtelen belépése, hangjának és lényének ideges enyelgése, szemének kitérő, bizonytalan tekintete, minden érzésből fakadt. Mások jelenlétében lady Janet sikeresen elhallgattatta volna tapintatának és vele született becsületérzésének ellentmondását. Mercy jelenlétében, akin anyai szeretettel csüngött, minden eléje tolt, ami nemes és magas szon honolt lelkében és szemére hányta viselkedését. Mily véleménynyel legyen rólam fogadott lányom, anyai szeretetem első és egyetlen gyermeke, ha büntetés vagyok oly csalásnak, amely miatt ő ugyanegyekzik. Hogyan nézhetek szemek közé, miután önző kíméletből eltitoltam tőle az igazságot nyílt beismerését, amelyet ő finomabb kötelesség-érzetből önként magára erőszakolt. E kirozó kérdések foglalkoztatták lady Janet gondolatait, miközben Mercyt szeretetteljesen ölegette s ujjával simitgatta Mercy hajját.

— A tél itt elviselhetetlen, — szólalt meg

lady Janet. — Gondolkoztam azon, Grace, vajjon nem volna-e jó, ha elutaznánk valahová.

Mercy mehökkent. Lady Janet „Grace“-nak szólította, tehát még most is úgy viselkedik, mintha nem sejténé az igazat.

— Nem, — folytató lady Janet — szándékosan félremagyarázva Mercy indulatát. Most ne menjen átöltözködni. Arra már nem érünk rá és én szívesen fölmentem e kötelességre alól. Az ön ruhája a szegénység mintaképe. Oh! emlékszem rá, hogy nekem is voltak ily szépségeim és bogaraim és nekem is jól illett minden ruha, akkor épp úgy ruházkodtam, mint ön. De elég ebből ennyi. Ahogy említettem, éppen azon gondolkodom, hogy mitevők legyünk. Lehetetlen itt maradnunk. Egyik nap meleg van, másnap megint hideg — micsoda éghajlat! Azzal sem veszünk sokat, ha itthagyjuk a társaságot. Ilyen unalmas társaság nincs talán sehol a világon. Egy cifrázkodó eszécselék jár látogatóba és ilyenkor szétszakítják az emberek egymás ruháját és egymás lábára taposnak. Ha nagy szerencsésük van, helyet foglalhatnak a lépcsőn, langyos fagyaltot kapnak és köröskörül üres trécselést hallgathatnak. Ez a modern társaság. Ha legalább egy jó operánk volna, még érdemes volna Londonban maradni. Olvassa el csak, ott van az asztalon, e hónap programját, a papíron összeigérnek mindent és a színpadon semmit sem válnának be. Mindig ugyanazok a darabok, ugyanazoktól az énekesektől, ugyanannak a bolond publikumnak és így megy ez évről-évre — szóval, a legélvezetlenebb zenei élvezetek, Európa egyetlen városában sem talál az ember ilyesmit. Nem! Minél tovább gondolok rá, annál világosabban tűnik föl előttem, hogy számunkra csak egy választás maradt: el kell utaznunk. Erőltesse meg enyhe, csinos fejécskáját, válasszon észak és dél, kelet és nyugat közt, nekem mindegy. Hová menjünk.

Mercy e szavaknál nyugodtan tekintett a ladyre.

De lady Janet még gyorsabb volt és az

opera programját nézte. Még mindig az a szomorú, hamis látszat! Még mindig az a kegyetlen, haszontalan halogatás!

Mercy már nem tudta tovább elviselni a rederőszakolt helyzetet, zsebébe nyult és kivette onnan lady Janet levelét.

— Ugy-e meg fog bocsátani, lady Janet, — kezdte gyöngé, bizonytalan hangon, — ha egy kínos tárgyat merek érinteni? Alig merem bevallani.

Bár szilárdan elhatározta, hogy nyíltan beszélni fog, mégis nagyon hatalmas volt Mercyben a lady iránt érzett szeretet és annak a végtelen jószágnak emléke, amelylyel az iránta viseltetett. A legközelebbi szavak elhaltak ajkain. Csak a levelet tudta megmutatni.

Lady Janet nem akarta látni a levelet. Egyszerre egészen elmélyedt karkötőjének nézésébe.

— Tudom, hogy mit nem mer bevallani, ostobácskám, — szolt a lady. — Ön nem akarja megmondani, hogy ön megutálta ezt a komor házat. Kedves gyermekem, én teljesen az ön véleményén vagyok — magam is megundorodtam a saját gazdagságomtól; valósággal vágyódom egy kényelmes kis szoba után, ahol egy cseddel lakhatnék. Tudja, mit fogunk csinálni? Először elmegyünk Párisba. Derék Miglionémon, a kalauzok királyán kívül senkimen kísér bennünket. A város egyik elhagyott részében bérel számunkra lakást. Nem leszünk az egyszer előkelők, Grace, csak a változatosság kedvéért. Ahogy mondani szokás, cigányéletet élünk. Ismerek egy egész csomó író, festőt és színészt Párisban — ez a világ legélénkebb társasága — amíg jól nem lakott vele az ember. Vendéglőben ebédelünk, színházba járunk és dőcögő bérkocsikban kocsikázunk. Es ha egyhangunak találjuk már ezt az életet is, ami valószínűleg is, akkor kiterjesztjük szárnyainkat és elröpülünk Olaszországba és átmutatjuk a telet. Ott önknek is tetszeni fog! Miglioné a városban lakik. Még ma este érte küldök és holnap elutazunk.

Mercy újabb kísérletet tett.

— Bocsánatért esedezem, lady Janet, **B**

millió ember hiszi a Buddhavallást. Ezek szerint tehát ezer ember közül háromszázhavannegy a keresztény, hét a zsidó, százötvenegy a mohamedánus és ötszáz-huszonhárom a többi vallást képviseli.

— Nem méreg a tinta. A boroszlói orvosi egyetemen az egyik tanár hosszabb megfigyelés és gondos kísérletezés után arra a meggyőződésre jutott, hogy a tinta nem okoz vérmérgeszt. Eddig általános volt ez a hit és ha valaki írásközben tintás-tollal megszurta ujját vagy kezét, kétségbeesetten szívtá ki a vért a sebből. Pedig a tanár véleménye szerint éppen ez okoz vérmérgeszt a legtöbb esetben, mert magában a tintában nincsenek veszedelmes alkatrészek. Ha a mérgezős beáll, ez azért történik, mert a szúrás alkalmával vagy később a bőr felületéről piszok kerül a sebbe.

— Lombroso és Morselli a virágmediumról. A híres berlini virágmedium, akit annak idején lelepleztek, az utóbbi időben sokat foglalkoztatta a lapokat. Most tárgyalták ugyanis a pörét, amely azzal végződött, hogy a virágmediumot, Rothe Annát másfélelvi förtőnre ítélték. A *Berliner Tageblatt* közli most Lombrosznak és Morselli génuai tanárának, a két kiváló pszichiáternek a véleményét. Morselli azt mondja, hogy annak idején nagyon sok kísérletet tett Eusapia Paladínóval, a híres olasz médiummal s benyomásait legközelebb külön munkában adja ki. A spirítizmusról való nézetait a következőkben foglalja össze:

Nem hiszek a titokzatos intelligenciával bíró képzeleti világgal való érintkezésben, a holtakkal stb. való érintkezésben. Sőt most még kevésbé hiszek benne, mint azelőtt. Az ily hit tapasztalati eredménye a médiumisztikus tényeknek. De nem tudományos magyarázata annak, amit az ember Paladínó szénszámban lát. Mielőtt elfogadjuk, hogy az éríthető és látható materializációk tényleg szellemeknek a megnyilvánulásai, előbb különféle tudományos tekineteket kell fölük elválasztani. Én ugyan láttam és tapasztaltam, de bizonyára nem szellemek voltak azok, akiknek tapintását éreztük. A spirítusza elmélet elvetésére több normális indok bír engem. Nem hiszem például, hogy az én huszonkilenc évvel ezelőtt meghalt jó anyám engem spirítusza-ülésem csókol és cirógat, ismeretlen emberek társaságában, egy nápolyi parasztlány révén, aki hivatásszerűleg foglalkozik szellemidézőssel. Ami pedig Rothe Annát illeti, senki, aki komolyan spirítizmussal foglalkozik, nem tisztelte őt meg annyira, hogy hitt volna az ő őszinteségében. Kezdetől fogva csalónak tartották s köztünk, akik évek óta komolyan foglalkoznak a spirítizmussal, senki nem csodálkozik azon, hogy ez lett a vége. Míután Rothe hiszterikus asszony, lehetősége, hogy jöhessenek el, és azonban az ellenkezőt gyanyitottam. Az általa földíszett apostolok pedig föltétlenül

hamisak voltak. A kézenyomatok is nagyon hidegen hagytak.

Lombroso már nem annyira kételkedett. — Nem akarok mások ügyébe avatkozni, mondtotta, de nem hallgathatom el, hogy valamennyi még oly komoly és hiteles médiumot is csalással vádoltak részint azért, mert az e kutatóktól távol álló körök ezeket a jelenségeket csakis csalás által tudják megmagyarázni, részint pedig azért, mert majd valamennyi médium hiszterikus trance-állapotban néha önkönlentlenül is csinálnak, ami nem zárja ki, hogy néhány rendkívüli megnyilatkozásaik helyesek legyenek. Paladínó Eusapiával éppen a virágok apportját tudtam előidézni oly körülmények és föltételek közt, melyek mindent csalást kizárnak.

— Halgatók klubja. Párisban, ahol oly sok különleges társulatok, egyletek stb. találhatók, hol az abszint-ivók, ópium- és hasis-élvezők, valamint abnormalis testűek és más ilyen különlegességek mind klubot alkotnak, mostanában egy újabb klubnak és pedig a Halgatók klubjának jötték nyomára. A tagok mind süketnémák, nemkülönben az alkalmazottak is, akik szigorúan utasítva vannak a kiszolgálást a legmagasabb esőndben végezni, úgy hogy a teremben valóságos siri csend uralkodik. Elnöke a Halgatók Klubjának egy volt katona, ki valamikor Északamerikában az indiánok ellen küzdött s ott a fogságban nyelvént kivágták.

KÖZGAZDASÁG

Ipar és kereskedelem.

Osztárk-Magyar Bank. A jegybank állása április 7-dikén a következő volt: Bankjegytartalom 1.608.110.000 korona (— 24.911.000 korona). Erőköszlet 1.469.267.000 korona (— 2.327.000 korona). Váltótárca 228.812.000 korona (— 16.641.000 korona). Lombard-üzlet 41.861.000 korona (— 866.000 korona). Adómentes bankjegytartalék 357.259.000 korona (+ 22.624.000 korona).

Az Országos Iparegyesület végrehajtó-bizottsága legutóbbi ülésében az igazgató jelentést tett a gróf Széchenyi Imre szakszövélényi emök lakásán tartott értekezletéről, mely gróf Széchenyinek az iparpártolás szervezésére vonatkozó tervét vitatta meg. A sekről szóló törvényjavaslat megbírálására és ismertetésére dr. Neumann Armit, a kézműves-szobrászat munkásoknak és képesítésének megállapítására vonatkozó vélemény elkészítésére pedig Thék Endrét kérte fel a bizottság. A főváros tanácsa megküldötte véleményadás végett Pozsonymegye törvényhatósági bizottságának indítványát a vasárnapi munkaszünetéről szóló törvény módosítása tárgyában. A véleményadásra a bizottság Neuschloss Marcellt kérte fel.

Nyugot-magyar-osztárk vasuti kőtelek. A hidegkutatási h. é. vasuton az adómentességnek április

26-ikával való megszűnése folytán a nyugot-magyar-osztárk vasuti kőtelekben 1903. március 10-től érvényes *Rovatolási díjtételek gyors- és teherárúk szállítására* című füzetben a nevezett h. é. vasut *Adorján-Major* és *Majsa* állomásainak Wien St. E. G. és Wien K. F. N. B. állomásokkal való forgalmára kitűntetett díjtételek május 1-től kezdve 1—1 fillérrel felemltetnek.

A hőgyézi tehénvásár. A Hőgyésszen (Tolnamegye) folyó h. 7-én megtartott orsz. tehénvásárra felhajtott: 30 db. lelejezésre szánt öreg tehén; 34 darab friss fejőstehén; 107 db. tonyészésre szánt fiatal tehén és 138 db. úszó. A vásár eléggé élénk volt; az elért árak pedig a következők: Öreg tehén: 150—300 K., friss fejőstehén: 270—420 K., Tonyészésre szánt fiatal tehén: 240—480 K., úszó: 120—540 koronáig. A legközelebbi országos tehénvásár f. évi május 5-én lesz.

Fizetésképtelenségek. A bécsi *Creditoren-Verein* a következő fizetésképtelenségeket jelenti: *Steiner* Náthán kereskedő *G.-Szt.-Benedek*, *Feuermann* Sámuel cipőkereskedő *Rózsahegy*.

Szesszárak. A kontingens nyersszesz ára *Buda-pest*en 26,50 korona pénzben, 27,50 korona áruban; — *Bécs*ben a kontingentált készáru 38,60 korona pénzben, 39.— korona áruban.

Vetőmagvak. (*Mauthner* Ödön tudósítása.) Mint rendesen; úgy az idén is, tekintettel a nagyhétre, ünnepi csend uralkodik s a forgalom lényegesen vesztett élénkséggel. Ezenkívül az idény is már meglehetősen előrehaladt, minek következtében a még letezendő szükséglet is csekélyebb. *Vörös heremag* (*Löhremag*). Még naponta érkeznek rendelések a magtélere és habár nagyobb mennyiségeket is rendelnek, még maradt készlet legelőrendű minőségű áruból. Mindazokat, kik *vörös heremag* termelésével foglalkoznak, bizonyára érdekelni fogja, hogy az 1902-iki termésből ugyszólván semmi sem maradt meg, mert a még készletben lévő csekély mennyiséget a még letezendő szükséglet teljesen fel fogja emészteni, továbbá hogy az egerek annyi kárt okoztak és ennek következtében oly sok helyen kifogyott a here, hogy a földeket újra fel kellett szántani. E tények után itéve, ismét magasabb áraknak nézünk elébe. *Lucernamag*. A kereslet folytatódatosan élénk és különösen magyar eredetű árú iránt érdekelnek, amely az idény úgy szemre, mint csiraképeségre nézve a francia *Lucernát* messze fölülműti. A készletek meglehetősen nagyok, miéért a magtélere árjegyzése hajlamos mutat a csökkenéshez. A *takarmányrépamag*-kereslet főleg az *impregnált oberdorfi* és *mammuth-répamag* iránti érdeklődésben összpontosul. Sajnálatosul kell tapasztalunk, hogy sok helyen még mindig nem impregnált magot szorgalmaznak impregnált elvevés alatt. Mint minden évben ez időtájt, úgy az idény is a rendelések legnagyobb része kaszálók és pásztrok létesítésére szükséges *fűmagra* szól s dacára a tavalyinál magasabb áraknak, a szükséglet már eddig is észrevehetőleg nagyobb, mint a múlt évben. Magas csiraképesű *kukorica*-fajokat úgy mag-, mint zöldségtakarmánytermelésre igen keresek és készlet is van. *Muharmag* — lanyha. *Jegyzések nyers-árúért* 50 kilonként *Buda-pest*en: *Vörösheremag* 78.—84.—K., *Lucernamag* 68.—64.—K., *impregnált répamag* 38.—54.—K., *répamag* kereskedelmi árú 28.—35.—K., *bükköny* 650.—7.—K., *muharmag* 9.—10.50 K.,

Borjuvársár. 1903. évi április hó 10-ikén. (A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvénytár

kezdé ugra. — Komoly közlenivalóim vannak. Félek —

— Oh értem, mire gondol ön! Ön fél a csatornán való átkelésről és nem meri bevallani. Oh! az átkelés nem tart két óra hosszát; egy magánkabinban maradunk. De azonnal elküldök Miglionéért — esetleg nem jöhet. Rántsa meg a csengetyűt.

— Lady Janet! Nekem bele kell törődnöm szomorú sorsomba. Nincs már reményem rá, hogy jövő terveibe engem is belekeverjen —

— Hogyan! Ön fél a párisi cigányélettől? Gondolja meg, Grace. Semmit sem szeretnék úgy, mint vén fejet fiatal váljakon. Egyebet nem mondok. Rántsa meg a csengetyűt.

— Igy nem mehet tovább, lady Janet! Nem találók szavakat arra, hogy mily méltatlannak érzem magamat az ön jóságára és mennyire szégyenlem magamat —

— Becsületemre, kedves gyermekem, önnel egy véleményen vagyok. Szégyélni kellene magát, hogy az én koromban rákényszerít, hogy felkeljek csak azért, hogy meghuzzam a csengetyűt.

Makacsága hajthatatlan volt; fel akart kelni a kerevetéről. De Mercy elébevágott és megrántotta a csengetyűt.

A szolga megjelent. Egy tálcát tartott kezében; rajta egy névjegy volt és még egy darab papíros, amely nyitott levelezéssel hasonlított.

— Tudja maga, hol lakik a kalauzom? — kérde lady Janet.

— Igen, mylady.

— Az egyik lovász menjen el lóháton hozzá; de gyorsan. A kalauz holnap reggel bizonyosan itt legyen — még mielőtt a vonat Párisba indul. Megértette?

— Igen, mylady.

— Mi van azon a tálcán? Az ön számomra?

— Miss Roseberrynek szól, mylady.

E szavaknál a szolga átadta Mercynek a névjegyet és a nyitott levelet.

— A nő a reggelizőszobában várja önt, miss. Azt izente, hogy nincs sietős dolga és várhat, míg ön elkészül.

Míután küldetésének eleget tett, a szolga megint eltűnt.

Mercy elolvasta a névjegyet, a javító-intézet gondnoknője jött el! Aztán belenézett a levélbe. Nyomatott körlevél lehetett, amelynek üres oldalára néhány sorvott írta ceruzával. A nyomatott és írott szavak elmosódta Mercy szeméi előtt. Többet érzett, amiódön látta, hogy lady Janet figyelme erősen rá irányul. A gondnoknő megérkezésével véget érték a kicsinyes hamis ürügyek és a kegyetlen halogatás.

— Valamelyik barátinője látogatta meg, gyermekem?

— Igen, lady Janet.

— Ismerem én is?

— Nem hiszem, lady Janet.

— On olyan izgatott. Talán kellemetlen híreket hoz önnek e látogatás? Lehetek valamivel segítségére?

— Eddig tanúsított jóságát sokkal, nagyon sokkal gyarapíthatja, ha meg fog nekem bocsátani.

— Megbocsátani? Nem értem önt.

— Talán megmagyarázhatom önnek. Gondoljon rólam, amit akar, lady Janet, csak, az isten szerelméért, ne tartson haládatlannak!

Lady Janet tiltakozásul kezét emelte föl.

— Gyűlölköd mindenféle magyarázatokat, — szólt szigorú hangon. — Senki sem tudhatná ezt oly jól, mint ön. Talán annak a nőnek a levele nyújthat ön helyett felvilágosítást? Miért nem nézett meg bele a levélbe?

— Nagy zavarban vagyok, lady Janet, ahogy az imént megjegyezni méltóztatott.

— Van önnek valamelyes oka arra, hogy a látogató nevét elhallgassa?

— Nincs, lady Janet.

— Nos, mutassa meg tehát a névjegyet.

Mercy most odaadta a ladynek a gondnoknő

névjegyet, miként az előbb odaadta Horacnak a táviratot.

Lady Janet elolvasta a nevet — teljesen ismeretlen volt előtte az, és aztán nézte a címet: Western District, javítóintézet, Milburn Road.

— Egy nő javítóintézettel összefüggésben, — szólt magában a lady — és megjelenik itt, mert iderendelték, — ha jól értettem a szolgát. Valóban, szokatlan óra adományok gyűjtésére.

Lady Janet összerángolta homlokát; vonásai kemény kifejezést öltöttek. Egy szava elég lett volna arra, hogy vége legyen a beszélgetésnek; de nem ejtette ki e szót. Mindvégig megmaradt a mellett, hogy nem akarja látni az igazságot. A névjegyet maga mellé tette a kerevetre és sárgás-fehér ujjával a nyomatott levélre mutatott, amely az övével együtt Mercy ölében volt.

— Akarja olvasni a levelet, vagy nem? — kérde.

Mercy fölemelte szeméit, amelyek azonnal megteletk könnyekkel.

— Szabad kérnem, lady Janet, olvassa föl, — mondá és azzal odaadta a ladynek a gondnoknő levélét.

Egy nyomatott iv volt, amelyben a javítóintézet működésének kifejlesztését jelenti. Az adakozókat arról értesítik, hogy a menedékházat és nevelőintézetet, amely eddig csak nőket fogadott el, kibővíti és ezental elárult, az utcókön talált gyermekeket is felvesznek benne. Ami a felveendő kicsinyek számát illeti, ez természetesen az intézet támogatónak áldozatkészségétől függ. Minden egyes gyermek fenntartási költségeit a legelőkelőbb öszegben állapították meg. A körlevélhez ama befolyásos egynék névsora van csatolva, akik adományaik fölemelésével a költségeket fedezték és aztán rövid kimutatás az intézet üdvs fejlődéséről.

(Folytatása következik.)

szaságtól.) Felhajtás: Belföldi élő borju 1185 drb, leölt borju 21 db, bécsi borju — db, — db, — db, növénydekmára — darab, bárány élő 2180 darab, leölt bárány 2179 darab. — Argyezések. — Belföldi élő borju L. rendű 76—88 l-ig, kivétel 90 f. II. rendű élő borju 65—78 l-ig, 1 kilónként, leölt borju I. r. — l-ig, II. r. — l-öt — l-ig, kivét. f. kilónként, levonás nélkül. Rugott borjukat — l-ig. Növénydekmára — l-öt — l-ig, I. r. — l-ig, középmínőségű — l-ig, alarendelt — l-ig, 1 kilónként, Bárány élő 4.60—14 k., leölt bárány 4—13 k. kivételesen ár — k-ig páronként. — Az irányzat általában élénk volt.

Bertéskonzumvásár. (A székesfehérvári sertés-vásár és közvágóhid intézősége.) Április 10-ikén. **Főhajtás:** Zsírsertés, egymint öreg L. rendű 350 kilogramm felül — darab, II. rendű 290—350 kilogramm — darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal nehéz 300 kilogramm felül — darab, közép 220—300 kilogramm — darab, könnyű 220 kilogramm — darab, süldő — darab, malac — kilogramm — darab. Összesen — darab. **Husértés egymint:** nehéz 300 kilogramm felül — darab, könnyű 250—300 kilogramm — darab, süldő — darab, malac 40 kilogramm — darab. Összesen — darab. **Főhajtás összege** 25 darab. **Előző napi maradvány** 477 darab, **Összesen** 502 darab. **Eladatott** 213 db. **Maradvány** 289 db. **A vásár irányzata** lanyha. **Az árak hanyatlóban.** — **Következő árak jegyzetkelt:** Zsírsertés: Öreg L. r. 250 kgr.-on felül — fillérig, II. rendű 280—350 kilogramm 96—106 fillérig, selejtezett 86—92 fillérig, silány — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogramm felül 106—112 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogramm 96—106 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm 76—100 fillérig, süldő 80— fillérig, malac — fillérig. **Husértés:** Nehéz 300 kilogramm felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogramm — fillérig, süldő 80 — fillérig, malac 40 kilogramm — fillérig. **Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élsúlyban.**

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 10. —

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Cincik Nándor tanítót a ferencvárosi és Molnár Ferenc tanítót a dogmáskai állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Bányai Ferenc tanítót az árpádsói állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Makai Julianna tanítónőt a pánczélesi állami elemi népiskolához rendes tanítónőnek nevezte ki. — Az igazságügyi miniszter ifj. Karentis Antal kassai ítéltábla aljegyzőt a kassai törvényszékhez jegyzővé, Demcsik Károly szvidnikai járásbírósi díjnokot a szvidnikai, Dubb Adolf huszti járásbírósi díjnokot a vaskohi, Bodó Szabó József budapesti lakost a sziráki és Lukács József közjegyzői segéd, tamási lakost a sárbogárdi járásbíróshoz végrehajtókká, Dwelyi Mária vesztprémi lakost, elemi iskolai tanítónőt egyelőre ideiglenes minőségben a rákospalotai javítóintézethez családsegédnek nevezte ki. — A marosvásárhelyi ítéltábla elnöke dr. Öttenberger Jakab, Kachelmann Viktor és János Dezső törvénybírói díjnal joggyakorokokat a marosvásárhelyi ítéltábla kerületébe díjas joggyakorokokká nevezte ki. — A budapesti ítéltábla elnöke dr. Harnisch Gusztáv budapesti lakost a budapesti ítéltábla kerületére díjas joggyakorokokká nevezte ki. — A nyitrai pénzügyigazgató Szloboda Rezső vágujhelyi lakost a vágujhelyi adóhivatalhoz ideiglenes minőségben díjalán adóhivatali gyakorokká nevezte ki. — A nagyváradai törvényszék elnöke Leós László kiegészítő szolgát a berettyóújfalui járásbíróshoz hermadosztályú hivatalsszolgává nevezte ki.

Előleptetés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter fozokozatosan dr. Molnár István budapesti VIII. ker. állami főgimnáziumi és Kohlauer Ferenc aradi állami főreáliskolai rendes tanárt a VIII. fizetési osztály 1. fokozatába; dr. Perényi József budapesti VII. kerületi állami főgimnázium, Seemann Kálmán soproni, dr. Kardos Albert debreczeni állami főreáliskolai és Szalay István szentesi állami főgimnáziumi rendes tanárt a VIII. fizetési osztály 2. fokozatába; Abaffy Béla makói, Doby Sámú csepéi, dr. Kovács Károly és Pittner Aurél makói, Walton Róbert és Uferbach Jenő szamosújvári, dr. Kacsóh Pongrác budapesti VIII. kerületi állami főgimnáziumi, Halász Gyula brassói, Jancsovics Ferenc aradi, dr. Szegedy Rezső pécsi állami főreáliskolai, Vakaras Kálmán nagykiskindai és Pászér Béla szegedi állami főgimnáziumi ren-

des tanárokat a IX. fizetési osztály 1. fokozatába, dr. Reiser György szatmári katolikus főgimnáziumi tanárt a VIII. fizetési osztály 2-ik, Olgyai Bertalan és Klma Lajos beszercezbányai főgimnáziumi, valamint Janky Sándor podolosi katolikus algimnáziumi rendes tanárokat a IX. fizetési osztály 1. fokozatába lepteette elő.

Álteljesítés. Az igazságügyi miniszter Záhorszky Ferenc nagykaposi járásbírósi végrehajtót a munkácsi járásbíróshoz helyezte át. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Lenárd Berta pánczélesi állami iskolai tenitőnt az árpástai iskolához áthelyezte.

Pályázat. A zombolyai adóhivatalnál ellenőri állásra két hét alatt; a szombathelyi 3. számú postahivatalnál III. osztályú, továbbá a komárommegyei Füzitón III. osztályú és a pozsony megyei Nagyurton III. osztályú postamesteri állásra május 8-ig lehet a folyamodásokkal benyújtani.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. —

Budapest, április 10.

Hazánk keleti részén, ahol a hőmérséklet is emelkedett, az idő még száraz, nagyobb nyugati felén azonban általános és helyenkint bő (20, 30 mm-t meghaladó) esőzések voltak.

A magas levegőnyomás az Északi-tenger táján záródott, a déli depresszió pedig lassan a Balkán felé húzódik.

Az idő Nyugat-Európa és Németország kivételével sok helyütt — főleg Délen — csapadékos. A hőmérséklet általában alacsony.

Kilátás: Széles, hűvös idő várható az ország nyugati részén éjjeli fagygal és sok helyütt — főleg Délen és Keleten — csapadékkal.

Vizállás.

	Apr. 10.	Apr. 9.		Apr. 10.	Apr. 9.
Duna	Schwechat 0.4	0.91	Tisza	M.-Sajót 0.33	0.46
Óbuda 2.65	2.93	•	Tokajra 0.73	0.77	
Lina 0.73	1.24	•	V.-Nagyvíz 1.20	1.64	
Rósa 1.31	1.27	•	Tóznai 2.23	2.60	
Pozsony 2.34	2.34	•	Tisza-Füred 3.73	3.19	
Komárom 1.74	1.68	•	Szolnok 3.13	3.46	
Budapest 1.10	0.98	•	Csongrád 0.13	0.23	
Fehér 1.85	1.89	•	Szeged 3.46	3.58	
Moldics 2.31	2.49	•	Török-Becse 2.27	2.39	
Gombos 2.94	0.29	•	Tisza 2.23	2.66	
Érdtelek 5.1	1.36	•	Nagyvíz 0.33	0.38	
Fancsava 7.46	2.41	•	Szeged 0.28	0.32	
Orsova 1.18	1.18	•	B.-Tisza 0.14	0.33	
Morva	Magyarfalva 1.10	1.18	Sajó	Zalca 1.46	1.57
Zselina 1.10	0.29	•	Hernád 0.18	0.24	
Vág	Frenccsói 0.7	0.69	Bereznai	Margita 0.24	0.22
Szered 0.99	1.19	•	B.-Tisza 0.14	0.33	
Sz.-Góthárd 0.16	0.16	•	Csepes 0.04	0.31	
Sárvár 0.11	0.11	•	Nagyvíz 0.02	0.04	
Győr 1.94	1.84	•	Belyneve 0.12	0.16	
Dráva	Pettau 0.61	0.82	Tenke 0.12	0.16	
Zákány 0.45	0.49	•	Gurubona 0.02	0.37	
Bánya 0.4	0.23	•	Bereznai 0.34	0.12	
Eszék 0.0	0.0	•	Bécs 3.86	0.33	
Mura	M.-Szerdah 0.39	0.35	Gyula 1.44	1.59	
Száva Zágráb 0.49	0.32	•	Gy.-Fehérvár 0.34	0.38	
Siszeck 1.02	0.63	•	Branyica 2.76	1.82	
Mitrovica 1.42	0.83	•	Soborján 0.46	0.38	
Szamos	Dea 0.28	0.28	Arad 0.26	0.28	
• Szatmár 1.24	1.24	•	Makó 0.69	0.58	
Kraszna	N.-Majdán 0.52	0.62	K.-Kisvály 0.63	0.66	
Latorca	Munkács 0.39	0.58	Boga	Kisvát 0.24	0.28
Laborca	Homonna 0.30	0.16	Temes	Kecskerek 0.68	0.70
Ung	Unzár 0.16	0.26	Békerek	C. 41	0.42

Napirend.

Naptár: Szombat, április 11. — **Róma-katolikus:** Nagy-szombat. — **Protestáns:** Leós. — **Görög-ország:** (március 29.) Márk. — **Zsidó:** Nisan 14. Sabbath Zav. — **Nap kelt:** 5 óra 4 percek. — **Nyugszik:** 6 óra 28 percek. — **Hold kelt:** 6 óra 2 percek délután. — **Nyugszik:** 4 óra 45 percek hajnalban.

A miniszterek nem fogadnak.
A képviselőház hányagya tegnap délelőtt 11 órától 12-ig. **Tavaszi kiállítás a Múzeumban.** Nyitva délelőtt 9 órától 5-ig. Belépődíj 1 korona.

Pénzügyügyi kiállítás a Nemzeti Szalonban, nyitva 9—5-ig. Belépődíj 1 korona.

Nemzeti Múzeum. Képtár. Nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

A földtan intézet múzeuma (Stefánia-ut.) Nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig. Belépődíj 1 korona.

Akadémiák könyvtár nyitva 3—7-ig.

Múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12-ig. Dél-után 3-tól 8 óráig.

A fővárosi könyvtár (Károly-kört 28.) mindennap nyitva van, kőnapokon délelőtt 9—1-ig, vasár- és ünnepnapokon 9—12-ig.

Az aquinumi asatások és múzeum. Megtekinthetők egész nap. III. ker. O-Buda, Külső-Szent-Endrei-ut. Helyérdeku vasút a Pálly-terrol.

Állattart a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakosztály, tudakozó-osztálya és keleti mintakész. V. kerület Vácz-kört 22. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelmi-orientált gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetésnek irvasítását is eszszözi) a városi ipar-csarnokban (vasár- és ünnepnapokon is) nyitva. A kiállítás 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A kiállítás kirendeltégek közömi üzletvezetése (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Vácz-kört 22. szám alatt.

NÉLKÜLÖZHETETLEN KÉZIKÖNYVEK.

Önügyvéd Kassay Adolf-tól. Gyakorlati utmutató minden peres és perenkívüli ügyben a törvényről megengedett személyes képviselőre. Ára füzve 2 korona 40 fillér, kötve 3 korona.

Levelező Kassay Adolf-tól. A közönséges életben előforduló mindenféle levelek, meghívások, ajánlatok, szerződések stb. mintáival. Ára füzve 2 korona, kötve 2 korona 40 fillér.

Esküdtek és esküdttbírák könyve. Szerkesztette: K. Nagy Sándor. Nélkülözhetetlen kézikönyv esküdteknek. Ára 60 fillér.

Önszámító. E könyvecske segítségével a legnagyobb összeget is ki lehet számítani. Vásárlók és eladóknak nélkülözhetetlen, hasznos kézikönyv. Ára kötve 70 fillér.

Hölgyek titkára. Házi tanácsadó és levelező, az élet minden viszonyaira való tekintettel. Szerelmi levélminták, levélírási szabályok és folyamodvány-minták. Vásznonkéntben 1 kor. 60 fill.

Megjelentek és kaphatók:
LAMPEL R. (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedésében Budapest, VI., Andrassy-ut 21. sz.

Magyar kir. államvasutak. 56.982/1903. sz. D.

Hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak igazgatósága nyilvános versenyt hirdet a pozsonyi rendező pályaudvar villamos világítása céljából létesítendő gépház telephelyhez szükséges vaszerkezeti munkák végrehajtására. A tervek és költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához köztöt feltételek Budapestben, a magyar királyi államvasutak igazgatóságának magaspépítőenyi ügyosztályában (VI. ker., Teréz-kört 56. IV. em. 37.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1903. évi április hó 21-én délelőtt 12 óráig nyújthatók be alulírott igazgatósági-épesi- és pályafenntartási főosztályban (VI. ker., Teréz-kört 56. szám, II. em. 10. ajtó).

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel elvált és lepecsételve, a következő felirattal nyújthatók be: „Ajánlat a pozsonyi rendező pályaudvaron létesítendő gép-és kazánházhoz szükséges vaszerkezeti munkákra.”

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyeembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1903. április hó 20-án délelőtt 12 óráig 90, azaz kilencven korona bantépnaz teendő le a magy. kir. államvasutak központi főpénztárául (VI. Andrassy-ut 76. földszint) akár kézpénzben, akár állami letelekőre alkalmas értékpapirokban.

A bantépnázról szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfozalm szerinti számítotnak, de névértéken felül számbanba nem vétetnek.

Csak idejkorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgáthatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok tértívevényvel adandók fel.

Budapest, 1903. évi április hóban.

(Utánnyomás nem díjazt.) **Az igazgatóság.**

Legújabb husvétii meglepetés.

Egy budapesti eláranyn műintézetel szerződést kötöttm 10.000 képknek való szállítására és így mindenki ki legeskezebb bevaárlást tesz. I. hármly beküldött fenykép után művészek által készített életragságnyn krétarázot kap teljesen ingyen és csupán a keretért fizetendő 2 frt, mint a mennylért en az orlasi konkázatolt megrendelésen folytat a képeket a műintézetitl veszem. Nem megfelelő képek tu ajdonzát fólhatatmozom bármly műintézetitl számlamra egy más képet készített, miutan a műintézet velem szemben is elvállalta a felelősséget.

Minden nálam vásárolt cipőért 1 évi írásbeli jótállást vállallok ha valághírű találmánnyommal a Guzi-kenőccsel bekeni idő előtti elszakadás esetén teljesen ingyen megcsinálom. Minden pár cipőhöz 1 tégely Guzi-kenőccset és 1 pár elegáns cipőszámtát adok teljesen ingyen. Nem megfelelő cipőket visszaveszek és a pónt minden levonás nélkül visszaadom. Hogy mindenki meggyőződjék világhírű Guzi-kenőccsen jószágáról mindenki ki címét velem közli i minta tégely Guzi-kenőccset több száz árban képes árjegyzékem és 1 pár elegáns cipőszámtát kap ingyen és bérmentve. Legfontosabb mérték ha harisnyában egy papirlapra állva a lábtalp körvölát lerajzoljuk.

Postaköltség csupán 30 krajcár.

Férfi cipő:

Elegáns, gavalier angol fűzőcipő viabőröl	3.20
Brón, sima borjúcipő	3.
Felütnő elegáns box-bakancs, angol varrott talppal	5.
Elegáns, divatos szimá barna bakancs, angol varrott talppal	5.
Leghálomabb szalonlakk, fűző vagy cugos sevrőbőrszármú elegáns	4.20
Felütnő elegáns, vándor francia sevrő-bakancs v. gombosecipő, 1 pár 40 deka, angol varrott talppal	4.30
Szarvasbőr vagy kutyabőr sima cipő, szorvedő lábakkal, egész kényű	4.
Szárka, félcipő, bőrdíszítéssel, elegáns francia sevrőbőrű	4.50
Tennis-cipő, félszál, angol barna borjúbőrű(díszes), felt. elegáns fűző és utcai cipő is	1.80

Női cipő:

Elegáns sevrőbőr, cugos v. fűzőcipő	3.20
Elegáns, barna, valódi bakancs fűzőcipő, a legelőgánsabb kivitelben	5.
Elegáns szalonlakk fűző v. gombosecipő, sevrőbőrűszármú	3.70
Felütnő elegáns, egész fűző box vagy sevrő fűző vagy gombosecipő, kényű angol varrott talppal	3.80
Vekete vagy divatos barna fűzőcipő	2.40
Elegáns szalonlakk eszűcipő, elegáns kivitelben	2.
Felütnő elegáns csatoscipő, legálomabb sevrőbőröl	2.50
Fűzőcipő, felütnő elegáns, sevrő félcipő francia sarokkal	3.
Szárka félcipő, elegáns barnabőr díszítéssel	1.50

Agulár Ignác Fűzőlet: Kerepesi-ut 30. A Kórus-körház templománál szemben Fióküzlet: Király-utca 6.

TÓTH KÁLMÁN

** ÖSSZES **

KÖLTEMÉNYEI.

A nagy költő díszes új kiadása. Elétrajzi bevezetéssel ellátta:

ENDRŐDI SÁNDOR.

Két nagy díszkötésű kötet, negy 8° alak, a költő dombornyomású arczképevel.

*** Rendkívül ***

alkalmas ajándékmű.

Ára 16 korona.

Megrendelhetős

Lampel Róbert-féle (Wodianer F. és Fiai)

Cs. és kir. udvari könyvkereskedésében Budapest, VI., Andrassy-ut 21.

Legjobb Legjobb Legolcsóbb PAP PAP PAP

1 szeszeltető vasgép 5 db	1 acél sodrony ágybetét	6.-
1 kávézó matrac	1 lenyírni matrac	4.50
1 rongy paplan	1 afrique	5.-
1 prima	1 lőszór	12.-
1 szalm paplan	1 biaké köper függöny	1.50
1 asztal	1 turis	1.50
1 asztal csabura	1 gyapj	4.50
1 selyem atlasz paplan	2 ág, 1 szálterítő borost	5.50
1 fodros selyem at. papl.	1 lenyírni ágylátko	12.-
1 jó vászon paplan lepedő	3 nagy szobaspanyog	2.50
1 asztal	1 mtr. jó futószyog	5.80
1 fűző ágylakard pokróc	1 ágylakó l.	0.80
1 gyapj	1 lenyírni ágylakó	0.80
1 jó lepedő	1 mtr. jó futószyog	4.50
1 tall pokróc	1 mtr. mintakott	7.50
1 szép tall szonyog		

GICHNER JÁNOS
paplan, matrac és kárpitosru gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára
Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.
Arjogyzekot kívánára ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelősek pontosan eszközölközzék, nem telészik áruk kiserőltésnek, vagy a pénz visszadatik.

Gummi

és halhólyag, valódi francia gyártmány, eredeti parisi csomagolásban! Orvosilag ajánlva, feltétlen biztos és ártalmatlan! I. Arak. Koronakerékben!
Tucatszám: 2, 4, 6, 8, 10, 12.
Ered. amerikai újdonság! „Newerrip“.
Félműhatatlan! Rugalmas! Elválasztatlanul a jeleknek legjobb óvszere!!!
Diana-öv (havi kötszer) 8-11 korona. Dusan felszerelt raktár: Irrigátorok, fecskendő, suspensoriumokban stb. Női óvszer: „Pessarium oclusivum.“ Menzinga tanár szerinti orvosi rendelre adatik ki. Ára 3-5 korona.
Uj! „Auto Vaginal Spray“! a Uj! legbiztosabb és legkényelmesebb női különlegesség. Ára kor. 15.-
Figyelemreméltó!!! Legjobb és kir. szabad. Keleti-féle szervkötő pneumatikus gummi-vagy glycerin töltésű.
Legjobb képes árjegyzék, zárt borítékban, titoktartás mellett küld:

KELETI J. orvos-sebész mű-és kőtszergyár. Alapítva 1878.
Budapest, IV., Koronaherceg-u. 17.

Betegtolókokcsik és székek

Iábbadozók és rokknak számánra, elismert legjobb minőség: Ca. és kir. szab. szeszeltetéses, higiénikus **Szoba-ürszékek**
Ingenymentesen zárható fűzővel: bitétele, valamint a beteg kényelméhez és ápolásához való összes cikket a legolcsóbb árak mellett szállít:
KELETI J. orvos-sebészeli műszergyáros, Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
Legjobb képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

DÓCZI M.
Budapest,

Kerepesi-ut 10. sz.
legnagyobb és legszolidabb cipőraktára,
küld kizárólag saját készítésű, feltűnő elegáns, igen csinos és rendkívül tartós férfi-cipőt:
Legjobb amerikai box- vagy lakk Derby-bakancs 4.50
Szalonlakk fűzős v. cuqos 4.20, gombos 4.50
Francia sevré fűzős v. cuqos 4.87, gombos 2.20
Amerikai box fűzős v. cuqos 4.-, gombos 4.50
Borju- vagy zergébör sima cuqos 3.-, betétes 3.20, fűzős 3.50
Szarvas-, koztyil- vagy kutyabőröl, fűzős lábra 4.-20
Szárga fűzős v. cuqos 3.50, amerikai bagatából 4.-
Horizbör angol bakancs 3.50, sárga bagatából 4.50
Tízelt lakk v. tükörbörélp 4.20, katonabakancs 4.-
női cipőt:
Legjobb szürke szarvasbör, fűzős 4.-, gombos 4.50
Francia sevré fűzős v. cuqos 4.50, gombos 4.50
Amerikai box fűzős v. cuqos 3.50, gombos 4.-
Zergo v. borjubör fűzős v. cuqos 3.-, gombos 3.40
Szalonlakk fűzős v. cuqos 3.60, gombos 3.80
Szárga fűzős v. cuqos 3.20, bagatából 3.50, gombos 3.70
Szárga v. fekete fűzős v. gombos félpár 2.40, szürke 2.80
Zergo v. lakk bőrből L. sz. keresztmetsz. 2.-, szürke Eberlein félpár 1.50, cuqos, selyem cuqos 2.-, 2.60
Értel raktár mindennemű gyermekcipőkben. & Knep-, Sandal-, házi-, torna- és sárcipőkben stb. stb.
A most megjelent több száz ábrás legújabb árjegyzék, csomagolás és szállítólevél ingyen. Vidéki megrendelések telkimeretesen eszközölközzék. Nem megfolyt kiserőlték. 10 forinton felül bérmentve

Itt a tavasz.
Tavaszi divatos és izléses ruhákat
mesés olcsó áron
csakis az
Angol Királynál
Budapest, IV., Károly-körút 16.
Klein és Schwarz férfiszabónál
vásároljunk
Tavaszi felöltő . . . 9 frrtl feljebb
Tavaszi csikos öltöny 10
Gyermekruhák . . . 4 " "
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Külön mértékosztály.
Telef on 42

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 26 éven át szerzett kórházi és magánorvosi tapasztalatai alapján

Dr. Kajdacsy

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Biztos sikerrel rövid idő alatt gyógyít; hügycsőfolyást, hólyagbajt, sebeket, syphilit, bőrbajokat, elgyengült férfierőt, idősebbeknél is electro Massage vagy Peyronier által. Önforrázást és annak utóajait: ideg- és hátgerincbaját és minden női bajokat.
— Rendel: 9 óratól 4-ig és este 7-8-ig. —

Budapesten, Kigyó-utca 5.
Clotild-palota (I. emelet).
Ajtáró ház — Lift használat.
Llevelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.
Levél ntján is biztos gyógyszeriker.

A 19291. számú „Acélből készült kocsi tölcserőzű fenékekkel“, a 19292. számú „Kettős tölcserű képező fenékekkel bíró kocsi“ és a 19293. számú „Teherkocsi“ című, 1900. ápr. 17-ől kelt magyar szabadalmakra **vevők vagy engedményesek kerestetnek.**
Szives ajánlatok „W. W. 2383“ alatt **Mosse Rudolfhoz, Bécs, I., Seilerstätte 2.** kértnek.

ÉN Z T
SORSJEGYEKRE
ÉRTÉKPAPÍROKRA
(visszafizethető totószerzőri kisebb részletekben is) bármily összeget igen olcsón ad
Kováry Armin
bank- és váltó-ügylet szakembere. Székhely: 17. k. Ferenciek-tere 9. Graf Czárky-palota

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazdag tapasztalatai alapján, melyeket a kórház hűgyszervi és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos

gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendszer foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű

titkos betegséget

(hügycsőfolyást, sebeket, syphilit és önfertőzésből támadt idegbajokat).
Méglepp az eredmény **FÉRFUI GYENGESEGNEL (IMPOTENCIA)** még erősebb egyéneknél is.
Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizethető.
Llevelekre díjazlanul válasz; kívánatra gyógyszerök Rendelés délelőtt 9-3-ig, este 6-8-ig.
Budapesten, Erzsébet-körút 12. sz.
Félemelt; bejárat a lépcsőnél. Külön váróteremk

GUMMI
és
HALHÓLYAG
tucatszám: 2, 4, 6, 8, 10 kor. és feljebb; a világ legjobbjait, titoktartás mellett, utánvéttel vagy a pénz előtérre beutódo után küldi e szakma legelőbb rangu ege:
REIF J.
specialista, Bécs, Brandstätte 5.
Arjogyzekot ingyen.

Thierri's Balsam
Allien seker Balsam
A. Thierri in Progradá

Miért szenved? mikor önök a biztos gyógyszerés a legérőbb sebeknél is kilitása van és majdnem mindig elkerülheti a fájdalom operációt vagy amputációt, ha Thierri A. gyógyszerész egyedül valódi

centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalom enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használiták: a gyermekgyógyászok mellbajainál, a tejválasztás akadályainál, melkmemnyedésnél, vörheny-nél, mindenféle régi bajnál, nyit sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sós-cuqos, dagadt lábknál, söt esontszunál is; ütött, szurt, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél; az idegterestek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, darabos stb.; mindenféle daganat, kinöves, karbunkulus, uj képződemények valamint ráknál, körömmeregnél, körömdaganatnál, hólyagnál, menestől kiesesodott lábánál. Égett sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegnek fekvéstől eredt sebek, a nyakon támadt daganatot, vérdaganatot, fűbajt és a gyermeknek sebesodását stb. Beszélőcsök az észak előző és hoklócsök ellenében. 3 téglap csomagolásal, postaköltséggel és szállítólevéllel együtt 3 kor. 50 fillér. Számtalan elismert bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenki örök hamisítványt véleltől és kérem vigyázzal, hogy minden téglap a cég: „Orangyal-gyógyszertár Thierri (Adolf) Limited Progradá“ befogeto legyen.

Thierri A. gyogysz. balzsama és centifoliakenőcse.

E két gyógyszerfelemben felismarhatatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régebb lesz, annál értékesebb és hatásosabb, és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt ki, így tehát az év bármely szakában küldhető. Mindenkit meg van hatásuk és segítők; legjobban az orvos megköszöntéséig, természetesen nem szabad hamisítványt vagy afféle sokszorosan ajánlt hamisít, de hatástalan szerket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak a melletti a régi elismert, jó, olcsó, megbízható, amellet teljesen ártatlan, világhírű szerrel, melyneknek minden családnál találatának kellene lennie. A hol a fent ismertetett végygyszerekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni a céghez!

Thierri (Adolf) Limited Orangyal-gyógyszertára, Progradá Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
Közp. ártár Budapesten: Török U. gyógyszerés dr. Egger Leo és József, Váci-körút 17. Zagrabban: Mittobach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

AZ ATHENAEUM R. t. kiadásában megjelent:

HÁZASSÁGI PEREK ÉS ELJÁRÁS

HÁZASSÁGI PEREKBEN.

Irta; **KNORR LAJOS**
ügyvéd, ny. táblai bíró, stb.

E könyv egybefoglalja a házassági perekre vonatkozó összes jogszabályokat úgy, hogy annak nemcsak a szakember, hanem a perlekedő házaspár is hasznát vehetik.

Ára angol vászonkötésben 2 korona.

Kapható az ATHENAEUM r-társulatnál (Epest, VII. ker., Kerepesi-út 54.) és minden hazai könyvkereskedésben.

GUMMI
és halhólyag-különlegességek.
Artsalmatlan. Roule 1, 2, 3, 4, 5, 6 frt tucatsz., halhólyag 2, valódi francia és angol gyártmány, teljesen biztos és 2, 4, 5, 6 frt tucatsz., Capoten americana 2, 3, 4, 5 frt tucatsz., párisi sztrava 2, 3, 4, 5 frt tucatsz. Pessarium oclusivum frt 1.50-2.50-ig orvosi rendelre. Diana-öv havibaj-kezelő 2 frt 50, 3 frt 50 kekre darabja.
Magyar Orvosi Múszertárban
Budapest, Kerepesi-út 32. M. a Rókus-kórház templomával szemben. — Árjegyzék ingyen, zárt borítékban.
10 forintnyl bevételre 20% engedmény.

